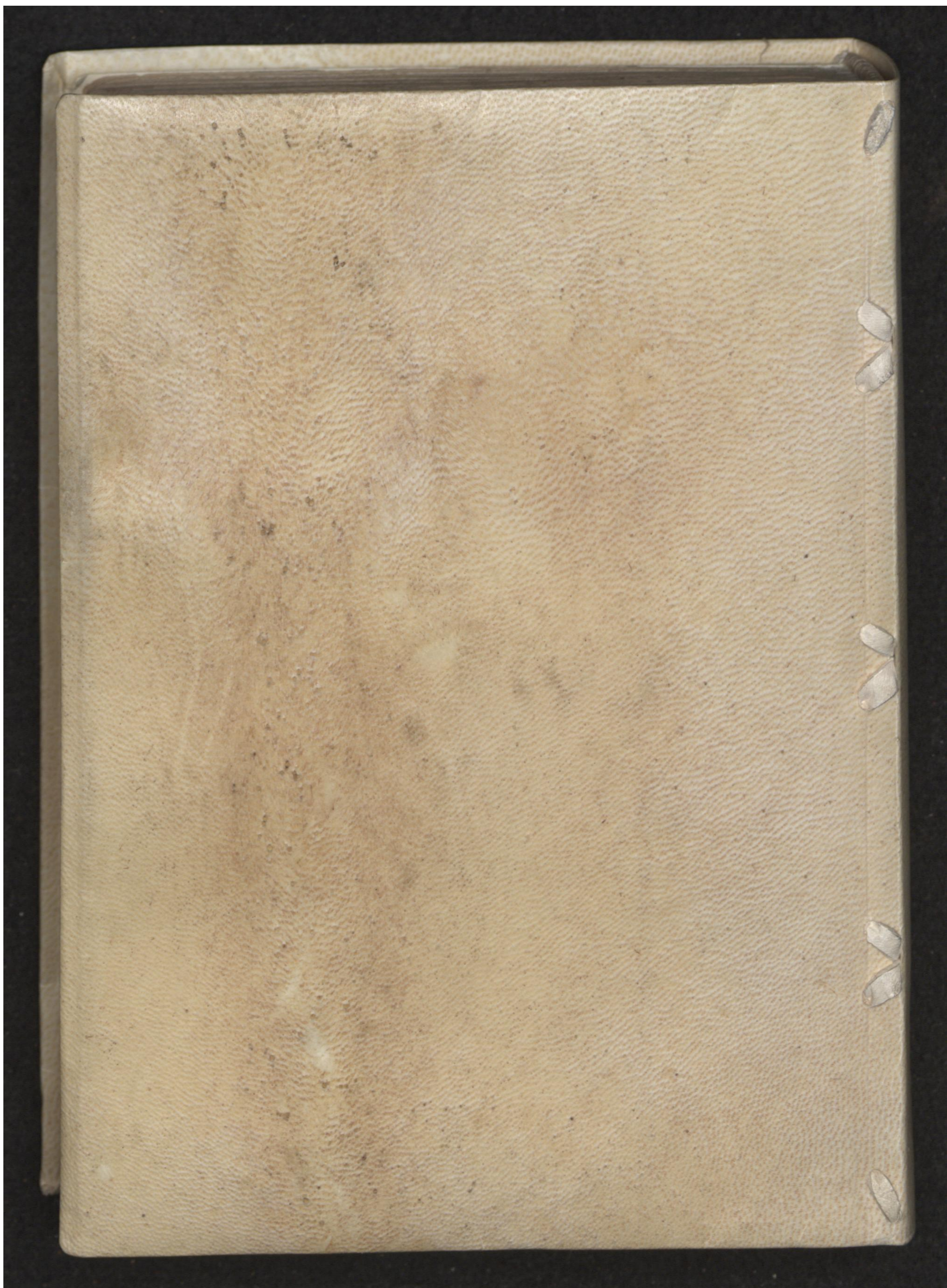

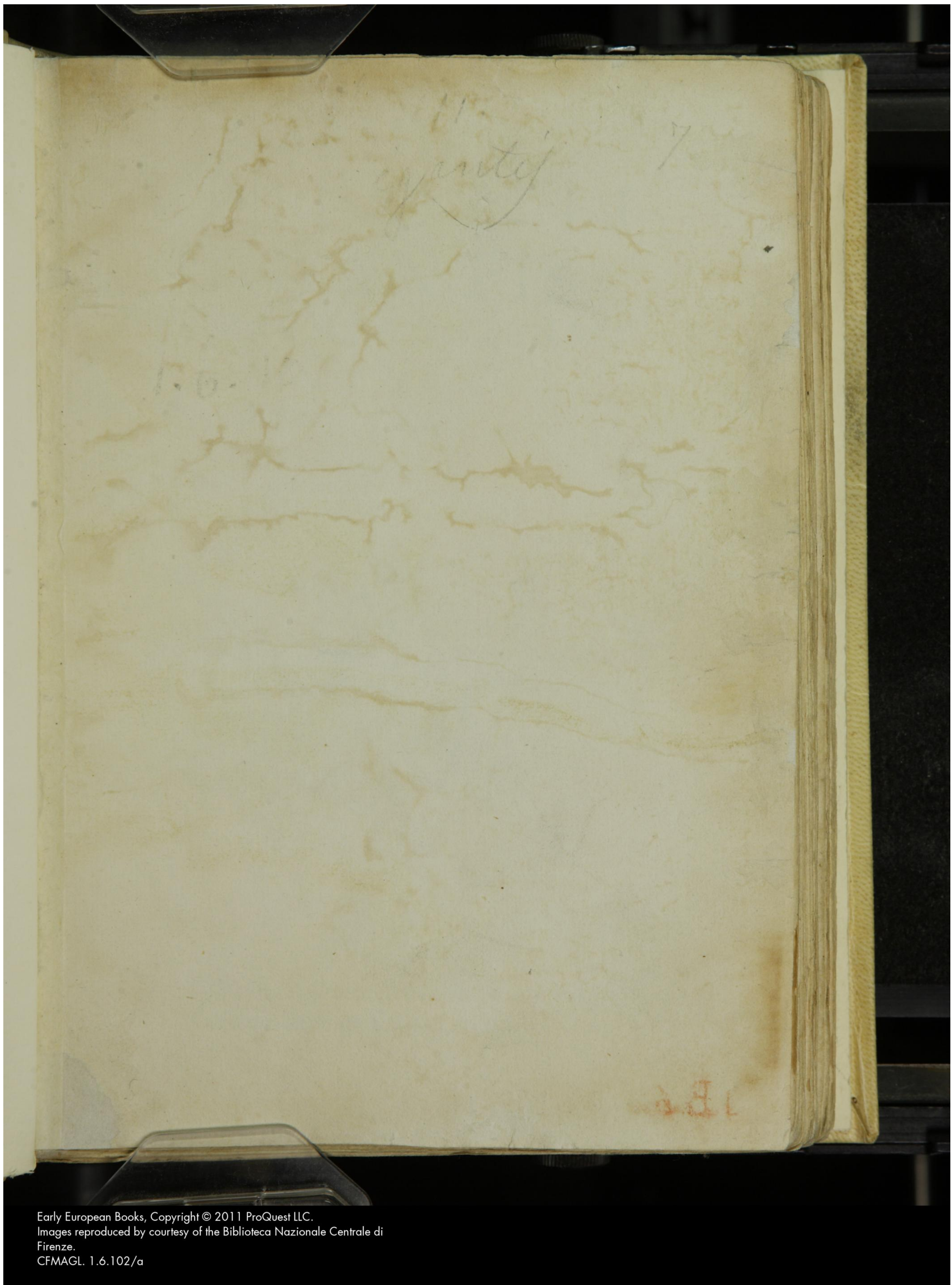

1
6
102

CARMINA
ANTONII
GIGANTIS
FOROSEMPRONIENSIS

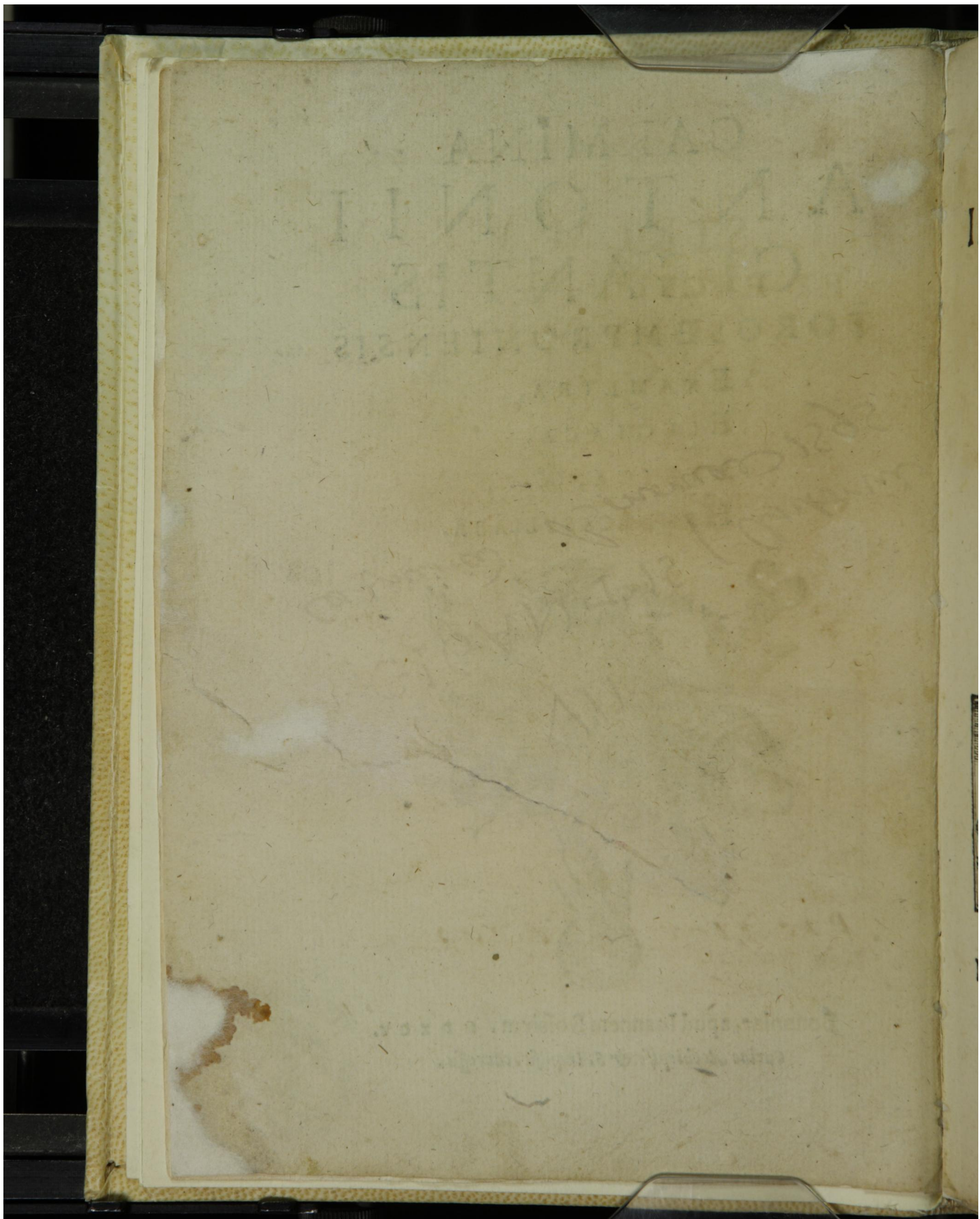
EXAMETRA,
ELEGIACA,
LYRICA, &
HENDECASYLLABA.

Bononiae, apud Ioannem Rossium. MDXCV.

Curiae Archiepisc. & S. Inquisit. concessu.

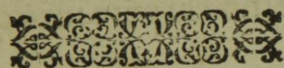

AD
ILLVSTREM VIRVM, ET EXCELLENTISSIMVM IVRISCONSVL. ANGELVM SPANNOCCHIVM SENENSEM,

In Gymnasio Bononiensi Primarium Lectorem

ANTONIVS GIGAS.

VM nimium cautus, timidusuè, bone ANGELE, rebar
Me benè carminibus consuluisse meis:
Subuereor, dura nimium ceruiuice reluctans
Ne fuerim monitis, consilijsq; tuis:
Namq; mihi sat erat, penitus post funera mecum
Obscura si non obruerentur humo.

Atq; ideo Senis tutò ſeruanda locaram
Muſæo in nitido, noſtri & amante domo.
Tu verò cenſes, ea non indigna videri,
Quae vulgo iam nunc edita quiſq; legat:
Ne dum alijs etiam quæ notificentur amicis,
Siue illi nobis ſint propè, ſiue procul.
Hiſcere iam contra nil audeo; tantus & ipſe
Auctor es, & tanti ſunt tua verba mihi.
Auſpicijs en ergo tuis in luminis auras
Procedunt: pergas illa fouere, precor.
Aſt ò ne pigeat te conſuluiſſe clienti,
Quod non æquè omnis lector vbiq; probet.
Me certè, quòd ſim talis conſulta patroni
Amplexus, nemo carpere iure queat.

AD

AD PERILLVSTREM HIPPOLYTVM AVGVSTINIVM SENENSEM

Caldanae Dominum, ac Militiae S. Stephani in Patria Baliuum

ANTONIVS GIGAS.

VALI pauper opum, ſed multae prolis abundans,
Iam ſenior natis proſpicit arte pater:
Quorum aliquem ingenuae tactum virtutis amore,
Ne vitam obſcuro ſub lare degat iners;
Culturae, obſequioq; dicat locupletis amici,
Vt ſibi praeſidium comparet, atq; decus.
HIPPOLYTE illuſtris, tali hunc ego mente libellum
Mî carum ante alios, dono, dicoq; tibi.
Ingenij foetus natorum nomine noſti

Di-

Dignari, & partus quenq; fouere suos.
Ipse etiam hunc genui, donec melioribus annis
Congressum haud renuit casta Thalia meum.
Ast eadem nunc me, canos exosa capillos,
Torpentem & calamũ, iam tremulamq; manum,
Negligit. hinc soboles quo sese tuta receptet,
Quandocunq; mea destituatur ope,
Dum meditor: lustri vndecimi nam fine propinquo
Haec animum (fateor) cura subinde premit:
Vnus tu nobis occurris dulce leuamen,
Atque tuo tandem est parta in amore quies.
Hoc equidem bonitas suadet sperare, fidesq;,
Splendidaq; hospitibus semper aperta domus.
Nempe quòd excipies laeto mea carmina vultu,
Seruabisq; graui fulta patrocinio.
Non tamen vt Vatũ haec inter monumenta reponas
Poscimus: haud mentem tanta cupido subit.
Quin mihi sat fuerit, pluteo vt condantur in imo,
Non sine laude locus te penes vllus erit.
O vtinam sic te Liber oblectare legentem
Possit, Musaeo vel decori esse tuo.
Musaeo insigni omnigenis, quas maxima mittit
India, vel Libye, vel nouus orbis opes.
Insigni & pictis tabulis, & marmore, & ære,
Arte quod expolijt prisca, recensuè manus.
Singula sed multis nequeam ornamenta referre,
Nedum pagella stringere cuncta breui.

Tam

IV

Tam variae rerum Naturae, atq; artis in vnum
Congestae species tecta per ampla nitent.
Nec minus ornatus librorum, & copia, & ordo,
Magnifici, & culti dant animi indicium.
Quamquam nō omnis laudū est haec summa tuarū,
Fonte ab inexhausto nam tibi manat honos.
Cuius ad extremos interdum accedere riuos
Optaui, longa me stimulante siti.
Sed mage purgatis haustus tam nobilis vndae
Continget labijs munere Pieridum.
Quae cygnos etiam tibi alunt, sublime canendo
Laturos quondam nomen ad astra tuum.
Quorum ego si merear cantus audire superstes,
Supremum potero laetus obire diem.
Interea gaudebo tuis splendoribus, & te
Carmine si nequeo, corde, animoq; colam.

ANTONII GIGANTIS FOROSEMPRONIENSIS
Carmina Exametra.

Ad Lvdovicvm Beccatellvm Bononiensem Ragusinorum Archiepiscopum.

Isdem te affari audemus, Pater optime, verbis,
Magnus Alexander quibus vti iure solebat,
Tolleret eximium gratus cùm laude magistrum:
Cui sese plus, quàm debere parentibus ipsis,
Aiebat, quòd tantùm hi esse, ille benè esse dedisset.
Nam si qua ingenuae mihi inest virtutis imago,
Poculaq; Aonij si qua vnquam nectaris hausi,
Acceptum hoc vni refero tibi; si tamen ipse
Tot pulchras inter pinus, laurosq; virentes,
Queis tua felices cultura exornat agellos,
Crescere siluestris germen patiaris oliuae.
Quanquam si obnixo potuissem tendere cursu
Semper, & egregios non exhorrere labores;
Te monstrante viam, & verae exemplaria laudis,

Iam nunc forte sacra Parnaßi tutus in arce
Conderer, aërij emensus fastigia montis,
Cuius iners adeò vix limina prima pererro.
Me mea culpa premat, meriti modò gloria tanti
Te maneat, famuli ingeniumq́, animumq́ labantem
Et studio, & cura aßidui excoluisse parentis,
Hacq́ ipsum ditasse tenus pro viribus vltrò.
Quamuis parua tuae hinc sumant exordia laudes,
Nec tibi me tantùm benefacto obstrinxeris vnum.
Vocibus haud dubijs nam plurima turba clientum,
Et longè acclamat mihi littoris ora Liburni;
Diues vbi magno Pastorem Epidaurus honore,
Sponte, diu, precibus multis, votisq́ cupitum,
Te colit, & gregibus praebentem pabula laeta,
Et nitidos fontes te grato praedicat ore.
Hae tibi semper erunt artes, quocunqne locorum
Romani te iussa Patris, summiq́ Senatus,
Aut sacrum munus, caelestisq́ aura vocabunt.
Quàm multos de te memores fecisse merendo.
Carmine at haec olim forsan meliore canemus,
Nunc satis est, mentem accepti praeferre tenacem.

Ad

Ad LVDOVICVM PARISETVM Iuniorem Regienſem.

PIERII *Ludouice chori clariſsime cultor,*
Si tibi adhuc animo obuerſatur fortè Gigantis
Nomen, & illius ni dedignare Thaliae
Verſiculos legiſſe, tuam quae numinis inſtar
Iampridem toto veneratur pectore muſam:
Hos lege conſcriptos in Prato nuper amoeno,
Quod Tuſcus rapidis Biſentius alluit vndis.
Primò vbi iam celebrem ſcriptis, & nomine notum
Te fuit optanti mihi compellare facultas.
Hîc me (qui tuus humanus, cupidusq́; iuuandi
Eſt animus) gradibus lentis Helicona petentem
Vrſiſti placidis monitis, ac tuta viarum
Monſtraſti ſpatia, & quidnam vitare, ſequiuè
Conueniat ſacros audenti ſcandere montes.
Tunc ego ſic auidam admoui ſermonibus aurem,
Et doctas imo ſic hauſi pectore voces,
Vt ſitientis ager Libyae non ſiccior vnquam
Per medios aeſtus effuſum admiſerit imbrem.
Quin grates coràm, vt potui, tibi ſaepius egi,
Nec minus abſenti interdum me ſigna daturum
Promiſi, vt mecum tua quantum hortamina poſſent,
Perſpiceres, quamq́; ipſe tui non immemor eſſem.
Ecce autem, menſis dum praeterit vnus, & alter,
Promiſsi reus in quintum iam deferor annum.

Nae mala segnities, consuetis nescia pelli
Sedibus, inuitum officio me deesse coēgit.
Erraui, fateor, mendaxq; redarguor. at tu
Ignosce, & facilis, precor, obliuiscere culpam.
Nec serum potius calamum, segnemq; Camoenam
Incuses, quàm me reputes haud vana locutum,
Cùm nullo immemorem despondi tempore mentem.
Namq; eadem mihi semper erit, nec inertia mollis,
Nec longinqua loci, vel temporis interualla
Inde tuum poterunt vnquam diuellere nomen.
Nunc quid agam, si scire cupis, vel noscere curas,
Iisdem me oblector studijs, ijsdemq; libellis,
Conclaui quos ipse meo versare solebas
Saepius, atque mihi ante oculos praeferre legendos.
Praecipuè tamen altiloqui me musa Maronis
Detinet, inq; dies animo se pulchrior offert,
Thesaurosq; aperit, dites quibus India merces
Non queat, aut aurum, aut gemmas conferre nitētes;
Cuius ego à teneris formam admirarier annis,
Et colere ante alias assueui; at vera fatebor,
Hactenus eximium non inspexisse decorem,
Quo summo illa pedes à vertice splendet ad imos.
O te felicem, dio cui nectar ab ore
Libare, & fas est altos cognoscere sensus,
Scilicet & tantae cantus audire Camoenae,
Quorum vix tenuis nobis allabitur aura.
Est mihi praeterea curarum dulce leuamen

Te-

Testudo, haud ignota quidem tibi, nec rudis illa
Artificis fabricata manu, sed pectine digna,
Cui magis ornatos numeros inspiret Apollo.
Sed neque sic animum diuini carmina Vatis
Delectant, neq; sic citharae sonus excitat aures,
Patroni vt suadela mei, & doctissima verba;
Quae bene tu nosti, & quorum me longior vsus
Iam magis atque magis sitientem reddit, ut haustu
Expleri nequeam, siue ille recenseat omnem
Temporis exacti seriem belliq; , togaeq;
Plurima quae prudens oculis percepit, & aure,
Protinus & memori percurrit mente legendo.
Siue sacros libeat Sophiae recludere fontes,
Et mirè ignotas rerum perquirere caussas.
Seu caeli tractus, & caelo errantia dicat
Sidera, terrarumq; situs, & nomina monstret.
Siue arcana Dei, & leges (quae maxima laus est)
Explicet, atque pios cultus, & mystica sacra.
Tu verò mi docte Pater, iam tempore ab illo,
Quo patriam hinc parua cum nata, & coniuge abisti,
Quidnam agis? an'ne omnes sani, rectéq; valentes
Viuitis? egregio quid dignum Musa cothurno
Panxit adhuc? quidúe illa tibi nunc sedula dictat?
Cui tòt magna dedit, pulcher negat ocia Phoebus.
Num forte oppressos dudum meditare tumultus,
Impiae et excidium gentis, quae Gallica regna
Obnixè toties sceleratis miscuit armis?

Num-

Num'ne etiam illustres longum meditaris in aeuum
Aeternare viros, quos inclyta Gallia fortes
Vltores armat pro Christi nomine, & aris,
Nec non pro Caroli sacro diademate Regis?
Et quos ingenti tactos pietatis amore
Itala in auxilium tellus, & Iberia misit?
Siue hoc, siue aliud doctis intexere chartis
Instituis, coepta Aonides, ac vota secundent.
Ne tamen à studijs pigeat seiungere partem
Temporis exiguam, vt dulci me carmine dignes,
Edoceasq; statum rerum, Parisete, tuarum.
Quòd si nulla mei tangit te cura, patrono
Obsequere, haec eadem de te cognoscere auenti,
Qui tibi me multam iubet impertire salutem.

LVDOVICI PARISETI Iun. Ad ANTONIVM GIGANTEM.

ESSE Giganteum cùm te perpendo, videtur
Haud quaquam mirum, si tu sublime canendo
Affectes caelum, & diuos superare Poetas
Scribendo moliris, inis cognomine dignum
Effectum: robur magnum, viresq; potentes
Eloquij ostendis: veluti superare Gigantes
Corporea reliquos perhibentur mole, canendi
Viribus exuperas sic tu quoscunque Poetas,
Qui nostra celebres hac tempestate feruntur.
Tolleris vt famam in caelum, grandiq; Gigantem

Nomi-

Nomine te præstas: sic religione calere
Te vellem tanta, tanta & pietate teneri;
Vt caelum appeteres, caeloq; inferre Gigantem
Te vi tentares lata; te molibus vnà
Congestis tribus in caelum sustollere quibis:
Et poteris, firmata fide si machina crescat:
Mole spei, & culmen capiat charitatis, in altum
Te ferre, & superato omni descrimine caelum
Scandere, quod prisci iam non potuere Gigantes
Montibus aggestis conscendere: quibis in illud
Omninò te ferre Gigas, si montibus vsus
His planè fueris, charitate videlicet, & spe,
Atque fide: si vi cumulandis montibus istis
Praecipua institeris: caeli superare petendi
Difficiles quascunque vias sic quiueris ipse:
Vim patitur caelum, caelum violenter initur.
Namque per affectus contusos corporis, & per
Coniectos sensus in vincula, perq; redactam
Hanc in contemptum vitam via panditur, & ui
Illata caelum recluditur: arcta patescit
Ianua, & expugnata aditum subeuntibus vltrò
Permittit. Sic te caelum affectare Gigantem
Optarem: sic te positis affectibus huius
Et vitae, & mundi cuperem violenter agentem,
Atque giganteo pugnantem robore, caelum
Aggredi, & aethercam pugnando viriliter arcem
Consequi, & aeternam caeli tibi quaerere sedem.

Ni

Ni profligato vitae praesentis amore
Huius, & affectu mundi violenter abacto,
Spe, charitate, fide fueris subnixus, & hisce
Molibus instructis fueris sublatus: in altum
Scandendi, & caeli subeundi cedet inanis
Conatus, vanoq; exibit futilis ausu:
Nec secus, ac priscos fiducia caeca gigantes,
Te frustrabit, & expertem te deniq; fructus
Arguet in vanis studijs triuisse laborem.

Ad LVDOVICVM PARISETVM Iuniorem Regiensem.

SIC me Christus amet, trepidamq; in fine supremo
Hanc animã ab rigido clemens sibi vendicet hoste:
Ut, Parisete, tuum mihi doctum, et amabile carmen
Vitae adeò ingentes aeternae exciuit amores,
Vt quicquid studio pridem sectabar inani,
Respuere incipiam iam nunc, & pendere parui.
Quas igitur grates tibi tanto munere dignas
Aut dicam, aut referam? veri nam functus amici
Officio, ut par est, seruasti prorsus amicum.
Dum tu fucato medicamine nescius uti,
Interius condi ferrum, resecandaq; censes
Vlcera; vt insanos mens scilicet exuat omnes
Affectus, quibus, aduersis ceu nauis ab undis,
Huc illuc rapitur, nec sede quiescere certa
Est potis: immotam nisi fortior anchora firmet.

Quam

Quam non posse alio religari in littore sensi
Vix tandem, quàm quo Christus spatiatur, & alto
Aduocat in portum fluitantes æquore nautas.
Quò tua me posthac certum est exempla sequentem
Cursum dirigere, & curarum turbine nullo
Inde referre pedem. quin laeta voce profari
Iam libet, Illecebrae mundi procul este procaces,
Nil mihi vobiscum, iam vos, & vestra perosus
Despicio, ac studij capior melioris amore.
Talia nunc equidem sub te, Ludouice, magistro
Proferre audebo: tantum tua scripta legendo
Tollor humo, & solùm vera, atq; decentia curo.
At tibi pro tali largè pietate rependat
Praemia Caelicolùm rex, eius numina quando
Tantopere ipse colis, nec non sermone diserto
Inuitas alios, merito vt venerentur honore.
O me felicem, si docto excerpere ab ore
Colloquia interdum coràm, & præcepta liceret.
Sed postquam longis dispescimur interuallis,
Ne, quæso, dilecte pater, cùm fortè vacabis,
Dedignere tuis me compellare tabellis,
Vt maiora meis calcaria cursibus addas.
Interea, vt valeas, cura, Antoniq; memento,
Quo tibi non vsquam viuit mage deditus alter:
Illustris quamuis virtutum fama tuarum
Longinquas latè sese diffundat in oras.

In Diuum NICOLAVM MYRAE Episcopum, & Confessorem.

QVAM celebrare diem primis assueuimus annis,
Laudibus hanc etiam cumulet maturior ætas,
Nicoleoq; sacro festum veneremur honore.
Nam puer incinctus frondenti tempora lauro,
(Quàm meminisse iuuat) tenera comitante caterua,
Ardentes gestare faces, & ducere pompas
Gaudebam, & clarè ante aras dictata referre
Carmina. multiplici delubrum voce replebant
Fundentes puro socij de pectore laudes.
Ast ego diuinam illius longo ordine vitam
Enarrans, loculos memorabam nocte silenti
Aere graues inopis iactos in tecta parentis,
Virginei dotes, ac tutamenta pudoris.
Atq; adeò vt Christi normã, & præcepta sequendo
Esset opes cunctas vltrò impertitus egenis.
Vtq; Dei monitis Patarensi à sede profectum
Magno illum populus Myrae excepisset honore.
Quamq; piè in terris perfungens munere sacro
Christicolas opere assiduus iuuisset, & ore.
Tum saeuo innumeros seruatos aequore nautas,
In portumq; rates medijs è fluctibus actas
Incolumes Diui auxilio praesente, canebam.
Et quae multa bonus numeris comprensa magister
Iusserat edisci, ac reddi inter sacra quotannis.

At quas, sancte Pater, dignas nunc dicere laudes,
Aggrediar? vel quo te carmine compellabo?
Omnia tunc meliora fuere, & carmina doctor
Optima condebat Panaetius, optimus ipse.
Atq; ego tunc saltem liquidos è gutture cantus
Promebam, & casto obsequio tua templa subibam.
Nunc iucundus abest vocis sonus, illaq; pridem
Carmina sunt oblita. nouos sed fingere versus
Qualescunq; mea auderet fortasse camoena.
Verùm animi virtus deest, & syncera voluntas,
Qua Deus in primis inter solennia sacra,
Et vos caelestes animae gaudere soletis.
Ergò hinc Diue tuas adeo nunc cernuus aras,
Et supplex posco, vt regem stellantis olympi
Exores veniam mihi vitae ignauiter actae,
Ac menti vt priscum reddat pietatis amorem.
Hei mihi, praeteritos recolo si conscius annos,
Siue recens duro impressas in pectore sordes,
Horresco, & dira interius me cura remordet.
Tu modò, tu caelo, Antistes Sanctissime, ab alto
Affer opem, ac precibus pro me potioribus insta.
Solicitae hanc animae dotem impertire benignus,
Daemonis vt vafri illecebras exosa, pudicè
Viuere amet, studijsq; operam iam nauet honestis.
Ne quaeso, ne me in tantis patiare periclis
Destitui, & rapidis rerum demergier vndis.
Namq; aliàs supero prospexi è littore nunquam,

Ludouicus Panaetius Fanensis praeceptor me[us].

Aut ex Illyrij scopulis, surgentibus austro
Fluctibus, Adriaco iactatas aequore naues
Aequè, ac me infestae iactant hinc inde procellae.
Harum oculus tristem faciem caligine mersus
Non videt, & surdae nequeunt audire fragorem
Auriculae; ast animus iampridem sentit, & horret,
Ac fessus tandem exoptat se condere portu.
Illuc te rectore, precor, me lenior aura
Deducat, dexterq; meis iam cursibus adsis.
Vt noua deinde tuis templis votiua Tabella
Pendeat, instauremq; memor tibi sacra quotannis.

Ad Io. BAPTISTAM BOVIVM Presbyterum Regiensem.

QVID me, care BOVI, toto hoc Septẽbre manentẽ
Ruri egisse putas? vacuum num semper apricos
Per colles, & amoena vireta, & mollia prata
Censes errauisse, libros, ac dulcia Musae
Alloquia exosum? non hoc me tempore tanta
Segnities cepit: terere haud sic otia magnus
Me meus edocuit dominus, nec tale sequendum
Exemplum de se mihi praebet: nam grauis annis
Nunc etiam legit assiduè, solius auarus
Temporis, & cultis mandat quamplurima chartis,
Quae praesens, & ventura admirabitur aetas.
Ipse igitur tanti ducis, etsi passibus aegris,
Optima sectando vestigia, me quoque doctis

Prisco-

Priſcorum ſcriptis oblecto, conor, & inde
Non ſolùm exhaurire ſonum, dulcemq; leporem
Verborum libare, auidas qui mulceat aures;
Sed ſtudeo, vt ſolidas animus ſibi comparet eſcas,
Quae modò ſufficiant, ſenij & ſeruentur in annos.
Non etenim hoc contrà fas, aut caeleſtia iuſſa
Solicitat ſtudium mortales, ſi qua ſenectae
Subſidia antè diu ſeponant. non ego multa
Iugera diſcupio (caeleſti gratia Regi,
Hac qui me ſcabie purgauit, itemq; Patrono
Gratia magna meo, cuius mihi dextera parco
Proſpexit largè) ſed curam hanc totus in vnam
Incumbo, vt ſenſus exuti affectibus almae
Imperium rationis ament, dominamq; volentes
Agnoſcant; & quò deduxerit ipſa, ſequantur.
Nimirum dilecte BOVI, illa immania monſtra,
Quae quondam Herculea vi perdomita eſſe feruntur,
Inſanos dicam affectus, ſenſusq; rebelles.
Quidnam aliud Nemeae rabies compreſſa Leonis
Arguit, humani effraenam niſi pectoris iram?
Quidue Erymantheus ſus praeſeferre videtur,
Impuram niſi luxuriem, moresq; nefandos?
Aurea item aeripedis quid ſignant cornua Cerui?
Auri nempe famem. reliquos ſic ipſe labores
Herculis expende, & ſeriem certo ordine longam
Agnoſces vitiorum; multis quae ille periclis
Dum ſuperat, decus emeruit, famamq; perennem.

Nae ma-

Nae magna est hominum socordia, delitiarum
Qui in medio positi, tantorum arcere furorem
Monstrorum se posse putant, & degere vitam
Laudibus aeternis dignam. non talibus unquam
Auspicijs atrox cessisset bellua Lernæ,
Non ipsa Hippolyte, triplici non Cerberus ore.
Non igitur mirum, si serpere tanta per orbem
Portenta inspicimus: rursum fimus occupat ampla
Augiae stabula, & sceleris sunt omnia plena.
Iam nemo rectas audit rationis habenas;
Verùm quò venter trahit, ac vitiosa libido,
Infraeni ferimur. falsis qui vocibus aures
Impleuit vulgi, hunc plausu turba excipit omnis,
Huncq; ducem sequitur (si dijs placet) atq; sacrorum
Doctorem auscultat; sanctorum at dogmata patrum,
Et priscos ritus, & religionis honorem
Inuertens, gestit quiduis patrare nefasti.
Ac tibi ne videar satyram incoepisse, querendi haec
Iam finem faciam; quamuis tecum omnia fari
Ausim, nec te aliter credam sentire: sed vnde
Digressus noster sermo est, referatur eòdem.
Nosti igitur, quæ sit potior mihi cura, laborq;,
Et quales, quantosq; hostes deuincere nitar,
Nec dulci sine spe, vt victoria læta sequatur
Viribus haud quaquam proprijs, aut artibus vllis
Fidentem, sed ope excelsi rectoris olympi,
Illius, immenso qui quondam tactus amore

Sedibus è summis oras descendit in imas
Terrarum, ut saeui è manibus, vinclisq; Tyranni
Humanum genus eriperet, caeloq; referret.
Nunc tu quod poteris duris in rebus amico
Vel monitis, vel consilio prodesse fideli,
Care BOVI, *absenti longis perscribe tabellis;*
Aut meditare (breui quoniam veniemus ad Vrbem)
Quae super his coràm iubeas sermone diserto:
Nam tua permagni facio dulcissima verba,
Quippe ea, quae puro noui de pectore prompta,
Vnde, & fucus abest, hominum deterrima pestis.
Tum doctrina tibi, & probitas, & longior vsus
Plurima suppeditant, vt, quae mala nauiter ipse
Euitasti, alijs possis iam ritè cauere.
Id verò inprimis te impensè oramus, vt aras
Quandocunq; Deo facturus sacra subibis,
Illum suppliciter poscas, ne nos sinat vlla
Terreri hostili facie, sed protegat alto
Auxilio, & nostras dextro spes numine firmet.

Ad LAVRENTIVM IACOMINIVM TEBALDVCCIVM.

LAVRENTI, *insolito quem pulcher Phoebus amore*
Diligit; & magnos cui iam designat honores:
Si rude purgatas hoc mittere carmen ad aures,
Et mea te absentem audet compellare Thalia,
Ne tibi sit mirum, ignotam nec despice musam.

Quin

Quin magis hinc vires virtutum agnosce tuarum;
Quas non is tantùm, qui praesens spectat, & audit
Te, dulcesq; tuae numeros, cantusq; Camoenae,
Suspicit, & summis in Caelum laudibus effert;
Sed quicunq; tuas dotes fama excipit absens,
Te colit, ac miro tibi se deuincit amore.
Atq; equidem ipse tuum cum iam laetabar vbiq;
Ingenium, & mores vno laudarier ore:
Tum verò vt licuit te coràm cernere, & vnà
Affari: canam mentem iuuenilibus annis,
Verbaq; mirabar dulci perfusa lepore.
Inde subire animum tua saepius inclyta virtus,
Sicq; tuum nobis haerere in pectore nomen,
Vt non vlla vnquam delere obliuia poßint.
Nunc te vnum hoc oro, quando interualla locorum
Visere te, & viuas voces audire vetabunt,
Vt me carminibus, tibi quae pulcherrima dictat
Cynthius, interdum dignes; si munere tanto
Virtutis species potis est me reddere dignum.

LAVRENTII IACOMINII TEBALDVCCII
Ad ANTONIVM GIGANTEM.

QVIS superum tantum numen diuinitus ori
Afflauit? sacer hic spiritus vnde tibi?
O te felicem nimium, quem lumine vidit
Nascentem placido summus Apollo Deùm;
Exceptum gremio quem molli aluere fouentes,

Panden-

Pandenteſque iuga florea Pierides.
Virtutem cur ergo tuam ignotam eſſe vereris,
Abditam & in tenebris poſse latere putas;
Si Dijs tam carus, clarum ſi nomen in omnes
Oras extendit candida Muſa tuum?
Mira ſcripta arte, & diuino ornata lepore
Carmina, cur nobis deſpicienda times?
Cur quoque me inuitas, atque in certamina cantu
Non aequis dijs, nec viribus ipſe vocas?
Aequali curſu volitantem flamine curſum
Non valet heu premere cymbula littus amans.
Obſtant fata mihi, nullo Fortuna labori
Aſpirat, fautor nullus adeſtque Deus.
Lactauit mentem, falſa & deluſit Apollo
Spe, nunc neglectus perfuga reijcior;
Ni ille tuis precibus, nimio es cui carus amore,
Adductus, mihi nunc adſit, opemq; ferat.

In obitu PAVLI ROSSII Florentini, Militis Hieroſolymitani.

QVIS triſtes Floræ lacrymas, quis deneget Arno?
Dum tali inſignem natum probitate, boniſq;
Artibus extinctum flentes, hinc illa nitentem
Dilaniata comam, queſtus effundit in auras;
Hinc rauco ille gemit fremitu; voluitq; tumentes
Coniugis, & proprijs iam maior fletibus vndas?

Tu mihi Melpomene lugubres praecipe cantus,
Quos referam moestas magnae genitricis ad aures;
Nam largos dolor ipse oculis, ac triste feretrum
Sufficient luctus, nec non suspiria reddet
Contactum molli pietatis imagine pectus.
Occidit ille quidem tibi flebilis ah pia mater,
Quandoquidem tantis, ac tot virtutibus auctum
Annorum series vix longa reponet alumnum.
Hunc verò quanquam maturior abstulit aetas,
Attamen unus erat dignus, qui Nestoris annos
Vinceret, aeternùm quando mortalibus aeuum
Fata negant, omnesq; manet violentia mortis.
Vel tibi conspectu saltem satiasset ocellos,
Quo sors ante diu te defraudarat iniqua.
Verúm vbi post varios casus, ac mille labores
Exceptum gremio tecum retinere putabas,
Illius & sermone frui, & dulcedine musae;
Letheae ex oculis subitò eripuere procellae,
Quò mage tristis habet nunc te luctusq;, dolorq;.
Non tamen hoc solam te lamentabile funus
Angit; namq; tuos iam commiserata dolores
Italia extremis longè deplorat ab oris.
Praesertim quibus antè viri fuit inclyta virtus
Aut perspecta domi, aut duri in certamine Martis:
Quiq; illum viridi redimitum tempora lauro
Nouerunt Musis, & Phoebo sacra ferentem:
Absentes animi calamo dant signa dolentis.

Ipsa etiam sibi fortem equitem Melite Insula ademptum,
Ingemit, haud ignara stylo quid posset, & armis.
Siue hæc infractis animis, & robore firmo
Tractaret, bello assuetus terraq́; mariq́;
Siue illum ignaui exerceret nescius oci.
Unde tot ingenij latè monumenta per orbem
Diffusa, ingentesq́; cientia carmina plausus,
Et tusco plectro, & fidibus modulata latinis.
Ergo per ora virum celebrem te, Paule, perennis
Fama feret: nam si immites fatalia Parcae
Fila secare tibi potuere; haud ulla valebunt
Saecla tuis unquam tenebras obducere chartis.
Tu quoq; moeroris praesens solamen habebis
Alma parens, quoties eius meditabere laudes,
Quosue tuis priscis splendoribus auxit honores.
Quin age, si saeuum penitus lenire dolorem
Non refugis, quando precibus fata aspera nullis
Flectuntur, clarum Rossi per nomen, & ossa,
Parce, precor, lacrymis, & vanas mitte querelas.
Nec potius nati te angat iactura perempti,
Quàm certa illius solentur gaudia, quae nunc
Iam tenet, aeternaq́; licet cum pace tenere.
Siue per Elysij campos, & amoena vireta
Inter felices animas laetissimus errat.
Seu iam caelum adijt, sedes ubi firma Deorum,
Quae nunquàm ventis quatitur, non imbre madescit,
Non canis ardorem, non brumae frigora sentit.

At purus semper sine nube extenditur aer,
Perpetuoq; dies illic splendore nitescit.

De Villa Tusculana Io. BAPTISTAE CAMPEGII, Episcopi Maioricen. In agro Bononien.

NVNC humiles primùm conemur tollere versus,
Et nostra assuescat magnas intexere laudes
Pagina: sume animũ, ac torporẽ expelle Thalia,
Splendida CAMPEGI dicamus rura beati.
Rura humili quondam Saliceti nomine dicta,
Tusculi ab auspicio sed nunc meliore vocata.
Multas illa quidem Italiae iam nota per Urbes,
Ipsius & domini scriptis celebrata disertis.
Non igitur rerum ambages, aut ficta sequemur,
Omnia quin celebri referemus consona famae.
Sed tam multa loci illius ornamenta recurrunt
Unà animo, ut nequeat laudum seruarier ordo.
Temperies tamen inprimis, caelumq; salubre
Laudetur: partim indicijs id Phoebus apertis
Arguit, exurgens tractu vel semper Eoo
Conspicuus, vel raro atra caligine septus.
Partim etiam indigenae ostendunt, qui robore firmo
Longaeui incedunt plures, viridiq; senecta
Haud ceßant duro terram exercere labore.
Nec minus illa adeat malè sano corpore si quis
Rura, breui inualidas firmabit tempore vires,
Aut requiem planè inueniet, morbiq; leuamen.

Tum

Tum matutinas aestiuis mensibus horas,
Atq; adeò medium Titan cùm feruidus axem
Inuehitur curru, lenis refrigerat aura.
Mox vber glebae, magniq; & fertilis agri
Cultum admirari libeat, quo haud laetior vllus
Felsineos intra fines versatur aratro.
Frugibus omnigenis hic magna explere quotannis
Horrea, & optatum potis est superare coloni.
Optima quin idem fert, & mollissima vina,
Vt vineta putes illic florere falerna.
Tot benè culta soli foecundi iugera paruus
Alluit haud rapidis, lembosq; ferentibus vndis
Rhenus, ad ingentes villae percommodus vsus:
Siue quid efferre inde libet, seu afferre necesse est,
Seu vicina iuuat quandoq; inuisere rura,
Plurima quae circùm latè ornant aequor amoenum,
Nobiliumq; opibus dominorum, & splendida cultu.
Praeterea squalos largè, cancrosq; rubentes,
Procerosq; lupos, & paruos sufficit, atqui
Molles pisciculos, & grati nempe saporis.
Ipsa etiam fluuialis aqua & perlucida currit,
Et bona (momenti quod non puto nullius esse)
Escas ardenti properè mollire camino,
Atq; per aestatem perfundere membra salubris.
Huc etiam accedit, quae laude est digna voluptas,
Quòd regio aucupijs adeò, & venatibus apta,
Innumeras pascit volucres: ibi Phasidis vndae
Nomen

Nomen auis referens, & Turtur amica pudori
Nidificant, ac turba auium infinita minorum.
Non ibi vel Perdix deest, vel peregrina Coturnix,
Et Merulae, Turdiq; suo stant tempore obesi.
Praebet item Damis latebras, passimq; vagantes
Prata per, & cultos cernuntur saepius agros
Auriti lepores: varijs vt mensibus anni
Contingat, grato exercentem membra labore,
Accipitri, laqueis, cane, visco, & retibus vti.
Nec tamen haec cum sint ingentia commoda ruris,
Naturae proprio concessa, & munere Diuûm,
Non etiam insignes magnam ars imitata parentem
Addidit ornatus. hinc est pomaria, & hortos
Conspicere irriguos, ac multo flore nitentes,
Consitaq; arboribus quadra, atq; salubribus herbis,
Et ducta egregiè in varias Topiaria formas.
Quorum ego si nitidam speciem comprendere versu
Eualeam, nihil aut fructu iucundius illis,
Pulchrius aut visu sperem me offerre legenti.
Saepius ast eadem verba haec iterare decebit,
Singula nam miro fulgent concinna decore.
Magnam praesertim Villam (an palatia dicam
Regia?) suspiciens stupet, ac sublimia tecta
Hospes, & aspectu primo penetralia secum
Concipit ampla animo tacitus; verùm omnia longè
Maiora offendens oculis, miratur & alta
Atria, & atriola, atq; adiuncta cubicula, & oēs

Percu-

Percupidus partes suprà vestigat, & infrà,
Cunctaq; magnificis in caelum laudibus effert:
Et meritò: neq; enim surgit formosior ulla,
Nec mage culta domus (liuor procul omnis abesto)
Sapina quà pingues, Rhenusq; interfluit agros.
Sed neq; mî calamo quamuis properante silenda
Pars erit inferior tecti, penitusq; reposta,
Ut satis una domus speciem praeseferat amplae.
Multiplices ubi partitae sunt nomina cellae,
Quae non vina modò, & seruanda cibaria condunt,
Seruorumq; ministerijs, ac usibus aptae:
Verùm etiam quiuis in eas diuerterit hospes,
Perbellè exceptum se coràm dicet, & absens.
Harum ad mundiciem ducta est spatiosa latentem
Subter humum via, quae rectà decurrit in amnem.
Illa pauimentis constrata, & fornice tecta
Perpetuò muris validis fulcitur utrinq;,
Totaq; vel largo Solis splendore nitescit:
Mirum sanè opus, & grandi quondam ære redem-(ptum.
At superas iterum iam nos referamus in aedes,
Multa ubi praeterea laude attingenda supersunt.
Praecipuè illa ingens altis suffulta columnis
Porticus, aspectans boream, septemq; triones,
Mirificum praebet rapido tútamen ab aestu.
Hoc itidem interior celsa testudine, & amplis
Parietibus, latisq; domus constructa fenestris
Praestat, & egelidos sic accipit, atq; remittit

Vento-

Ventorum flatus, ut protenus arceat omnem,
Vel sinat haud aegrè rabiem tolerare leonis.
Sunt etiam medijs conclauia in aedibus omni
Usqueadeò strepitu, ac penitus semota susurro,
Ut minimè insomnes liceat traducere noctes.
Nec putei desunt ingentes, atq; perennes
Dulcis aquae, & nitida murorum mole decori.
Tum verò latos liber prospectus in agros
Miris quippe modis oculos & corda tuentum
Exhilarat, gelidas seu flectant lumina ad Arctos,
Siue se ad occasum vertant, seu Solis ad ortum.
Ac frons illa domus, Austri quae vergit in oram,
Continuos colles, & celsas prospicit arces
Urbis Felsineae: via quò mollißima quarto
E lapide inuectum cisio deducit, equoue.
Quid calles memorem, & quos protegit umbra receßus,
Compitaq; apricos circum spectantia campos?
Aut quos concentus dulces aurora volocrum
Excitat exoriens, penè ipso in limine tecti?
Quis verò dignè viuaria dixerit unquam,
Quae magna in magno lymphis currentibus horto
Inclusos seruant pisces, accedere ad escam,
Atq; manum assuetos non exhorrere vocantis?
Illa autem magis hoc etiam miranda videntur
Nomine, vicini quòd aquas è fluminis alueo
Accipiunt iuges, longo reddente canali:
Villae ingens decus, atq; animo praedulce leuamen.

Stra-

Stragula vestis item foret, ac pretiosa supellex
Dicenda, & quantus rebus nitor omnibus insit:
Quà benè compositos exornant serica lectos,
Et conopæa egregio contexta labore.
Quàq; aulæa tegunt muros pendentia ad vnguem,
Argentoq́, auroq́, & vario distincta colore,
Qualia cernuntur Regum intrà tecta potentum:
Et quà perlepidis puluillis, atq; tapetis
Strata pauimenta, & sellae, tripodesq́ renident.
Atqui ego non is sum, innumeras qui carmine dotes
Enumerare velim, queis villa, & fundus abundant:
Nec si ausim, pulcher votis aspiret Apollo.
Hoc sit scire satis, longè pulcherrima adesse
Omnia, magnanimoq́ viro, & praediuite digna.
Non Parij lapides, fateor, non aenea signà,
Plurima quae Tybris forsan miratur, & Arnus,
Consurgunt illic, aulasq́ & limina seruant.
Nec tamen ignoro, minimum quàm conferat vsum
Signorum ornatus, quò caetera prorsus abundè
Contulerit natura potens, atq; artis acumen:
Sed vice mutorum lapidum, rigidiq́ metalli,
Si quis eò accedat, quo tempore rura frequentat
Diues herus: virtute viros, omniq́ lepore
Praestantes, illic inter se docta serentes
Colloquia inueniet. tales nam semper amicos
Munifici bonitas CAMPEGI abducit ab vrbe,
Et nitida excipiunt lautis triclinia mensis.

Franc. Bolognetus Senat. Alberti Card. pater.
Carolus Sigonius.

Tunc Academiam potius, gratumq́ Camoenis
Dixerit hospitium, quam villam ruris amoeni,
Praesertim si aderit tum BOLOGNETVS, *& vnà*
SIGONIVS, *domino ante alios dilectus vterq;.*
Ille Senatores inter clarissimus, idem
Eximio Phoebi vates insignis honore.
Hic florente stylo latè monumenta per orbem
Diffundit, magni Ciceronis proxima scriptis.
Ipsum praecipuè dominum mirabitur instar
Numinis, ac illo inspecto mage laetus abibit,
Quàm si cuncta simul sit contemplatus ibidem
Marmora Praxitelis, famosiq́ aera Myronis.
Si verò audire illius doctissima verba
Contigerit; secli haud dubiè vestigia prisci,
Atq; sales medijs dignos agnoscet Athenis.
Quanquam alijs etiam illustrem virtutibus omnes
Suspiciuntq́ virum, ac efferre ad sidera certant,
Laude extollentes largae pia munera dextrae.
Sed quò me diuersa rapis? iam desine versu
Garrire illepido. satis est vtcunq; Thalia
Haec calamo cursim insueto potuisse referre.
Forsan & hinc aliquis vel captus Tusculi amore,
Vel certè in nostris illud sordescere chartis
Indignans, eius laudes sibi scribere sumet,
Et noua maiori sociabit carmina plectro.
Atq; ita CAMPEGI *villam, nomenq́* IOANNIS
BAPTISTAE, *vt par est, longũ aeternabit in aeuũ.*

MAXIMAS

ANTONII RENERII Ad ANTONIVM GIGANTEM.

MAXIMAS *ago gratias merenti,*
Pares, quàm pote plurimum, paratus,
Si quando dederit Deus, referre
Antoni, tibi, qui lepore abundans
Pro multis mihi millibus fuisti.
Dum bonum bonus adiuuas, & omni
In re vis minima mea tueri
Me tuis opibus; mihique praesto
Sponte adesse opera vel occupata,
Si dulcem potes adiuuare amicum.
Quem non incolumem videre tantùm,
Sed saluis quoque postulas honestum
Rebus, intereàque dignitati
Idem prospicis, & simul saluti.
Pro quo munere, dum mihi retentam
Hanc vitam superi volent, tui me
Promitto memorem vsque sic futurum,
Vt cum nemine conferendus ipse es
Aut candore animi, aut benignitate.

Ad ANTONIVM RENERIVM Collensem.

QVÒD *rudis ingenij tenuem tam gratus opellam*
Prosequeris coràm verbis, & versibus absens:
Id mihi iucũdum (ingenuè tibi namq; fatebor)
Accidit, Antoni: sed eo non nomine, quò me,

Aut mea permagni faciam, vel laudibus esse
Sperem digna tuis. Verùm hoc optatius omni
Spe mihi contingit, quòd quà se prima facultas
Obtulit, obsequium nostrum, & propensa voluntas,
Re licet in minima, tibi vix inspecta probetur.
Sic equidem iam tum rebar, cùm fama tuarum
Virtutum, morumq; meas peruenit ad aures,
Ingenti dum te Pratum reuocaret amore:
Te fore, qui nostram longo torpore sepultam
Colloquio excires, & dulci carmine Musam.
Nunc igitur duce te interdum Parnasia tempe,
Castalijq; sacros audebo visere fontes,
Si lento comitem gressu opperiere sequentem.
Sin minus Aonios liceat me scandere montes,
Pieridumuè choros accedere: te sacra Phoebi
Mystica sit saltem mihi fas audire docentem.

Ad ANTONIVM MARIAM BARDIVM Fabij filium.

O PATRE *egregio, fili dignissime, cuius*
Virtutem primis imitari assuescis ab annis:
Quàm nunc excipio lætanti pectore laudes
Praecocis ingenij, tibi quod natura benignè
Contulit, ingenuas & quod sic ipse per artes
Excolis, aetatem suprà, & felicibus ausis.
Nae tu maturè praestanti digna labore
Praemia percipies: primo cùm flore iuuentae

Aonij

Aonij emensum te celsa cacumina montis
Inter Musarum coetus formosus Apollo
Sistet, & optata praecinget tempora lauro.
Tum verò insuetum miratus frontis honorem,
Et vigilem testam, & sudores saepius actos
Laudabis, stimulosq; memor, curamq; parentis.
Tum bona Reneri mentem praecepta subibunt,
Quo duce tanta puer iam nunc & pulchra minaris.
Quare ego te, quamuis nil iam monitoris egere
Inspiciam, dulci contactum laudis amore,
Carmine compellans, hoc vnum hortabor amanter.
Gnauus in incoeptos, Bardi, connitere cursus,
Et virtute nihil praestantius esse memento.

Ad PETRVM SPIGVM.

SAEPIVS *haec eadem viua tibi voce parantem*
Dicere, Spige, pudor non me deterruit vllus;
(Nã quid me pudeat cũ vera, tũ honesta monẽtẽ?)
Sed differre tamen libuit, ne dedita nugis
Mens tua iampridem nostros minus aure secunda
Audiret monitus, & ego impendisse laborem
Tristarer frustrà, secus ac succedere vellem.
Verùm vbi te segnis (quàm nollem) continet aegrum
Nunc quartana domi; fandi mage mollia nactum
Tempora me reor, omnia cùm te ludicra cernam
Exosum, et penitus curam hanc incumbere in vnam,
Vt longam expellas languenti corpore febrim.

Iusta

Iusta quidem res est, ut cures corpus, at ipsum
Unà animum curare decet, verùm artibus illud
Subijcies medicis, nostra hic praecepta sequatur:
Audi igitur. Quintus iam circum voluitur annus,
Ex quo grammaticae utilibus nauare libellis
Te noui. interea doctor non defuit unquam.
Ipsa etiam natura tibi (quae maxima dos est)
Ingenium dedit & facile, & memor. adde quòd ipse
Antistes, caelo verè demissus ab alto,
Beccatellus adest, quem religionis amore
Ardentem haud puduit munus subijsse magistri.
Hic pro te, socijsq; tuis quid fecerit, & quam
Gesserit aßiduus curam, scis ipse, scit omne
Vulgus, vicina & nouerunt oppida circùm.
At quoniam tecum sermo est, & te alloquor unum,
Tu mihi dic, toto quidnam profeceris isto
Tempore, quiue exstet fructus. num docta Maronis
Carmina, num Flacci retines? at reddere plura
Te memini dudum. num qua haeret epistola Tulli
Nunc animo? num metri leges? num qua Terenti
Fabula? nam cuncta hæc rectè memor antè tenebas.
Quid retices? nescire putas ea turpe fateri?
Ingenuè prorsus sentis: sed turpius esse
Multò crede diu si amissa reposcere differs.
Hic tibi perfacilis labor est, & mensibus omnem
Iacturam paucis penitus sarcire licèbit,
Saepius, atq; etiam attentè intermissa legendo.

Et sanè hoc aliquid fuerit, sed non tamen omne,
Vlterius quoniam te extendere coepta decebit.
Namq; velim, totis vt iam nunc viribus altae
Fundamenta domus iacias, quam deinde videbis
Surgere paulatim exiguo cogente labore,
Ac per se tandem contingere culmine caelum.
An praestare potis non est hoc aurea virtus,
Scilicet vt feriat mortalis sidera vertex,
Quem Phoebi chorus aeterno donarit honore?
Nunc igitur totum studijs te dede, bonisq;
Moribus, & certam rationem delige vitae,
Quam mox iucundam reddet tibi leniter vsus.
Plurima dediscant oculi, & melioribus aures
Assuescant verbis, sociosq; require fideles,
Et tactos pariter studij, ac pietatis amore.
Nunc ver aetatis tibi ridet, se sine multos
Induat in flores animus, quo frugibus aestas
Te ditet magnis, & dulcia poma reponat
Autumnus, longos vt viuas lautus in annos.
Illecebris (fateor) multis malè suada voluptas
Obstat, & irretit durè, cursumq; retardat.
Tu verò hanc contrà contende audacibus ausis,
Et tibi in auxilium caelestia numina posce;
Namq; aberunt nusquam, quoties ea ritè vocabis.
Ac ne iter ignarus peragas, dubiusq; vageris,
Renerum sectare ducem, sectare magistrum.
Renerum, mihi quem probitas, doctrina, leporq;
Dulcis

Dulcis amicitiae vinclo iunxere perenni;
Et quo non alibi, credo, mage idoneus alter
Gymnasium Hetruscis aperit praeceptor in oris.
Hunc sequere aßiduus, lateriq; volentis adhaere.
Nec benè currentem illa leuis te cura moretur,
Quòd fortè aequaeui sic te diuersa sequentes
Illudent olim; quis hic? & quid tanta repentè
Vult grauitas sibi? quid pariet nouus impetus iste
Discendi? en sophus, en senij qui praeuenit annos.
Talia nugaci quidam iactare susurro
Audebunt, illos ast insanire libenter
Ipse sinas, & certus iter Dijs perge secundis.
Non eadem obijcient, virtus quibus inclyta cordi est,
Quorum laudato cúm quis laudatur ab ore,
Compita nequicquam nebulo latratibus implet.
Gestiet hinc magna genitrix Smeralda, paterq;
Lapus laetitia. hinc fratres, & aui, atq; propinqui
Omnes, hincq; boni tibi gratabuntur amici.
Certior ipse etiam factus quandoque Ioannes
Franciscus patruus, mirè laetabitur absens.
Quem tibi prae multis par est imitarier vnum.
Namque ille indicijs (ne longè exempla petamus)
Quas virtus habeat vires, ostendit apertis,
Quandoquidem eius ope eximium nomenq;, decusq;
Vel sibi, vel patriae externis venatur in oris.
Illius & placidi hortatus, mandataq; mentem
Vsque tibi subeant, nostris non absona dictis.

Haec habui, quae te cursim, mi Petre, monerem,
Atqui ea nunc animo satis est meditere quieto,
Corpore sed gnauus mox ingrediare valenti.
Ergò age si à monitis tua stat sententia nostris,
Cùm iam tempus erit, maturis argue factis.

Ad HENRICVM OMBELAETVM Lingonensem Gallum.

O GALLI *suaues cantus, & amabile carmen,*
Quod tam dulce meis vltrò sese auribus offert,
Vt segnem è longo excierit torpore Thaliam.
Hinc decet eximias virtutis cernere vires;
Quandoquidem ipse tuae captus dulcedine musae,
Aduenam, et absentem, vixdum mihi nomine notum,
Henrice, ingenti iam te complector amore.
Quin etiam magis ipse libens hoc nomine posthac
Felsineos colles, & prata Albina reuisam,
Vt coràm viuis te vocibus alloquar, & te
Excipiam, genus, & patriam, ac tua fata docentem.
Me quoque tum genti Becatellae pluribus esse
Noueris obstrictum meritis: namq; omnia gratus
Huic refero accepta, & semper debere fatebor.
Interea pueros, quorum tibi credita cura est,
Excole, vt adueniens patruus te multa magistro
Gaudeat edoctos circumspexisse nepotes.
At me crede tui cupidum, & virtutis amantem.

ANTONII RENERII Ad ANTONIVM GIGANTEM.

SCIRE aueo, Antoni mi oculis propè carior ipsis,
Quid tibi post aliquas hyemes sit Felsina visa,
Quoue tuum plausu reditum gratentur amici,
Vtque ijdem soleant te circumstare frequentes.
Vt Beccatelli iuuenes, pulcherrima proles,
Pendentes adeant ad te recitantis ab ore,
Quot tibi musaeo dictent condita lepore
Carmina Pierides faciles, & dexter Apollo,
Dum tu abes interea, longè disiunctus ab illis.
Viseris an ne etiam Campegi rura beata,
Quae versu exornas incana in saecula digno
Viuere, perpetuò docta vt manus atterat illum,
Te manifesta fides hominem excepisse libentem,
Et legisse auidum, tibi quae conscripta politè
Ornasti lepidis, & non sine pondere verbis.
Tullius vt valeat, cupio quoque noscere, vt alto
Deferat ex Helicone virenti fronde coronam,
Imponatq; sibi ille, animae pars altera nostrae,
Vtrum Maeonio, an Siculo tibi digna Poeta,
Aeolioue magis recitarit carmina, vt ipse
Reddideris contra suaui contexta labore,
Rarò audita, neque exactis distantia quicquam.
Nanque ego vtrũque mei cupidũ volo, et arbitror esse,
Et memorem, dum non humili sermone trahetis
Saepe moras, modò Graiorum, modò scripta Latina

Tractantes

Tractantes variè, & miscentes seria ludo,
His adde, an saluere meo quoque nomine iussum
Torseninum hominem visas doctumq́, bonumq́.
Quamque diu tenuere tui te rura patroni,
Cui tecum optarim potius me viuere charum,
Quàm ditis Priami florentia regna tenentem
Clara beatorum virtus numero eximat omni.
Haec ego, docte Gigas, cupio mihi cuncta referri
Carmine, dum tu aberis, coramq́, vt veneris, ore.
Si me fortè petis de rebus scribere nostris,
Narro tibi. Mea post confecta negotia, solus
Ipse domum repeto, atque illic puerilia tracto
Quinctilio praesente meo, qui discere nuper
Prima elementa auidus, coepit signare figuras,
Monstrarique sibi rationem ex ordine poscit.
Nanque, absente mei te iudice carminis, vnquam
Vix aptare modos fidibus datur, auspice Phoebo.
Et Bonamicus abest, & rure domestica tractans,
Octauo vix quoque die solet ille reuerti.
Atque Ingiramum populis dare iura profectum
Scis peregrè; ipse tui memor est tamen, atque patroni,
A quo crebrò venit Epistola, vtrumque salutans,
Per fora, perque vias, comitem me, et cõpita circum
Accipiunt Fabiusq́, & Perondinus amici.
Colloquiјs Vari, quauis ratione probati,
Ne fruar, impediunt anni, & mea decolor aetas.
In fano Andreas doctis sermonibus aures

Imbuit, atque domi, cumque illo Persius ore
Nos placido mulcet, rapido cum soluimur aestu.
Me tibi mane domi dictante haec, ipsa paratur,
Hospitem vt excipiat, quem cras de more videbo
Adfore, vt expositas merces sibi comparet, atque
Miretur numerum populorum, & strata viarum,
Et quaecumque animos pertentant gaudia vulgi.

Ad ANTONIVM RENERIVM.

ALBINI *laeto iamdudum in colle morantem*
Me iuuat, ANTONI, *lentæ indulgere quieti,*
Et paulùm dulces intermisisse libellos,
Nec non ipsi etiam inuitae dixisse Thaliae,
Musa vale, aut mecum tibi si quoq; rure libebit
Degere, me interea calamo sine parcere inerti.
Otia vt haec animo multùm exoptata, diuq́,
Degustem, minimo non interrupta labore.
Sic ego; at illa mihi non surdas praebuit aures:
Quanquam ò segnitia ne me torpescere tanta
Indignata, meos frustretur deinde vocatus.
Nunc certè cùm longa tibi responsa pararem
Reddere, vix pauca haec dignata est promere verba.
Quare ea, quae dulci, ac lepido me carmine poscis,
Vt tibi significem, RENERI, *versibus absens,*
Ne quaeso in nostrum reditum differre graueris.
Omnia nam melius poteris tunc noscere coràm,
Atq; ita te malè culta minus mea pagina laedet.

Nunc

Nunc tantùm id ſcito, benè nobis eſſe: patronus
Et valet, & veſtri memor eſt: me nulla quietum
Cura hic ſolicitat, niſi quae mihi ſurgit in horas,
Vt te quamprimùm viſam, caroſq; ſodales.
Ipſe etiam vt valeas, connitere: QVINCTILIVMQ.
Cuius ego ex ſcriptum laudo, cuiuſq; venuſti
Gratulor ingenij ſpecimen tibi, nomine noſtro
Dulci ſuauiolo, & multa impertire ſalute.

Ad ATTILIVM RENERIVM Antonij F.

CVR te fraterno, Attili, amplexarer amore (illo
Cauſſa erat vna quidē dudum permagna, quòd
Eſſes patre ſatus, quo non mihi carior vſquam
Ante fuit, nec erit poſt forſan amicior alter:
Quemq; ego, quòd me annis longè et virtutibus anteit,
Diligo, & ex animo quaſi dulcem obſeruo parentem.
Nunc verò ſimulac culta & lepidiſſima legi
Carmina, mirificè queis me tot laudibus effers,
Quot prorſus deceat magnum exornare poetam:
Ob meritum te nempe tuum, ingenijq; leporem
Cogor amare, tibi & totum defferre libenter,
Quicquid opis noſtrae eſt tenui in virtute Camoenae.
Ac quoniam coeptis tam dextro numine Phoebum
Cernis adeſſe tuis, nec docti ſedula patris
Cura, nec ingenium tibi deeſt, nec carminis vſus;
Perge libens, te iure illum vt laeteris adeptum,

Quo,

Quo, licet indignum, nunc me dignaris honore.
Et dum plura tibi fert commoda tempus, & aetas,
Te iuuet in studijs omnes intendere neruos,
Ocyus ut sacra Parnaßi in sede quiescas,
Laureaq; exactos compenset laeta labores.

Ad IOANNEM RONDINELLVM Alexandri F.

TE nostras dudum reor expectare tabellas,
Vel me ipsum potius, praesertim octobre monente
Vt te promißi memor, ac Pratense reuisam
Perpetuò mihi dulce solum, carosq; sodales.
Verùm ubi me patria redeuntem docta recepit
Felsina, tot simul importuna negocia curis
Implicuere animum, quòd spe iam prorsus ab omni,
Composito Hetruscos adeundi tempore colles,
Destituor. dices, quid si vnus finiat illa,
Aut alter mensis? cessabit caussa morandi?
Non ego crediderim, me, RONDINELLE, futurum
Dijs adeò inuisum, vt quod peius morte laboro
Euitare malum, curarum nempe procellas,
Confectum me eodem patiantur longius iri.
Sed neq; tunc valeam promißis stare. niuali
Aggere tristis hyems iam circumsepiet alpes:
Te quoq; Praetura defunctum regia magni
Principis excipiet, ciuilia munia obibis,
Docto Academiae procerum sermone frueris,

Aut, quae mox illi mirentur, acumine summi
Ingenij meditaberis. atq; ita forsitan illa,
Qua tua me bonitas modò consuetudine dulci
Dignabat Prati, Florentia non sinat vti:
Te seruante quidem mentem in nos vsq; benignam,
Ast aliter rerum vrbana ratione ferente.
Non tamen idcirco tempestas mollior anni
Carpere iter cùm me suadebit, & ocia poscent,
Non te conueniam, & laetus tua tecta subibo.
Quin haec praecipua est cordi, mihi crede, cupido;
Nec quicquam meminisse iuuat iucundius horis,
Queis peragrans hortos, & aprica suburbia tecum
Suauibus alloquijs luctus solabar amaros,
Et desiderium absumpti tum morte patroni.
Quid verò ante focum cùm nos quandoq; sedentes
Seria multa iocis permiscebamus honestis?
Quid cùm prisca legens, tua vel certantia priscis,
Scripta Hetruscorum resonabas ore rotundo?
Grata quidem hìc animo, fateor, solatia praebent
Vrbis gymnasium, clarorum & amica virorum
Colloquia, haud desunt hilares, lepidiq; sodales;
Attamen ille libens ad te persaepe recurrit,
Te spectat, te audit, tibi, eum si cernere possis,
It comes assiduè; sic captus amore tuarum
Virtutum nequit abs te iam diuellier vnquam.
Ille etiam nunc, quando graui me compede vinctum
Vltrà Appennini iuga recto tramite secum

Haud valuit traxisse, silentia rumpere longa;
Et paucos ad te versus hos mittere iußit.
Quos desueta diu calamum tractare Thalia,
Nomini amica tuo, mihi non inuita roganti
Dictabat, dum me rus inuitaret amoenum
Curis, & rebus cessare parumper agendis.

Ad CAROLVM SIGONIVM.

MVNERIS *historiae finem laetumq́, bonumq́*
Gratulor hoc primũ tibi nomine, docte Sigoni,
Quòd mẽtem aßiduo explicitã, lõgoq́ labore,
Post modò amicorum congreßibus, atq; lepòre
Sermonum, & grato conspectu ruris aprici
Liberius solito interdum recreare licebit.
Quin & corporeae haud firmo sat robore vires
Id poscunt, primaeq́ aetas vicina senectae,
Scilicet vt vehemens studium, vigilesq́ lucernas
Seponas paulùm, saluusq́ & laetus amicis,
Et tibi iam viuas: nostrum quo longius aeuum
Sic florente stylo exornes, ac voce superstes,
Vt tua perpetuò mortales scripta iuuabunt.
Deinde tibi ex animo laetor, quòd gloria tanta
Hinc te consequitur, quantam non audeat vllus
Concepisse quidem votis hoc tempore scriptor.
Namq; ea quo possent maiore volumina plausu
Certatim Italicis, externisq́ excipi in oris,
Floret vbi cultus linguae, studiumq́ latinae?

Quae

Quas omnes veluti immensum resonare theatrum
Audimus Caroli laudes, nomenque Sigoni.
Nobilium verò Procerum potes ipse, virùmque
Clarorum planè innumeras proferre tabellas,
Testantes quanti fias, & qualis vbique
Virtutis sit fama tuae, atque vt numinis instar
Denique te quisquis praesens veneretur, & absens.
Docta quidem monumenta tui iam multa per orbem
Manarunt, summaque tua cum laude leguntur:
Ast opus hoc insigne recens quo maius ab omni
Parte animi praefert studium, ingenijque laborem,
Hoc magis ingentem decoris super addit aceruum.
Quin etiam vlla tibi penitus ne praemia desint
Digna tuis meritis; ecce illustrißimus ille
Indole diuina, & clara virtute IACOBVS
Te sponte officijs, & grandi munerat auro, IACOBVS Boncompagnius Soræ Dux.
Magnorum exaequans animos, & munera regum:
Hoc vno dignus facto, quem florida paßim
Ingenia, & linguae, calamique, & plectra celèbrent.
Quanquam mille modis alijs, atque artibus altam
Materiam praebet laudum, seu strenuus armis
Tutatur fines Romanos, ac vigil arces
Inuisit, summo seu magna negocia tractat
Consilio, seu dat populis responsa benignè:
Siue ille impatiens frustrà disperdere tempus,
Ingenuo exercet nunc fortia membra labore,
Nunc animum studio recreat, doctisque libellis.

Quare etiam hinc laetor, iuuenis quòd gratia tanti
Te foueat, nec non donis, & honoribus ornet.
Tu verò virtute tua, eximioq; fauore
Praesentis secli, ac venturi laude perenni
Gaude vel meritò, vir praestantissime, cuius
Nunc opera effecit, multos vt quae ante per annos
Italia in densis languebat mersa tenebris,
Viuida iam superas se tollere possit ad auras,
Ac mereat tandem verè illustrata vocari.

Ad HIERONYMVM BONCOMPAGNIVM GREGORII XIII Fratris filium.

NON *mea te idcirco audet compellare Thalia,*
Versibus vt speret, iuuenis clarissime, laudes
Posse augere tuas, seu quà patrui inclyta ma-
Gloria te insigni decorat splendore nepotem, (gni
Seu quà animi proprijs virtutibus ipse refulges:
Nec tibi vt agresti cantu permulceat aures,
Nobilium assuetas audire poemata vatum.
Sed mentis meriti memoris, grataeq; datura
Indicium, haec humilis sublimia tecta subiuit,
Ingentes imo persoluens pectore grates.
Miraris (credo) & quis sim fortasse requiris,
Et quo nam tibi deuinctum me nomine dicam.
Atqui tot laudum non haec postrema tuarum est,
Iuuisse ignotos etiam: tam multa benignè
Officia impertire soles oratus, & vltrò.

Ille

Ille ego sum, affinem cuius Beroia prudens
Foemina iamdudum tibi commendabat, ad Vrbem,
Atq; tui ad sacrum conspectum fratris euntem.
Quem tu propitijs voluisti ornare tabellis.
Nunc ergò ille absens mecum pro munere tali,
Quicquid opis nostrae est, totum tibi deuouet vni,
Ac vni addictus tibi viuet vbiq; locorum.
Ipse autem, cupidus quamuis ignobilis oci,
Desuetusq; diu studia exercere clientis:
Attamen (ò vtinam merear) iam sponte Patronum
Te mihi delegi, illustris Hieronyme, & omne
Iam nunc obsequium tibi defero promptus, & ipsam,
Qualis erit, Musam, ni dedignaberis vti.

Iosephus Ludouicius Assisias Iurisconſ.
Gineura Augustini Beroi Iuriſconſ. clariſs. vxor.
Philippus Card. S. Sixti.

Ad IOANNEM RONDINELLVM Alexandri filium. In Librum Antonij Panormitæ de dictis, & factis Alphonsi Regis Aragonum.

PRINCIPIS *exemplar, qualem caelestia rarò*
Numina concedunt terris, hoc arte libello
Depictum egregia, mi Rondinelle, videbis.
Ac quanquam per te potis es (quae plurima rerum
Est tibi cognitio, ingenijq; feracis acumen)
Singula nedum oculis peruestigare, sed alta
Mente operis summam, atq; omnes expendere partes:
Pauca tamen, quae nos animo tibi prorsus amico,
Carminibus licet incomptis, praeludimus, audi.
Magnanimi Alphonsi illius, qui primus Iberae

Florida Parthenopes ditioni regna subegit,
Hîc tibi cernere erit tum bello fortia facta,
Tum praeclara domi studia, atq; illustria dicta:
Vsque adeò vt tantis, ac tot virtutibus aucto
Non ausis illi quenquam praeferre virorum,
Graecia quos summis euexit laudibus olim,
Aut quos Roma potens diuino ornauit honore.
Quin etiam in multis alijs quodcunq; probari
Comperies dignum, vel prisca volumina voluens,
Vel noua, in Alphonso id totum miraberis vno.
Atqui difficile est dignoscere, qua magis in re
Excellat, sic parte idem est perfectus ab omni.
Consilijs magnum, atq; animo, dextraq; valenti
Cùm cernes illum summè tractare ferocis
Durum Martis opus, totumq; incumbere in arma;
Tum quoq; Musarum alloquijs praebere benignas
Aures, & Sophiam inspicies admittere castris.
Vt non tam regem ducibus, validisq; maniplis
Instructum agnoscas, quàm praefulgente corona
Clarorum doctrina hominum, queis pluribus illa
Floruit in summum tanti aetas regis honorem.
Quorum non vlli ingenio, aut candore Camoenae
Cessit, ni potius cunctos Antonius anteit,
Alphonso certè ante omnes gratissimus ipsi.
Ille hunc florentemq; stylo, rerumq; lepore
Insignem scripsit librum, aut si dicere malim,
Et studia, & mores, & mentem principe dignam,

Qui virtute alijs aeque, ac diademate praestet,
Ad veram historiam his chartis expreßit ad vnguem.
Quod si scire libet (me nanq; referre iuuabit)
Vnde Panormitae cognomen contigit illi,
Accipe. bis centum & triginta circiter annis
Felsinea tum dißidijs ciuilibus vrbe
Cedentes quidam Becatella è gente, Panormum
Post varios casus tandem applicuere, breuiq;
Aucti diuitijs, & multa prole nepotum,
Illic mansurasq; domos, sedesq; locarunt.
Atqui prisca quidem tenuere insignia gentis,
Sed patrium dedit ijs illustre Bononia nomen.
Progenie ex illa hic quondam est Antonius ortus,
Cui, simulac Italis florere incoepit in oris,
Indidit ad proprium famae decus ipsa Panormus
Cognomen, quo deinde aeuo clareret in omni.
Propositam fortasse tibi excesiße videbor
Materiam; sed me pietas, qua prosequar vsq;
De benè me meriti manes, atq; oßa patroni,
Haec vtcunq; tibi nunc commemorare coegit,
Vt saltem illius gentilem his laudibus ornem.
Verùm ex Alphonsi innumeris virtutibus vnam,
Quam magis illustrem esse rear, iam dicere paucis
Aggrediar, cunctas quoniam comprendere versu
Non cuiuis facile est: me verò hinc plurima terret
Congeries rerum, hinc sibi conscia Musa retardat.
Si virtus igitur longè optima dicitur illa,

Cuius

Cuius finis erit praestantior, an ne erit vlla
Dignior in superos pietate, ac mente benigna
In genus humanum, & populos ditione subactos?
Caelitibus certè nihil, aut mortalibus ipsis
Gratius hac fuerit, nec quenquam gloria maior
Consequitur, nec tuta magis via ducit ad astra,
Quàm qui promptè omnes poßitq;, velitq; iuuare.
Hanc autem ille adeò egregiè, sanctèq; colebat,
Eius vt ad normam curas, atq; omnia facta,
Verbaq; dirigeret, quin prae nil duceret illa
Regna, & opes. hinc ille animus tam mitis in hostes,
In sibi subiectos clemens, inopemq; popellum,
Fortis in aduersis rebus, constansq; secundis.
Quid memorem sacras vi captis vrbibus aedes,
Securum victis ac inuiolabile Asylum,
Seruatas? vel quid tutantia iussa pudorem
Foemineum, victor miles cùm scanderet arces?
Munera quid referam templis oblata, virisq;,
Virginibusq; Deo sacris? ò saecula verè
Aurea, quae talem meruerunt cernere regem.
Nimirum illa fidem hinc veterum sententia certam
Acquirit, fore quae censet tunc regna beata,
Eximiae cultor Sophiae cùm sceptra teneret.
Adde etiam, veræ si religionis amore
Perpetuo flagrans diuina volumina verset,
Scruteturq; Dei legem, & praecepta facessat.
Qualem Regem illum haec testantur scripta fuisse,

Innumerisq́ alijs monumentis fulta per omnes
Magni orbis partes iampridem fama celebrat:
Et dubitet magni Alphonsi vestigia quisquam
Tam praeclara sequi, si vera est gloria cordi,
Virtusq́, & pietas? Sed te iam demoror vltrà,
Quàm satis est, ipsos auidè percurrere libros,
Et viuo lymphas haurire è fonte nitentes,
Iandudum cupientem. En accipe, perlege, vt ipsum
Auctoris nomen saltem quandoq; legendo
Nostri etiam faciat memorem te nominis esse.

Ad GABRIELEM PALAEOTVM Card. Amplifs. et Bonon. Archiepiscopum.

F LAMINIAE *dū nuper agros, Pater optime, & vrbes*
Me transire iubet Patriae, caraeq́ parentis
Dulcis amor; licet interdum via longa, laborq́
Taedia suaderent animo, curasq́ molestas,
Cum comes haud vllus, nedum facundus adesset:
Ipse tamen contrà nitens mihi laeta subinde
Plurima fingebam tacitus. nunc matris imago,
Et tremulae occursus subit, atq; in colla ruentis,
Multaq́ scitari, nec non audire parantis.
Nunc tot sacrorum mysteria magna dierum
Mente pia, & celebris meditor solennia Paschae:
Quantum me rudis ingenij imbecillibus alis
Tollere humo, & sacra rimari caelestia possum.
Ipsa etiam tellus herbis ornata nouellis,

Et florum vario paßim distincta colore,
Iucundo mihi prospectu exhilarabat ocellos.
Illis praesertim Phoebo sine nube diebus
Fulgente, atq; aura lenis spirante Fauoni.
Nec nulla hinc animus libauit pabula, laetam
Admirans terrae faciem, caeliq́; nitorem:
Omnia quae pridem glacie foedarat, & imbri
Tristis hyems: simul & Regem venerabar olympi,
Qui rerum vice perpetua sic temperat orbem.
Ludouicus Galiardus Societatis Iesv. Saepe audita recens GALIARDI patris ab ore
(Quàm vellem inde modò, ac semper pendere liceret)
Commemorare iuuat: verbis quàm multa disertis
Arcana explicuit: quàm fortiter impia facta,
Impurosq́; hominum mores damnauit, & acri
Sermone increpuit: quàm molli, quàmq́; benigna
Suadela vitam exosos ignauiter actam
Fouit, & infernis è faucibus eruit orci.
Tu quoq; tunc animo nobis, Amplißime Praesul,
Saepius occurrens, caelestis numinis instar,
Lenibas iter, atq; vagae fastidia mentis;
Cernere dum videor te sacris manè peractis
In templo aßiduum GALIARDO astare docenti,
Moxq́; pium in populum sacratā extendere dextram,
Verùm haec laetanti mecum dum corde voluto,
Exorta est subitò, meq́; acris cura momordit;
Quòd te discedens inuisere nuper omisi,
Aut non nulla humilis saltem dare signa clientis:

Quòdq; aliàs etiam, agresti tardante pudore,
Huic ego defuerim officio: cùm tu tamen vltrò
Me semper (tua quae bonitas est plurima in omnes)
Alliceres dulci alloquio, vultuq; benigno.
Scilicet hoc vnum mihi erat meminisse molestum,
Moerentemq; animum haud alia ratione valebam
Solari, nisi spe veniae; quam, nostra fatendo
Errata, audemus malè culto poscere versu.
Namq; mea, Antistes magne, hoc te nomine Musa
Compellat, quamuis absens suffusa rubore.
Ast ò ne nimium longis ambagibus aures
Laeserit, & culpam imprudens cumulauerit: at tu
Largius indulgens hanc & dimitte precanti.
Quin patere, vt iam nunc venia laetatus adepta,
Ac stimulo cessante, fruar patriaq;, meisq;,
Conficiam & quod restat iter iucundius, & iam
Ne dubitem rediens te tanquam emansor adire.
Sic Deus omnipotens tua semper vota secundet,
Et tibi (cuncta gregi vt contingant prospera) Mosis
Corporis, atq; animi vires concedat, & annos.
Forosempronij. MDXXC.

Ad LVDOVICVM BECCATELLVM Ragusinorum Archiepiscopum, ac Præpositum Pratensem nomine Clericorum Collegij.

PRAEMIA *Rex caeli, ac terrae tibi digna rependat*
Pro tantis meritis, Praeses sanctissime: namq;

Haud opis est nostrae vel paruas soluere grates,
Cùm penitus vires desint, & copia fandi.
Nae tua miranda est pietas, quae parcere nullis
Te sinit impensis, nullisuè laboribus; vt nos
Iampridem segnes agros, atq; horrida tesqua
Virtute expolias, & castis moribus ornes,
Ac magno incendas verae pietatis amore.
O vtinam tibi maturos tua cultio fructus
Reddat, & immenso frugum te ditet aceruo,
Ne tot poeniteat frustra impendisse labores.
Sed tamen aeternùm benefacti gloria tanti
Te manet. ingenuè paruiq; fatemur, & ampli,
Nos debere tibi. non obliuiscier vnquam
Mens poterit sanctos monitus, atq; aurea verba,
Nec tuus è nostro dilabi pectore vultus.
Quin etiam haec laeto dum gramine prata virescent,
Paruus & ingenti Bisentius influet Arno,
Virg. Egl. v. *Semper honos, nomenq; tuum, laudesq; manebunt.*

Ad eundem eorundem nomine.

ANNVE *supplicibus, Praeses sanctissime, et ore*
Nos placido intuere, ac humiles ne despice voces,
Dum veniam petimus miseri, atq; errata fate-(mur.
Iandudum meritò nostris irascere culpis,
Et duro increpitas noxam sermone, minisq;.
Hinc poena, hinc facti pauidos mens conscia terret.
At non vlla animum iam maior cura, doloruè

Soli-

Solicitat, tua quàm à nobis cùm lumina flectis,
Et stomachum praebes contracta in fronte legendum.
Quare age moeroris iam te miserescere nostri
Ne pigeat: ne sperne preces, ne sperne precantes.
Iam pietas animum subeat, iam flectere votis,
Pone iras, mitemq; magis, Pater, indue mentem.
Aut si te impunè id non exorare valemus,
Non vllis nos verberibus, vinclisq; negamus;
Dum tamen errati ducant obliuia poenae,
Ac te ipsum nobis reddas velut ante benignum.
Torpentesq; leuent animos tua dulcia verba,
Et tandem obductas nubes frons laeta serenet.

Ad IACOBVM BILLIVM PRVNAEVM, S. Michaelis in Eremo Abbatem.

QVANTI *te faciam,* BILLI *clarissime, nomen*
Vtq; tuũ venerer iampridem, atq; aurea scripta;
Plenius, ac melius referentem audire licebit
CVRTERIVM, *quàm si verbis id pluribus ipse*
Conando, doctas nimium tibi demorer aures.
Namq; vt praestanti ingenio, sic ille peracri
Iudicio valet, atq; mei benè pectoris imos
Lustrauit sensus, cùm de te saepe loquentem
Excepit praesens: quin omnem non modò nouit
Cultum in te nostrum, studiumq;, sed amplius auxit.
Dum BILLAE *gentis claros enarrat honores,*
Seu qua nobilium insignit vos splendor auorum,

Militiaeq́, domiq́, armis, opibusq́ potentum:
Seu qua quisq; sibi virtutum laude suarum,
O dilecta Deo series lectissima fratrum,
Thesauros nullo perituros tempore condit,
Aeternasq́ animo sedes affectat olympi.
Quò iam etiam partem scandisse ferebat ouantem,
(Sic pietas sperare iubet) fortissima quondam
Pectora, quae CHRISTI pro Religione tuenda
Haud timuere sequi pulchram per vulnera mortem.
Multaq́ de genere hoc me saepius ille diserto
Sermone edocuit scitantem, nec minus vltrò,
Sic vos praecipuo colit, atq; obseruat amore.
Quae verò de te praesertim plurima dixit,
Deq́ tui eximijs animi, venerande Iacobe,
Dotibus, & stirpe illustri, & sacro ordine dignis
Moribus; atq; bonis semper quanto ipse labore
Inuigiles studijs, & chartis plurima mandes:
Omnia praetereo consultò. nam mihi prudens
Id quoq; Curterius cauit, dum carmine primùm
(Ipso addente animos) te compellare parabam.
Scilicet vt cupidae si me ardor fortè camoenae
Aut meriti nitor vrgeret, per amoena tuarum
Laudum prata stylum traducere, te nihil inde
Inspectante ausim contingere: caetera nam te
Laturum facilè, cum tam sis mente benigna,
Obsequium ignotae, parua, & munuscula Musae:
Verùm si quis in os tibi maxima quaeq; merenti,

Since-

Sincero quamuis animo, & virtutis amore,
Sedulus obtulerit praeconia debita laudum,
Nube supercilij spreturum, & fronte seuera.
Nimirùm humanis rebus sublimior, atq;
Assueta aeternae meditari praemia vitae,
Mens refugit tenues titulos, & inania verba.
Quare ego, cui in votis erat hoc nil amplius vno,
(Quandoquidem fandi coràm non vlla futura est
Copia, longinquis nos disiungentibus oris)
Quàm reperire viam, vnde tibi innotescere noster
Posset amor: non hoc patiar procedere quicquam
E calamo, tua quod temnat, vel abhorreat auris.
Si tamen haec alio non sit pagella molesta
Nomine: sed quanquam lepor illi, & gratia desit,
Fuco etiam caret, & qualem me tradere gestit
Nunc tibi, nempè tui, atq; tuae probitatis amantem,
Dum mihi vita manet, referet mox semper eundem:
Verùm id Curterio quamuis tibi teste probari,
Meq; tuos sperem censendum iam inter amicos:
Non tamen iccirco patronum adhibere verebor,
Omnia te cuius meritis concedere par est.
Is mihi Gregorius fuerit, celeberrimus ille
Nazanzi Antistes, quem tu felicibus ausis
Graijs eductum latebris, sermone loquentem
Romano, occiduas vexisti nuper in oras.
Huius mî faueat venerabile nomen, & ossa:
Quorum particulam tibi nostri in pignus amoris

Mittimus; ex Diui Zachariae quam meus olim
Aede tulit dominus, dum magna negocia Summi
Pontificis tractat Venetûm BECATELLVS *in Vrbe:*
Optimus idem etiam Antistes, moriensq; reliquit
Inde mihi, haud vno te dignum nomine munus.

IOANNES CVRTERIVS ANTONIO GIGANTI φιλτάτῳ Salutem.

SCRIBO *iterum, mi Gigas: sed gratiora, quàm primùm: nempè post varios in misera Gallia errores meos, in D. Billium tandem* σὺν θεῷ, *prope Turones incidisse me; coenasse, meis relictis, cum ipso: sanctumq;* λείψανον, *carmenq; tuum esse deosculatum, amplexum, admiratum. Taceo, quos habuimus de te, de Sigonio, multisq; alijs, sermones. Non potui tamen omnia cum eo, tam breui occursu, de te, de me, nostrisq; rebus alijs agere. Caetera in proximam hyemem remissa sunt; quo tempore inducias forsan aliquas, more suo, datura est pestis; quae per totam ferè Galliam nunc grassatur. Credo tamen tantas moras non esse passurum Billium; breuiq; tibi responsurum. Quicquid ad nos miserit, dabimus operam, vt ad tuas manus tutò perueniat. Vale interim, & Sigonium meo nomine saluta. Ex maiore monasterio vij. Cal. Septemb. MDLXXXI.*

Ad FRANCISCVM TVRNONI Abbatem, & Alexandrum Priorem Sancti Martini, Fratres, Rupifucaldios.

DEBITA iampridem vobis, quo saepe benigno
Praesētes humile obsequiū, studiūq; probastis,
Sumite nūc eodē absētes mea carmina vultu,
Praestantes animi iuuenes, par nobile fratrum.
Indicia haec solùm, quamuis tenuißima, gratae
Mentis erunt, meritis nec respondentia vestris.
Dicere nam vobis, tantisuè rependere dignas
Officijs grates, non hic stylus eualet vnquam,
Nec mî opis est tantum neq; item praeconia laudum
Magna offerre sinit torpentis inertia Musae:
Ipsa licet vanis interdum id gestiat ausis
Sponte sua, nec non applausibus excita laetis,
Dum Randanorum illustre, ac memorabile nomen
Certatim à paruis celebrari hîc audit, & amplis.
Eximias siquidem dotes, morumq; lepôrem,
Et cultum ingenium, sanctiq; pudoris amica
Pectora, mirificis vt laudibus extulit olim,
Dum vestro aspectu gaudens vos docta fouebat
FELSINA, *sic pleno nunquam non praedicat ore.*
Non obscura loquor: quanquam clarißima virtus
Vestra, velut celsis noctu ardens montibus ignis,
Aut instar caelo signantis laeta cometae,
Omnium vbiq; oculos in se conuertit, & ora.

Testes

Testes Pontificis Summi, Sacriq́ Senatus
Collati toties in commoda vestra fauores,
Et quo praesentes vos Roma excepit amore.
Perspicuum meriti indicium, atq; insigne futuri
(Sic sperare iuuat) monumentum, et pignus honoris.
Nam decimū properans aetas iam claudere lustrum,
Non potis est dulcem mihi spem fregisse, videndi
In Latias oras vos, Vaticanaq́ rursum
Templa reuertentes, titulis maioribus auctos.
Interea vestra laeti virtute, bonisq́
Florentes studijs, partum iam credite summum
Vobis esse decus: pretium nam continet in se
Virtus ipsa suum, quod laurea nulla, nec ostrum
Amplificare valent: proprio vt fulgore pyropus
Fit magni, aut adamas nondum circundatus auro.
Tum verò artificis quicquid super addit honoris
Ingeniosa manus, laudant, mirantur & omnes;
Sed non iudicio, ac sensu rude vulgus eodem,
Quo sapiens, & cui potior sententia cordi est.
Namq; operis pulchram speciem, notumq́ metallum
Inscia turba stupet: verùm sincera nè gemma,
Et quanti liceat: fuco an mentita colorem
Vilior existat, quo circuncluditur, auro,
Negligit omninò, aut potius discernere nescit.
At prudens Sophiae cultor benè callet vtrunq;,
Atq; alia ornatus, alia ratione lapillum
Approbat, haud ignarus quantum hic distet ab illis.

Vultis & illustri exemplo mea carmina firmem,
Clareat vt magis, an virtuti debita pluris
Praemia sint facienda, an per se se inclyta virtus?
Gasparis ad vestras fors aures nobile nomen
Venit, quo meritò gens Contarena superbit:
Illius aut potius praeclara euoluere scripta
Iam potuisse reor, captos vt amore legendi
Vos noui, & parta est librorum magna suppellex.
Tertius hunc Paulus, quo non prudentior alter
Dignos seligere, atq; vltrò decorare merentes,
Absentem Tyrij insigniuit honore galeri:
Cùm Venetos inter proceres tunc publica obiret
Munia, & ingenti, vt semper, cum laude senator.
Mox Romam accitus mira pietate, fideq;,
Consilio & summis solerti in rebus agendis,
Virtutemq; suam, ac magni memorabile de se
Pauli iudicium aeternos clarauit in annos.
Ergò multa libens cum Gaspare saepe solebat
Romanus conferre Pater, quae mente sagaci
Versabat prudens in publica commoda semper.
Haec inter de purpureis cùm fortè legendis
Consuleret patribus, quid sentiat ipse rogatus
Gaspar ait: curam (quando nil vrgeat) illam
Differri, ac praesens potuisse in tempus omitti,
Et dictum validis rationibus vndiq; munit.
Tum senior reputans mortali in pectore liuor
Quid posit, nec dum certus num Gaspar eodem

Tinctus, an ingenuo sit talia corde locutus,
(Namq; imos hominis valeat quis noscere sensus?)
Respondit, fuimus nos isto & in ordine quondam,
Scimus et hoc etiam, ut proprium penè omnibus insit,
Aegre ut quisq; ferat, nec non mille artibus obstet,
Quandocunq; sibi sit quisquam æquandus honore.
Ille autem penitus suspectae ut diluat omne
Inuidiae crimen (tantum dat conscia recti
Mens ausum) utq; magis pateat, quòd sacra tiara
Haud aeque facit esse pares dumtaxat, & ostrum;
Parce, inquit, mihi Sancte Pater, si forte videbor
Aut nimis audenter fari, aut tua pendere parui
Munera, quae (ut par est) mihi erũt ãplissima sẽper,
Ac tibi pro meritis tantis debere fatebor.
Ne verò posthac me rubra insignia cuiq;
Inuidisse putes; scito, non amplius aequo
Illis me efferri, aut adeò, decus inde meorum
Ut credam maius proficisci, & culmen honorum.
Obstupuit responsa Pater tam libera, & altum
Gasparis ingenium, nil audens hiscere contrà.
Nunc vos ò iuuenes sublimis acumine mentis
(Ut vates Thebanus ait) comprendite nostri
Sensum animi: & diam virtutem pergite totis
Viribus amplecti, atq; amplis praeferre benignae
Fortunae donis; ut celsa è RUPE FOCATA,
Splendida tot vobis unde ornamenta redundant,
Iam nec nobilitas, nec opes, nec gratia regum

Scintillent adeò per Gallica, & extera regna,
Vt proprium decus amborum, illustrißima virtus.
PICI etiam possem exemplum memorare Ioannis,
Quo nil mirandum magis extulit Itala tellus:
Cuius et Antipodes, nedum Thule vltima, et Indus
Iam norunt laudes, atq; indelebile nomen,
Verùm nota viri cui sunt magis omnia tanti
Et studia, & mores; quàm vobis? quos veneranda
A teneris primùm Picorum clara propago,
Instituit Mater. mox & dignißimus omni
Curterius laude eius per vestigia ad altam
Virtutis metam fausto vos omine duxit.
Tum visa ipsius tandem incunabula quantum
Ardorem auxerunt animis, celebrataq; imago,
Diuiniq; opus ingenij immortalia scripta?
Hinc stimulos, hinc & calcaria sumitis vltrò,
Iam celeri cursu per vos Helicona petendo,
Artibus vsq; bonis intenti, & rebus honestis:
Vt iam verè aliquis, blandiri nescius, ipsum
In vobis Pici exemplar se agnoscere dicat.
Sit candore animi, morumq;, ac ore venusto
(Addidit hunc etiam largè natura decorem)
Sic dulci alloquio, salibus, virtutis amore,
Et studijs Picum, & lepida grauitate refertis.
Talia dicenti tum me propensa voluntas
In vestras laudes, tum res monet ipsa fauere,
Atq; etiam calamo quamuis subscribere inerti.

Amplius at vobis, quod PICO *defuit unum,*
Optem supplicibus votis ab Rege superno,
Nempè aeui longum spatium, viridemq; senectam:
Quo generosa diu vestro laetetur honore
Progenies Randanorum, Rupisq; focatae.
Quoq; magis tanto latè radiante per orbem
Virtutum splendore, potens se Gallia iactet,
Obductasq; animis tenebras procul arceat omnes.
Bononia MDXXCII.

Ad HIPPOLYTUM AVGVSTINIVM Caldanæ Dom. Cum vitro ad Solis radios ignem accendente.

NON *quia muneribus tecum, vir nobilis, ausim*
Certare, hoc primùm tibi mitto: nāq; ego tāti
Haud facio varios nostri (hoc si nōie dignū est)
Musaei ornatus, congestos vt simul omnes
Posse rear quoduis donorum aequare, benignè
Quae mihi iam toties & pulchra, & plura dedisti.
Sed licet exiguum, id magni tu in pignus amoris
Sume, precor. Si quidem non hoc te nomine tantùm
Diligo, quòd largus crebro me munere dignes,
(Quanquam me magis hinc etiam debere fatebor:)
Ast animi candor, tuaq; illustrissima virtus
Hippolyte, & lepor eloquij, moresq; venusti
Me tibi praecipuè vinclo obstrinxere perenni.
Quòd si purus amor, si in te propensa voluntas,
Si memor accepti, si mens tibi grata probatur;

Cum

Cum fragili vitro haec etiam vultu aspice blando
Parua senescentis mecum munuscula Musae.
Cui si quid maius meditanti aspiret Apollo,
Dedita quàm tibi sit, numero fors pluribus olim
Carminibus pandet, nitidas audebit & vndas
Fontis inexausti laudum libare tuarum.

Ad HIERONYMUM GIGANTEM Ioannis F. Hieronymi Iurisconf. clarifs. Nepotem.

ANNIS *parue puer, sed iã nũc indole magna,*
Quos cõsanguineus Semproni ex vrbe libellos
Mittit, sume libens, non parui pignus amoris.
Quàm vellem hos ad te mihi nunc perferre liceret,
Et te praesentem affari, tuaq; ora tueri.
Nam quãquam haud facie, Antoni sed nõie tantùm
Sum tibi notus adhuc: tamen ipsum prorsus amantem
Esse tui, cupidumq;, velim, HIERONYME, *credas.*
Siue ita cognatus fert sanguis, siue parentis
Multa tui merita, ac virtus id iure requirunt:
Siue tuum ingenium, cuius iam laudibus absens
Delector, tanto nos in te inflammat amore.
O mihi contingat saltem te cernere coràm,
Cùm viridi aetate, & multis virtutibus auctus
Nobilia insistes vestigia patris, auiq;.
Et Venetum, magna turba comitante clientum,
Ingrediere forum, ac dum tu sermone diserto
Orabis caussas, subsellia plena stupebunt.

Haec

Haec sanè à teneris nunc te meditarier annis
Care puer decet, & studijs assuescere magnis.
At quamuis exempla domi, quæ certa sequaris,
Ipse habeas, nec non praeceptis patris abundes:
Hos tamen è manibus nunquam dimittere libros
Te moneo, tua deinde feret cùm firmior aetas.
Quos princeps latij sermonis Tullius olim
Diuino scripsit calamo, dum maxima Roma
Eloquio, imperioq́; magis florebat, & armis.
Saepius hos etenim relegenti & copia largè
Effluet inde tibi verborum, & splendidus ordo.
Sic te crescentem Deus, & fortunet adultum,
Ac per te gentem amplificet, nomenq́; Gigantum.

In solemni Translatione plurimarum Sanctarum Reliquiarum ab Illustrissimo, & Reuerendiss. D. Gabriele Card. Palæoto Archiepiscopo I. Bononiæ celebrata Sexto Id. Sept. MDXCIII.

SACRA *beatorum cinerum spectacula rursus*
Dilectae Gabriel patriae Pater optimus offert,
Ecclesiamq́; suam pretioso munere ditat.
AGRICOLAE *quondam,* VITALISQ. *ossa sepulchro*
Eruit obscuro, nitidaq́; locauit in ara.
Tum Mediolano rediens quàm plurima Diuûm
Pignora laetanti solemniter intulit vrbi.
Faustinianus Episcopus ij. Bon. *Inde* ZAMAE *primi Pastoris, itemq́; secundi*
Felsinei gregis, insigni translata triumpho

Corpo-

Corpora, odoratis è cedro condidit arcis.
Nunc Palæotorum longo antè labore, pioq́;
Collectum studio, atq; diu intra tecta repostum
Thesaurum promens, oculos, & corda tuentum
Exhilarat, nec non diuino inflammat amore.
Scilicet has populus veneratus honore decenti
Sanctas Relliquias, etiam feruentius ipsos
Caelicolas supplex in vota, preeesq́; vocabit.
Omnimodis igitur laetare Bononia, festam
Concelebrans pompam, tot tantisq; aucta trophaeis.
Præsuli & innumeras grates age pectore, & ore;
Atq; tuae Vt valeat longum inuigilare saluti,
Illi longaeuam, viridemq́; precare senectam.

Ad ALEXANDRVM BVRGIVM Mutilianæ Priorem.

In obitu Ioannis Vicecomitis Mediolanensis, Vtriusq; Signaturæ Referendarij.

NI tua, BVRGE, *mihi probitas, doctrinaq́; certis*
Iampridem indicijs adeò perspecta fuisset,
Vt penitus credã, nil te ius praeter, et aequum
Aduersum caros committere posse sodales:
Nescio quid nostram poterat compellere musam,
Quo te mordaci properaret carpere iambo.
Miraris merito tibi conscius, vnde repente
Ista sit exorta, & quonam querimonia tendat.
Sed mihi num veniam geniali tempore spondes,

Sensa

Sensa animi ingenue si proloquar? annuis. ergo
Praebe incompositis patientem versibus aurem.
En tuus occubuit praereptus morte Ioannes,
Dimidium, ut prefers, animae, quem sanguine clarũ
Extulerat vice gens Comitũ, & cui maxima Roma
Ingenio, studijsq́ bonis, & moribus aequae
Florenti, magnos iam designabat honores.
Occidit ille (inquam) tibi, Burge, & flebilis Vrbi,
Nec tu nulla animi moerentis signa dedisti:
Sed nego amicitiae ius abs te prorsus ad unguem
Hactenus expletum: nam te licet unus, & alter
Viderit ex oculis lacrymas, & curia tota
Audierit gemitus promentem pectore ab imo,
Egregij Iuuenis dum lamentaris acerbum
Funus, & orbatum quereris te dulcis amici
Congressu, salibus, sermone, lepore, iocisq́.
At tamen hinc laudes, nomenq;, decusq; perempti
Non praesens aetas paßim, non postera noscet;
Ni tua, quo nequeat se vox extendere, culto
Docta manus calamo conscripta haec omnia chartis
Pluribus emittat iam nunc, iteretq; subinde.
Nempe hoc supremum extincto persoluere munus
Pridem debueras, & adhuc indignor omissum.
Non si perpetuis madeant tibi fletibus ora,
Aßiduè & moestis repleas clamoribus auras,
Defunctum superas reuocare valebis in oras:
Illius at longùm ut vigeat post fama superstes,

Donec

Donec Etruscus erit sermo, atq; in honore latinus,
Quo magis ipse potes praestare, hoc & fore maius
Crede nefas, socij manes fraudare morando.
Querengi & Musam, tanto quem Roma fauore
Prosequitur, quamq; ipse viri & virtutis amore Antonius Querengius.
Suspicio, venerorq; libens, perq; omnia laudo;
Nunc tacite increpitans compello hucusq; silentem,
Non modo virtuti praeconia debita laudum,
Sed proprios tumuli titulos, & lugubre carmen.
Ac si lethaeam ipsa etiam gustauerit vndam,
Aut ille ignota iaceat velut hospes arena.
MDXCV.

In tumulum Hieronymi Manutij Pauli filij, obijt Ragusij.

HOC *puer egregia Hieronymus indole paruo*
Contegitur tumulo. quem docti filius ALDI
Progenuit Paulus, Venetaq; huc misit ab vrbe
Grammaticam Bosio sub praeceptore docendum. Paulus Bosius.
Sed dum nec puero ingenium, nec cura magistro
Deest, importunae secuerunt stamina Parcae,
Octauum vitae cùm penè attingeret annum.
Haec tibi fortè satis fuerit nouisse Viator,
At reliquos etiam libeat percurrere versus,
Vt magnum ediscas animi puerilis acumen.
Saepius ille bonum doctorem multa rogabat
Aetatem suprà. quis scilicet aurea caeli

Sidera, & errantem Lunam, Solemq; creasset;
Quò se hic proriperet fugiens, aut vnde rediret;
Cur minus illa die niteat, quam nocte serena;
Atq; huius generis scitari plura venustè.
Sed non vlla adeò responsa audire libenter,
Vt Caelum esse Dei sedem, quò deinde piorum
Se referant animae, illius tum sedis amore
Ardentem puerum mage, quàm sit credere dignum,
Cernere erat, penitusq; illam se optare ferentem.
Quin etiam assuetus iam verba latina sonare,
Haec hilari vultu non nunquam iterare solebat
Caelum suspiciens, illuc ascendere vellem.
Quod desiderium ne maior frangeret aetas,
Maturè expleuit puero regnator olympi.

In Hæreticos tumultuantes in Gallia sub Carolo IX.

EHEV quã miserũ est, populos memorare veneno
Lutheri infectos. Germania, et Anglia pridem
Florentes ambae mira pietate, Deiq;
Cultu, quò ruitis? quis vos furor incitat amens?
Quis vos à capite ah membra infelicia magno
Cum scelere excidit? Sed tu quoq; Gallia robur
Romanae sedis quondam, diro omine tanta
Flagitia in nitidum potuisti admittere corpus?
Tu sacras aras, tu mille dicata per annos
Templa Deo, eruere, & foedis comburere flammis

Sanctorum effigies, atq; insultare nefandis
Ausa modis rebus sacris, CHRISTIQ. ministris?
Nec puduit regni leges violare vetustas,
Regiam & insidijs prolem petijsse latenter,
Mox armis etiam, belloq́; lacessere aperto?
O mores, ò in peius labentia saecla,
Quaenam tot nobis speranda est meta malorum?
Nempe manu hîc opus est magni Rectoris olympi,
Unus qui euersis potis est succurrere rebus;
Humanas quando nil profecisse medelas
Sentimus. sic ille benigna haud abnuat aure
Orantes veniam coetus audire piorum.

Ex Seneca de breuitate vitae. Cap. I.

MAXIMA *pars hominũ queritur, Pauline, quòd æuũ*
Natura exiguum dederit mortalibus, & quod
Tam rapidè nobis decurrant tempora vitae,
Vt, vix exceptis paucis, dum viuere rectè,
Et sapere incipimus, fato subigamur acerbo.
Nec turba huic damno tantùm, atq; ignobile vulgus
Ingemit; est etiam clarorum audire virorum
Indecores questus. Medicorum maximus ille
Hinc vitam esse breuem, longamq́; expostulat artem.
Hinc & Aristoteles naturam incusat iniquam,
Nempè quòd incaßùm innumeros indulserit annos
Cornici, & Ceruo: ast homini in tam multa creato,
Ac tam magna, breuis fluxi stet terminus æui.

Attamen id falsò querimur, nec tempus habemus
Exiguum miseri, sed multum perdimus ipsi.
Longa satis vita est, & idonea rebus agendis
Pluribus, & magnis, si quis non negligat uti.
Verùm ubi per luxum, & curas defluxit inertes,
Tum demúm piget, ac animo transisse dolenti
Sentimus, quam non unquam intelleximus ire.
Non igitur vitam angustam accepisse, sed ultrò
Nos talem proprijs vitijs fecisse queramur:
Nanq; inopes aeui haud sumus, at disperdimus æuum.
Sicut regis opes si prodigus occupet, horae
Momento quamuis ingentes dissipat omnes.
At res, quam frugi custos possederit, usu
Crescereq́, & longos potis est durare per annos.
Ergò qui, quodcunq; Deus concesserit aeui,
Maturè studijs solers impendet honestis;
Hic vixisse diu meritò, Pauline, feretur.

De Perseo Macedonum Rege captiuo. Ex Tito Liuio lib. XLV.

AEMILIVS *victo cernens ab Rege tabellas,*
Supplice conscriptas calamo, et sine noīe regis:
Dicitur humanae sorti illacrymasse; quòd ille,
Qui pridem Imperio non sat contentus auito,
Dardaniam auderet, longèq́ inuadere fines
Illyrij, ac socijs Romani nominis ultrò
Arma inferre ferox, ipsosq́ lacessere bello
Romulidas,

Romulidas, nec non Italis minitarier oris:
Tum penitus regno extorris fugisset inermis
Insulam in exiguam, qua sacri denique fani
Religione, suis non tutus viribus esset.
Mox etiam in castra adduci ut conspexit eundem
Captiuum, sortis casum miseratus iniquae,
Porrigit afflicto dextram, & sic fatur amicè.
Utcunque haec, Perseu, inciderint, seu dura subegit
Sors, siue imprudens aliquis te compulit error,
Iam bonum habere animum iubeo; nam casibus ante
Multorum Regum bonitas perspecta Quiritum,
Spem tibi, & indicia ostendit propè certa salutis.
Haec graeco sermone. Suis at deinde latinè,
Insigne ante óculos exemplum cernitis, inquit,
Quanta humanarum siet inconstantia rerum.
Praecipuè iuuenes vos huc aduertite mentem,
Disciteq; in rebus nulli insultare secundis,
Nec facilè ancipiti praesentis credere ludo
Fortunae, CVM quid vesper ferat, incertum sit.
Is demùm vir erit, cuius non efferet vnquam
Prospera sors animum, sed nec contraria franget.

POMPO-

ANTONII GIGANTIS FOROSEMPRONIENSIS CARMINA ELEGIACA.

Ad Pomponivm Beccatellvm Caroli F: Abbatiae S. Fabiani Vallis Lauini Commendatarium.

Omponi, quae te nascentem excepit in vlnas,
Et fouit casto Calliopea sinu:
Illa tibi semper nutrix ceu sedula alumno
Assidet, instillans nectar, & ambrosiam.
Ac seu te Albini colles, & prata morantur,
It socia, & dulci detinet alloquio.
Siue Academiam repetis, carosq; sodales,
Illa tibi numeros sufficit, illa sales.
Et proficiscenti Patauinam nuper ad Vrbem
Praebuit illa ducem se, comitemq; viae.
Quin decedenti pene ipso in limine molles
Dictauit questus Phrasidemi, & lacrymas.
Phrasidemi inuitè linquentis tecta Corinnae
Dum longum hyberno sidere carpit iter.

Et

Et sibi cùm tantum, mi Beccatelle, laborem
De te suscipiat maxima Pieridum:
Mirabor, tibi quòd subeat facundia tanta,
Et tam dulce tuo carmen ab ore fluat?
Non eadem nostri iamdudum cura Thaliam
Tangit, sed veluti saeua nouerca fugit.
Vtq; emansorem iam me aspernatur, & odit,
Nec vota infensam, nec pia thura iuuant.
Me mea segnities ingratam ducere vitam
Coget, & ignotum consenuisse domi.
At te magna decent, magnis te rebus agendis
Natum vel fasces, vel decora alta manent.
Te patrui magnos æquare decebit honores,
Cuius virtutes, ingeniumq; refers.
O mihi tam longos concedat Iuppiter annos,
Vt quae mens claris prospicit indicijs,
Aspiciant oculi: fungenti vt munere sacro
Scilicet eximij sit tibi cura gregis.
Huc studia, huc mores, grauitas huc grandior annis
Spectant, certus honos hic pietatis erit.
Firmior ast ætas haec, & maiora reposcet,
Romaq; virtutis praemia sponte dabit.
Tu tamen interea complectere (quod facis) ipsam
Virtutem obnixè viribus, atq; animo:
Contentusq; illa sic viue, vt tempore nullo
Te speres maius posse parare decus.

Ad PAVLVM BOSIVM.

ETSI inter strepitus agrestum, praelaq; iuras,
Te requiem membris vix potuisse dare;
Ne dum animum dulci interdū recreare libello,
Interdum aut lepidos scribere versiculos.
Non tamen, vt credam, adducor, suauißime Bosi;
Musam rure tuam tam siluisse diu.
Non ea desidiae, longi nec amica silenti est,
Nec siccum calamum tam sinit esse tuum.
Nec te adeò hunc totum pinguis vindemia mensem
Implicitum tenuit, continuusq; labor.
Attulit & tibi festa dies saepe otia, quae non
Turbarunt raucis vocibus agricolae.
Nunquam igitur nobis satis excusatus abibis,
Otia quód dicas nulla fuisse tibi.
Quare age quicquid habes, da nobis, Paule, legendum,
Et me participem fac studij esse tui.
Da, per Virgilij te oro memorabile nomen,
Perq; tui Flacci carmina docta precor.
Seu duri Martis, teneri seu praelia Amoris,
Seu ruris laudes, Paule diserte, canis:
Quicquid id est, nobis quàm primùm mitte, precamur:
Nam tua vel cupidè candida scripta legam.

Dum

Ad NICOLAVM GOTIVM Archipresbyterum Ragusinum.

DVM, GOTI, à sacro Becatelli Praesulis ore
Pendes, atq; auida aure aurea verba legis:
Estnè satum Maia facundè audire loquẽtem
Quòd malis, Phoebum ve, Aonidum ve choros?
Si mihi ritè tuos liceat recludere sensus,
Hunc tibi magni instar numinis esse rear.

De Io. BAPTISTA AMALTHEO

PHOEBE tibi, & vobis dilecta fronde Camoenae
Tempora Amaltheo cingite docta bono.
Quandoquidem se se sublimi carmine priscis
Vatibus aequiparat iam, superatq; nouos.
Nam sibi seu vestras sumit contexere laudes,
Seu canit Heroum fortia facta virûm.
Florea seu rura, ardentes seu dicit amores,
Latè Hyalem syluas seu resonare docet.
Seu caris scribit socijs epigrammata: nemo
Est, cui candidior versus in ore sonet.

Ad Eundem de ipsius carmine Crater inscripto.

VNVS ego in tota ne abstemius vrbe viderer,
Tristis & in tanta laetitia populi.
Hausi mane tuum summo Cratera, Ioannes,
Spumantem dulci nectare & ambrosia.

Quem ſimul admoui labris, mihi viſa repente
Curarum ſolui compede corda graui.
At mox illa tibi diuino munere amice
Deuinxti, extremo vix ſoluenda die.

De irrito Piſcatu in litore Illyrico.

QVICVNQ. *es, gracili qui nuper arũdine paruos*
Captabas rigido è litore piſciculos:
Et nunc ſpe longa fruſtratus, arundine, et hamo
In mare proiectis, hinc ſtomachoſus abis:
Siſte gradum, noſtrasq; tuis adiunge querelas,
Nam cauſſa eſt tecum par mihi triſtitiae.
Huc ego ſaepè miſer deſcendi, nec fuit vnquam
Piſciculum multis fallere poſſe dolis.
Ac mea ne poſſet culpari inſcitia, tempus,
Et loca piſcandi quòd minus apta legam:
Hìc Sol me exoriens, medioq; ex axe reuiſit,
Saepè laborantem me miſeratus abit.
Atq; antehac alios hoc ipſo è litore vidi
Fiſcellam multo piſce referre grauem.
Me mala ſors vnum gaudet diſcedere triſtem,
Exultat ſemper queſtubus illa meis.
Hìc te non antè inſpexi, & fortaſſe laborem
Fruſtratum ſentis nunc ſemel eſſe tuum.
At nobis, quoties ad litora venimus, omnes
Iratos toties ſenſimus eſſe Deos.
Sicq; operam amiſi ſemper, ſic tempus, & eſcam,

Hincq;

Hincq́ mihi caussa est maxima tristitiae.
Nunc age dic hospes tua nobis fata vicissim,
Vlterius fari me ira, dolorq́ vetat.
Quid mussas? num vox nimio compressa dolore
Deficit, & clarè promere verba negat?
Me miserum, rebar socium reperisse malorum,
Rursus decipior, barbara verba sonat.
Haec quoq; dij nobis adimunt solatia, nemo
Questubus vt possit testis adesse meis.
I tu, quaere, tuas valeat qui audire querelas,
Hîcq́ resultabunt aspera saxa meis.
Vos scopuli testes, quoties per dura cucurri
Litora, quàm lassus saepè domum redij.
Interdum madidam, scissamq́ ab litore vestem,
Interdum offensos rettulimusq́ pedes.
Nunc primùm didici, vetitum quàm tendere contrà
Arduus est homini, difficilisq́ labor.
Quod nostris prudens oculis natura negauit,
Quid iam fallaci persequar arte miser?
Haec alios posthac teneat vesana cupido,
Quos rabida ingluuies, pauperiesuè trahit.
Me canibus potius lepores agitare fugaces,
Et laxo damas fallere casse iuuet.
Aut pictis auibus varias innectere fraudes,
Quas hominum solers repperit ingenium:
Per nitidos colles, nemora & per opaca, Metauri
Insignis vitrea quâ fluit amnis aqua:

Semproniq; fori quà parua suburbia cursu
Flexiuago, atq; agri pinguia culta rigat.
Salue dulce forum, & tu salue nobile flumen,
Saluete ò patrij pulchra vireta soli.
En vnquam mihi vestro oculos satiare lepore
Continget, longis temporibusq; frui?
Dij Patrij, vos & praesentia numina, montis
Quae iuga Semproni, quaeq; tenetis aquas:
Iam nostras audite preces, miserescite nostri,
Nos tandem Illyricis eripite è scopulis.
Tuq; diu optatam lucem mihi, Phoebe, reducas,
Qua neuere meos fata domum reditus.
Ritè illic vobis, Superi, propè fluminis vndam
Persoluam toties debita vota libens.

In Tumulum.

QVID circa Tumulum Charites mirare viator?
Quid Phoebum, & passis crinibus Aonides?
Parnassi decus immatura morte peremptum
Deflent, & sacro dona ferunt cineri.
At tibi si pietas, si virtus inclyta cordi est,
Hunc quoq; tu decora floribus, & lacrhymis.

Ex Theocrito. Τὰ ῥόδα.

IANDVDVM vobis haec laeta rosaria florent,
Serpylla & denso cespite, Pierides.
Hanc tibi, quae felix in colle virescit amoeno

Lau-

Laurus, iandudum Phoebe dicauit Acon.
At caper hic aram consperget sanguine Baccho,
Depastum vites ausus adire nouas.

Ex Eodem. Ἀδείλαιε τὺ Θύρσι.

AH *cur Daphni miser tibi flendo exuris ocellos?*
Cur roseas turpat lacryma sicca genas?
Lethaeos potum riuos faecunda capella,
Et pastum campos iuit ad Elysios:
Latratu syluas implet Melaneus: at illa
Iam periit, rabidi praeda cruenta lupi.

Ex eodem. Νήπιον υἱὸν.

HIC *Eudeme iaces longa perfuncte senecta,*
Et magnis magnae muneribus patriae.
Nos tua solatur soboles te digna superstes,
Egregius patris filius egregii.
Iuppiter aeternûm meritos tibi reddet honores,
Deferet ast populus huic memor usque tui.

Ad FRANCISCVM VARVM Pratensem. Pisas.

NE, *quòd nulla tibi veniant mea carmina, factũ*
Me, VARE, *immemorem dixeris esse tui.*
Quin potius quiduis credas prius esse futurum,
Quàm te dilabi pectore posse meo.
Nam mihi virtutemq; tuam, moresq;, salesq;,
Qua lethe ex animo tollere posit aqua?

Nec minus ante oculos versantur plurima, quæ me
Saepius admoneant commeminisse tui.
Et me siue bonis vacat oblectare libellis,
Occurrit nomen tum mihi saepè tuum:
Hunc Varus legere, hunc Varus laudare solebat,
Omnes se Vari prae monimenta ferunt.
Seu libet interdum cantu, fidibusuè canoris
Tristitiam, & curas pellere corde graues:
Vare ades huc, inquam, liquidas tu flectere voces
Doctus, tu facili psallere dulcè manu.
Siue etiam quandoq; forum, vel compita circum,
Siue suburbana me iuuat ire via:
Hâc mihi Varus erat comes, hîc praedulcibus aures
Alloquijs solitus detinuisse meas.
O eadem nostri interdum tibi cura recurset,
Nec fluxisse tuo me patiare sinu.
Quàm timeo, ne te magnae celeberrimus Vrbis
Conuentus memorem non sinat esse mei.
P. Angelus Bargeus. Praesertim Angelij si quando totus ab ore
Doctiloquo pendens aurea verba legis.
Angelij, vates quo non insignior alter
Cingit Apollinea fronde virente comas.
Guido Tegrimus Archidiac. Lucensis. Aut cùm Tegrimi excipiunt te tecta benignè,
Iampridem Aonijs æmula dicta choris.
Atqui vel meritò obseruas studiosus vtrunq;
Et meritò ingenio est captus vterq; tuo.
Quod tamen audisti praesens, ac saepè probasti,

Hoc

Hoc etiam absentem te meminisse velim.
Caetera me facilè cuiuis concedere: at illi,
Qui te praecipuè diligit, esse parem.

Ad LVDOVICVM BECCATELLVM CAESARIS Filium.

PRISCORVM *moneo,* LVDOVICE, *volumina verses,*
Ut tuus eniteat cultior inde stylus:
Ac molle ingenium excipiēs sua semina, magnos
Mox referat fructus, vt benè cultus ager.
Ludicra nanq; semel satis est percurrere, plectro
Quae canit Hetrusco carmina Musa recens.
Ne fidos spernas monitus, sed linque palustres,
Et Latij nitidas imbibe fontis aquas.

Ex Italico idiomate Latinè redditum.

ACCIPE *languidula, quae nūc tibi voce, Lycori,*
Ad strepitum Citharae carmina sera cano.
Quando ego non potui tota te luce videre,
Dum paßim huc illuc anxius vsque vagor.
Saepè hodie fontem petij te propter, & agros,
At nusquam audita es, nullibi visa mihi.
Vix tandem è foribus non discedente Lycisca,
Te sensi tacitam continuisse domi.
Ecquae tam aßiduè potuit te caussa morari,
Quin semel in specula conspicienda fores?
Fac amabò, mea lux, summo te mane reuisam,
Longior haec anno nox erit vna mihi.

At

At tu fortè leui recubas euicta sopore,
Me Ioue sub gelido saeuus adurit Amor.

Aliud.

DVM *blandis rigidum pectus mollire puellae*
Conarer precibus, flebilibusq́ modis:
Ipsa sedens immota, diu permulta querentem
Est sibi me lacrymis passa rigare sinum.
Mox, vbi sæuitiæ partem posuisse decebat,
Me miserum tristi perdidit indicio.
Nanq; sinu excutiens lacrymas, fluite, inquit, inanes,
En mea nil vestro pectora rore madent.

In Tumulum Io. Musonij Cremonensis.

QVI *tumulos paßim decoraui, & funera versu*
Multiplici, haec ipsum saxa viator habent:
Musoni sacro quondam cognomine clarum,
Quod me Pierius iußit habere chorus.
Nil est, quòd sumas tibi nostrum ornare sepulchrum
Carminibus, seu hospes, seu mihi ciuis eris.
Haec neq; mî cordi, dum vixi, cura manebat,
Nam plura exstarent hîc monimenta mei.
Sat mihi erit, pura si spargens marmora lympha
Optabis requiem manibus esse meis,

In Penniculum ventorum indicem.

NON *ita perturbant terras, atq; aequora venti,*
Vt mentis requiem culpa, scelusq́ ruunt.

INDO-

Ad FABIVM BARDIVM.

INDOMITI vt non ſemper equi calcaribus armos,
Nec lento aſsiduus verbere terga premes;
Sed faciles collo interdum laxabis habenas,
Et greſſu exultet liberiore, ſines.
Sic pueri ingenium par eſt te flectere, Bardi,
Quem ſacram Aonij fingis inire viam.
Quòd ſi ille ignauus graditur; iam deſine loris
Indocilem, & ſaeuis ſolicitare minis.
Namq; expes operam perdit, quicunq; laboris
Hinc laudem inuita Pallade ferre ſtudet.
Tu verò ingentes age toto pectore grates,
Votaq́ dijs ſuperis debita ſolue libens;
Qui tibi tam laeto auſpicio dant cernere natum
Praeſtantem egregijs dotibus ingenij.
Cui neq; iam ſtimulis opus eſt, nec voce magiſtri,
Sic agilis recto tramite currit iter.
Quiq́ adeò à teneris animo pulcherrima tentat,
Pierij miro captus amore chori.
Queis igitur nòn ille queat ſe laudibus olim,
Qua non laetitia te cumulare patrem?
Diuitias alij, atq; auram ſectentur inanem,
Et quae ſors caeca fundit iniqua manu.
Munere tu hoc vno diuûm dicere beatus,
Scilicet & magnas aequiparabis opes.
Non tamen idcirco maturum tempus, & annos

Te cupidum votis anteuenire decet.
Rusticus emollit longa spe ductus agellum,
Et solers cultae semina mandat humo;
Mox glaciem, ac ventos tolerat patienter, & imbres,
Dum referat gratas lenior aura vices.
Iam laeti subeunt culmi, tum deniq; multa
Optati compos horrea fruge grauat.
Quicquid item mollis spondet, post firmior aetas
Reddet, ne dubita, spes tibi certa manet.
Nunc animis requiem, nunc laxamenta benignus
Indulge, & patruum tolle supercilium.
Nunc sine crescentes dulcis sopor irriget artus,
Noscat & ingenuus tempora festa puer.
Ipse etiam semper non arcum tendit Apollo,
Delia nec timidas concitat vsq; feras.
Poscit opem natura, minas fastidit, & horret,
Atqui eadem placidum perferet imperium.
Haec vtcunq; tibi sat erit dictasse Gigantem,
Dum benè tam nato, quàm cupit esse patri.

Ad EPIDAVRVM de LVCA SORGIO.

NAE magnas tibi gnauus opes mercator, & aurum
Defert, & multa nauita merce redit.
At iuuenē, Hetrusco qui te ex Helicone reuisit,
Cinctus Apollinea fronde virente comas,
Excipe vel gaudens, atq; auri praefer aceruis,
Nobiliusq; tuum crede, EPIDAVRE, decus.

Tales

Tales saepè tibi sic Flora remittat alumnos,
Clarius vt resonet nomen in orbe tuum.

In obitu FRANCISCI VINTHAE.

VINTHA *obijt, quis iam commissa attentius alter,*
Maioriuè fide munia obire queat?
Extīctus Vintha est, quis carmine dignius altū
MEDICEAE *gentis nomen ad astra ferat.*
Ille adeò vnus erat tractare negocia solers,
Atq; animum studijs applicuisse bonis.

In eiusdem Tumulum.

FRANCISCI *Vinthæ monumentum. id noscere tan-*
Hetruscis fuerit, finitimisq; satis. *(tùm*
At tu quisquis ades longinquis hospes ab oris,
Si plus scire cupis, carmina pauca lege.
Magni à secretis COSMI *hic fidißimus olim,*
Et Phoebo, quantum sit pote, gratus erat.
Ergò multiplici ille virum decorauit honore,
Egregio hic calamo scribere multa dedit.

OCTAVIANI HVMILIS ad ANTONIVM GIGANTEM.

NON *ego te genitum credo de stirpe Gigantum,*
Pellere de caelo qui voluere Iouem.
Sunt montes altis imponere montibus ausi,
Immanisq; furor terruit ille Deos.

Fulminibus ſed merſa iacet Tellure ſub ima
Quas meruit paenas impia turba luit.
Tu tamen egreſſus caelo mihi crederis eſſe,
Eſt niſi caeleſtis gentis origo tuae.
Eſt mihi iam notus frater tuus ante, Mineruae
Arbor cui proprium nomen oliua dedit.
Illius eſt nulli virtus non cognita, claris
Inſeritur noſtri temporis ille viris.
Es (doleo Antoni) ſerò mihi notus, abibis
Vix viſus, grauiter quod niſi iure feram:
Non licuit te poſſe frui, velut vmbra recedis,
Te nouiſſe mihi profuit ergo nihil.
Me tamen addictum magnis virtutibus eſſe
Crede tuis, ſterilis ſim licet ipſe ſenex.
Diceris eximius Vates, nulliq; ſecundus,
Abſens abſentem verſibus oro bees.
I felix, manibus pro me des oſcula fratris,
Quem memorem credo nominis eſſe mei.
Ridiculos elegos curſim tibi luſimus, oro
Faenore cum multo metra repone: vale.

Ad OCTAVIANVM HVMILEM.

Fabius Bentiuolus Iuriſcons. Foroſempronienſis.

QVIS *noſtrae,* OCTAVI, *notũ tibi fecit agreſtem*
Pieridis cantum, quae per opaca modò
Vix nemora obſtrepere ĩcõptis audebat auenis,
Et verſus rauca ſpargere voce rudes?
BENTIVOLVS *certè, qualem me optauerit eſſe,*

Nunc

Nunc etiam talem dixerit esse tibi.
Ille etenim pridem, nimio deceptus amore,
Censebat nugas non nihil esse meas.
Sed quocunq; modo nostrum tibi nomen ad aures,
Re paruum, & si quid nescio grande sonat,
Venerit: ò Poebi, & Musarum maxime cultor,
Nae tu animi multùm es comis, & ingenui.
Qui me tam lepidis affaris versibus vltrò,
Atq; prior nostram poscis amicitiam:
Conuictu dignus procerum, alloquioq; potentum,
Virtutem si aequa pendere lance velint.
Quare ego, quod possum, grato tibi pectore grates
Persoluo, & paucis innumeras numeris.
Nec non, tum propter Latoi insignia magni,
Tempora honoratè queis redimita geris:
Tum propter dotes animi, morumq; leporem,
Ex quo etiam ignotos cogor amare viros:
Defero, polliceorq; libens (hinc fucus abesto)
Si quid inest in me virium, & ingenij.
Absentiq; absens praestabo semper honorem,
Atq; HVMILIS *clarum nomen in ore feram.*

Hetruscum Michaelis Angeli Bonarotae carmen latine redditum.

E TSI *spes annis nondum contenta peractis,*
Promittit vitae tempora longa mihi.
Non tamen impigrae mea Parcae fila retardat,

Nec mors non celeri me petit atra pede.
At quid iam plures annos, mendosaq; vitae
Commoda mortales expetimus miseri?
Si plus viuendo nobis nil prosumus ipsi,
Irritantq; magis noxia facta Deum.
Quoq; animus rebus terrenis arctius haeret,
Exulat æterna longius à patria.
Omnipotens Caeli Rector tu dirige gressus
Nostros, quà certo tramite tendit iter.
Da vafri illecebras hostis nos temnere, & vnum
Te colere, & semper commeminisse tui.
Vt iam nunc caeco mens carcere clausa, beati
Te duce praelibet gaudia summa chori.

In Liuorem.

LIVOR abi, è nostris & te citò proripe tectis,
Regnaq; Persephones tristia tristis abi. (tris
Atq; tibi te Eumenidũ in gremijs, & crinibus a-
Conde, ibi & omne tuum virus amare vome.
Nam me nequicquam tibi subdere subdole tentas,
Et frustra rixas suggeris, atque odia.
Non ego (quod fateor) quamuis mala carmina fingam,
Inuideo, si cui pulcher Apollo fauet.
Quin laetor, necnon aliena poemata laudo
Ingenuè, vates deueneror q; bonos.
O nostro hanc mentem contingat habere sodali,
Audiat ille magis iam, blateretq; minus.

Ad N. Oeconomum.

NVNC tibi gratarer susceptum ob munus amice,
Cōmoda si qua foret nostra habitura domus.
Nēpè vices aliàs cùm mense haud amplius vno
Antimachi gereres, durus & asper eras.
Furfuream vereor Cererem, impurumq́ Liaeum,
E patina in prunas incidimus miseri.

Ad PAVLVM BRVNORVM.

SERA tibi veniunt haec carmina, Paule diserte,
Sed te non serus noster adiuit amor.
Ille libens istuc tacitus nam saepè recurrit,
Assidet aut potius sedulus vsque tibi.
Non aestus illum, non venti, aut frigora tardant,
Hanc eat assiduè quin, redeatq́ viam.
Sic te, cumprimùm tua cernere contigit ora,
Inq́ animo semper post, oculisq́ fero.
Hinc Masij per se dulces, lepidaeq́ tabellae,
Iam nobis dulces sunt, lepidaeq́ magis: Ioa. Baptista Masius.
Quòd de te verbis permulta loquuntur amicis,
Et rectè vt valeas, & referunt, quid agas.
Nec referunt modò, sed praebent quandoq; legenda
Carmina, quae pangis compta, & amabilia.
In quibus & nostrum curas intexere nomen,
Quod facit, vt noster plus quoq; crescat amor.
Sed mihi dum nimium tribuis, Brunore, caueto,

Ne

Ne tibi iudicium detrahat acre virûm:
Te damnans, quia me indignum tot laudibus ornas,
Quot Phoebi Vates condecorare decet.
Ipse quidem haud proprias illas agnosco, benigni
Indicia ast animi sunt mihi grata tui.
Tu virtute tua me fors metiris, & ima
Tellure implumem tollere ad astra cupis.
Sed malè dum sequitur quondam vestigia patris
Icarus in praeceps decidit arte rudis.
Ergò ignota domi mecum mea musa senescat,
Et petere alta timens iam sine serpat humi.
Non tibi, qui doctae mereant praeconia vocis,
Deerunt, hoc quando lemma libenter amas.
Mî verò sat erit, si te pagella vicissim
Interdum memorem nuntiet esse mei.

In tumulum Alexandri Magni.

CONDERIS *exiguo Macedo rex magne sepulchro,*
Cui pridem totus non satis orbis erat.
Terrarum victor, te vincere nescius ipsum,
Nunc mortem extinctus vincere posse negas.

In adolescentulum ense accinctum.

CVM *tu fulgenti, Polydore, accingeris ense,*
Quis te non ausit dicere Marte satum?
Qui verò forma tali te spectat inermem,
Cur dubitet, tibi sit quin Erycina parens?

FRAGRAN-

In pallentes violas.

FRAGRANTES violæ, niueas queis pulchra papillas
Induet, ac molles cinget Hyella comas:
Palliduli causam vestri si fortè coloris
Vos roget, haec aliquo reddite verba sono.
Dum miser iratam deplorat Thyrsis Hyellam,
Crescentes tristi nos aluit lacryma.

Ad LAVINIAM FELTRIAM de Ruuere Christophori Cefali nomine, cum floribus sericis.

HOS humilis Cefali tibi flores hortulus offert,
Queis nitidas ornes, inclyta sponsa, comas.
Quanquam non ipsi Hesperidũ, nec Adonidis (horti
Digna queunt meritis mittere dona tuis.
Usque adeò totum celebris tua forma per orbem
Quod pulchri est usquam vincit, & omne decus.
Verùm illam eximijs animi virtutibus auctam,
Florentemq; bonis artibus, & studijs,
Quis stupeat satis, & merito veneretur honore?
Quis dignè valeat concelebrare stylo?
Scilicet egregios culta educat Umbria Cygnos,
Qui sublime tuum nomen ad astra ferent.
Fama etiam volitans calamos, & plectra ciebit,
Et Vatum quot habet Phoebus vbiq; choros.
Nemo tamen plenè numeroq; & fine carentes

Se iactet laudes explicuisse tuas.
Ac noua ne desint vnquam praeconia laudum,
Ecce Hymenaeus adest omnia laeta ferens.
Et claro Heroum prognatum sanguine sponsum
Ominibus faustis nunc tibi ducit ouans.
Aemulus ille patris iam nunc virtutis, auiq́;,
Gnauiter excelsum culmen honoris adit.
Sed quis me flores cursim per quadra legentem
Ad sacra deduxit limina Pieridum?
Incautè erranti vos castae ò parcite Diuae,
En oculos retrò iam, referoq́; pedem.
Tu quoq; da veniam, LAVINIA, *& ore benigno*
Suscipe quicquid id est hortuli, & ingenij.
Sic tibi contingant tot gaudia, litus arenas,
Et quot habet guttas aequor, & astra polus.
Sic Deus, aeterno qui vos coniunxit amore,
Te digna, & tanto coniuge prole beet.

Alphonsus Felix Aualos Vasti, & Piscariæ Marchio.

De GABRIELE PALAEOTO Cardinale prandente apud Carolum Sigonium.

ACCVMBIT *mensae Sigoni* GABRIEL, *hoc est,*
Virtutem virtus officiosa colit.
Ordinis eximij splendore illustrior ornat
Hunc pietas, animi & candor, & ingenij.
Insignem florente stylo, scriptisq́; disertis
Illum vel meritò maxima quaeq; decent.

Gabriel

GABRIEL ergò viri obsequio dignißimus, atq;
Sigoni tanto est Praesule digna domus.

Ad OCTAVIUM ACCOROMBONIUM Episcopum Forosemproniem. affinium puerorum nomine.

MAGNA quidẽ, magne Antistes, te dona decerẽt:
Nos verò parui munera parua damus.
Tu tamẽ accipiẽs haec vultu admitte benigno,
Hincq; etiam summi natum imitare Patris.
Qui non magna sacram iactantes munera in arcam
Laudauit; sed anus aera minuta duo.

Ad CHRISTOPHORUM CEFALUM, cum Q. Horatij Flacci poematibus, Lambini cõmentarijs illustratis.

QVANTI se faceres pridẽ, quàmq; vnicè amares,
Semproni audierat Flaccus ab vsq; foro.
Quare animi candore tui, ingenijq; lepore
Ille etiam nunc te Cefale captus adit.
Vestis squalorem contraxit frigore, & imbre,
Sed tamen est toto corpore conspicuus.
Hunc ergò excipiens gaude: nam laetor & ipse,
Quòd fuerim vobis auctor amicitiae.

Ad CAMILLVM PALAEOTVM Senatorem Bononiensem de laudibus Ruris.

VITA hominis, benè qui canos sibi cogitet annos
Viuere, ab vrbe procul laetus agellus erit.
Villa vbi prospectans in colle assurgat amoeno,
Et fontis vitream quercus obumbret aquam.
Maturè huc adeat, superant dum corpore vires,
Nec vincit validos tarda podagra pedes:
Copia librorum mentem comitetur ab omni
Explicitam cura, quam nitor Vrbis alit.
Mensa abiegna toris hic longè praestet eburnis,
Vasaq; concedant aurea fictilibus.
Sint procul arte cibi nimia, sumptuq; parati,
Nec parca expectet vina falerna sitis.
Hortus, & ipsa cohors, succidia, & hirta capella,
Vel lautas poterunt suppeditare dapes.
Rusticus interdum vicino e flumine molles
Pisciculos domino munera grata feret.
Interdum leporem, aut deceptas arte volucres
Deferet, incompto sedulus obsequio.
Ipse domi certas studijs nunc diuidat horas,
Liber in apricis nunc spatietur agris.
Caelicolûm regem supplex in vota, precesq;
Saepè vocans, illo auspice cuncta gerat.
Vere rosas errans, & per laetissima flores

Prata

Prata leget, paßim dulcè querentur aues.
Aestiuos viridi Soles vitabit in vmbra,
Et quaeret primi frigora opaca die.
Mox dulces carpentem vuas spectare iuuabit
Agricolam, & forti mitia poma manu.
Tum vigil hybernas extendat lumine noctes,
Et duras hyemes arceat igne focus.
Interea absentes compellans carmine amicos,
Laudibus in Caelum rura beata ferat.
Interdum hospitio narrantem vrbana sodalem
Excipiens, memori plurima mente roget.
Insolitos fasces, & ludum sortis inanem,
Illius aerumnas audiet, huius opes.
Tunc magis obfirmans vitam laudabit agrestem,
Hanc colet, hanc regum praeferet imperijs.
Cui sic continget senium traducere, porrò
Corporis atq; animi est tuta reperta quies.
At tibi, patrone illustris, licet omnia laeta,
Cedere & ad votum prospera cuncta precer:
Non tamen haec adeò optarim liberrima ruris
Ocia, vt vrbe omni tempore abesse velis.
Id tibi nec Genius, nec amicus suadeat auctor,
Cui tuus in patriam sit benè notus amor:
Quivè tuam norit virtutem in rebus agendis,
Quàm multos opera, consilioq; iuues.
Culta igitur quamuis vario Argentina lepore
Gestiat aßiduè te retinere sinu: Rus Palzo torum.

Eme-

Emeritum senium, & longos cum laude labores,
Clarorum & memorans facta imitanda virûm:
Propositi tamen ipse tenax hoc adde sequendum
Ciuibus exemplum, magne Camille, tuis.
Publica priuatae nempè anteferenda quieti
Commoda, dum rectè membra, animiq; vigent.
Hactenus ergò pater conscriptus rura frequentet,
Curia ne absentem, ne doleatvè cliens.
Discat & hunc vitae duce te seruare tenorem,
Qui patriae ex animo dicier optat amans.

Ad eundem.

TV nimium tardos reditus miraris: at ipse
Miror quî potui tam rediÿsse citò.
Non ostentat enim multas hinc inde cupressos,
Rus. Pinusvè hospitibus laeta Croara suis:
Sed plenis calathis ficus apponit, & vuas,
Vnde tibi haec etiam cista Patrone venit.
Hieronymus Ghisellus. Ruris amatori quam mittit ruris amator
Ghisellus, tam vir, quàm citharista, bonus.

Epicedium in funere CAROLI SIGONII. Qui obijt 28. Aug. 1584. annum agens 63.

CARMINIBVS ne tuũ, doctißime Carole, funus
Prosequar, an lacrymis? vndiq; namq; mihi
Surgit materies ingens. quî triste feretrum
Eualeam siccis cernere luminibus:

Corpus

Corpus vbi exanimum, vegetoq; carentia sensu
Tam cari capitis, hei mihi, membra iacent?
Quîue illud potero, vnde auidus pendere solebam,
Aspicere os clausum, perpetuoq; silens;
Et moesto gemitu, ac largo non prodere fletu,
Viscera quàm saeuus torqueat ima dolor?
Os quondam eloquij flumen, sic diuite vena
Manans, Eridani iugis vt vnda fluit.
Nunc aestu nimio morbi siccaris acuti,
Nos verò miserè torret anhela sitis.
Nec minus illa mihi moerorem languida praefert
Dextera, tam celerem docta mouere stylum;
Dum subit, heu scriptis quot iam spoliabitur orbis,
Heu quanto historiae lumine cassus erit.
Ast ego tristitiae si causas persequar omnes,
Illacrymem frustra, discrucierq; nimis.
Forsan & haec adeò lugubri naenia cantu
Nequaquam est animae, Carole, grata tuae.
Quae nunc exultans terrenis libera vinclis
Gustat caelestis gaudia summa chori.
Sic sperare iubet tua non ignauiter acta,
Et recti, & sancti vita pudoris amans.
Et quae decumbens extremò signa dedisti
Christicolae gestu, voce, oculisq; pij.
Haec siquidem repetita tuos solantur amicos,
Hincq; benè esse tibi commemorare iuuat.
Scilicet immitis propellere spicula mortis,

Serius, aut citius quin feritura cadant,
Haud generi humano concessum: sternimur omnes;
Hac homines nati conditione sumus.
Ipse etiam Caeli rector (mirabile dictu)
Carnea membra gerens, Virgine matre satus,
Laethales ictus excepit sponte: quis ergò
In terris vitam non moriturus agat?
Cui verò fuerit cursus cum laude peractus,
Et palma, & requies hunc sine fine manet.
Hoc opus, haec omnis nostrorum est summa laborum:
Vae qui diuerso tramite carpit iter.
Nos igitur iam nunc te praemia remur adeptum,
Tum proprijs meritis, tum miserante Deo.
Si quid & obstat adhuc, te iusta haec ritè soluta
Credimus, ac humiles posse iuuare preces.
Atq; ita dum prodesse tibi certabimus omnes,
Tristitiae id nobis dulce leuamen erit.
Nec iam te amissum, sed praemisisse feremus,
Ac velut absentem noster adibit amor.
Quin tua vel semper nobis praesentia sistet
Ora, & te nostris inseret alloquijs.
Praeterea magnum solamen gloria praebet,
Quae clarum sequitur nomen vbiq; tuum.
Et quae priscorum melioribus aemula scriptis
Panxisti egregio tot monumenta stylo.
Haec magis atq; magis per saecla futura vigebunt,
Sicq; tui magna parte superstes eris.

Quis-

Quisquis enim Latij cultor sermonis auebit,
  Romani antiquum noscere ius Populi,
Atq; magistratus, leges, subsellia, vestes,
  Et fastos miris cuncta notata modis:
Perdiscet facilè, tua docta volumina versans,
  Grandis & ingenij grande stupebit opus.
Attica item nobis per te Respublica nota est,
  Iudaeae & mores, priscaq; sacra patrum.
Quid dicam Italici historias quanto ordine Regni,
  Et studio occidui scripseris Imperij?
At numerare tuos, longum est, quos perlegit orbis
  Iam libros, vel quos hactenus arca tegit.
Prodibunt omnes: quis enim sic inuidus ausit
  In commune bonum non reserare manus?
O me felicem, cui iam percurrere partem
  CAROLE te viuo, teq; iubente datum est.
Vsqueadeò mihi largus eras, & comis amicus,
  Quo mage par fuerit, sim memor ipse tui.
Sed videt ille meam, qui nouit & omnia, mentem,
  Fors Caeli è specula tu quoque cernis eam.
Nomen ibi, & tua sic infixa manebit imago,
  Ut non insculpi firmius ære queat.
Hi verò exigui versus me vtcunq; supremum
  Munus amicitiae praeterijsse negant.

In eiusdem effigiem.

COTIDIE plures homines nascuntur, at vnum
  SIGONIVM raro secula plura ferunt.

Ad BALTHASAREM FINIVM.

EXIGVOS *numero, at multo candore refertos,*
Vndiq; & undantes nectare, & ambrosia,
Accepi exultans, FINI *dulcißime, versus*
Sincerae gratum pignus amicitiae.
O quae, illos relegens, tacitè sum corde locutus,
Dum mentem inde tuam miror, & ingenium.
Illam tam nostri memorem, crebrisq; benignè
Certantem officijs me cumulare suis.
Hoc adeò praestans, & carmina pangere felix
Perlepido, ac facili, multipliciq; stylo.
Tum mea, quae longas possent implere tabellas,
Annuerat grates dicere Musa tibi.
Saepius at dudum rescribere plura parantem,
Et verba, & numeri, deficiuntq; modi.
Sic mihi desuetudo, & mollis inertia sensim
Castalij gustum surripuit laticis.
Si tamen illo unquam tinxi labra arida fonte,
Illius aut me ullo tempore cepit amor.
Tu verò ne dum haec oculis, sed acumine mentis
Lustrans, pagella perlege multa breui.
Vincentius Gerius Piscoriensis. *Praesertim hoc unum* (GERIO *mihi teste vicißim*)
Quòd totus iam animo sum, studioq; tuus.

In horologium Solare.

NEQVICQVAM *Solis cursū speculatur, et horas,*
Quisquis inutiliter tempus abire sinit.

DESINE

Ad IVLIVM CÆSAREM IOANNINVM.

DESINE *mordaci contractam frigore Musam*
Carminibus crebris solicitare meam.
Quin potius fomenta mihi impertire poesis,
Quae solet in Veneto condere cella cado.
Cretica namq; hodie dederis si vina, trecentos
Versiculos summo cras tibi mane dabo.

De Vite Cupresso adiuncta.

LETHIFERA *en etiã gaudet te Bacche Cupressus,*
Et tua se circùm serpere dona sinit.
Forsitan inuisum gestit deponere nomen,
Laetior & fieri palmite iuncta tuo.

Citrus arescens sub Cupressu.

SI *mihi lethalis superimminet arboris vmbra,*
Quid mirum, non me posse virere diu?

In Laurum.

ET *serere hanc laurũ, & crescentẽ Phoebe tueri,*
Hactenus Antiphili sedula cura fuit:
Dum potuit sperare, nouis vt versibus olim
Emerita hinc victor serta referret Acon.
Sed quoniam ille tuas artes, & praemia spernit:
Pace tua haec auibus postmodò nidus erit.

Aliud.

HANC iterum Antiphili seruat custodia laurum,
Et ferrum, & nocuas hinc vigil arcet aues.
Quādoquidē ad magnas illū spes firmat Aconis
Ingenium. hoc etiam sit tibi Phoebe ratum.

Aenigma de Iusculo concreto, vulgo dicto, Gelatina.

PRIMVM durus erā neruus: dein munere Bacchi
Mollitum condit me crocus, atq; piper.
Tum nitidae Veneris teter fuligine coniux
Dissoluens in ius me violenter agit.
Iupiter at gelidus rursus constringit in vnum,
Perspicuumq; vitri donat habere decus.
Ingluuies. Demum Scylla vorax rabido sub gurgite mergit.
Quòd si me inuenies, Oedipus alter eris.

Ad AVGVSTINVM BRVNVM.

CVR Carneualem tempus geniale vocemus,
Quaeritur, & quidnam vox velit ista sibi.
An quia tūnc venit caro carius? improba quādo
Ingluuies ventrem tunc mage carne replet?
An quia post paulò ieiunia sacra recurrent,
Quo sanos vesci tempore carne nefas:
Non secus ac dulcem si quis dimittat amicum,

Dicimus

Dicimus & carni, iam caro amica vale.
An quia (& haec utinam ratio non verior esset)
Tunc validae carnis praeualet imperium?
Ipsum hominem, ritu Patrum, voco nomine carnis:
De pecudis tantùm non ego carne loquor:
Haec caro quid valeat; quae ve illis cura diebus
Sit potior, cuiuis satq; superq́ patet.
Nec mihi nunc animus Satyram contexere suadet,
Conscia quem miserè propria culpa premit.
Sed paßim dat signa caro, tunc oppida & agros
Vt vexet foedis imperiosa modis.
Haec tibi, BRVNE, Gigas ludebat seria; nunc tu
Candidus imperti, si melius quid habes.

IVLIANI GIRALDI Ad ANTONIVM GIGANTEM.

TEMPORIS *antiqui, sileat fera turba Gigātum:*
Nam nouus est nostro fortior orbe Gigas;
Magno illos magnas habuisse in corpore vires,
Montibus & Montes imposuisse ferunt;
Non potuere tamen veluti mens vasta ferebat,
Culmine Sidereas exuperare domos;
Hic, animi egregio praeclarus robore, Montes
Montibus impositos, sic super alta tulit,
Sidereum vt superent orbem, penetrarit & ipse
Sidereas sedes, Sidereasq́; domos;
Ergo nouo antiqui cedant nunc iure Gigantes,
Cedere quando animo corpora iure decet.

QVALIS

Ad IVLIANVM GIRALDVM.

QVALIS qui ſolitus quondam florente iuuenta
Ad ſtrepitum citharae molle mouere latus.
Mox ſenio inualidus iuuenum ſi fortè choreas
Spectet, vel notos hauriat aure ſonos:
Saltantum geſtus animo comitatur, & ore,
Nunc humeros quaſſat, nunc pede pulſat humum.
Talis & ipſe tuae ad cantum, GIRALDE, camoenae
Haec luſi calamo carmina pauca rudi:
Pro numeris numeros vtcunq; referre vicißim
Dum conor: vetuit nam reticere pudor.
Agreſtis ſiquidem ſpeciem praeferre videbar,
Ni tibi amicitiae mutua ſigna darem.
Sunt tamen iſta tuis longè inferiora, ſed aurum
Ferrea nequaquam fundere vena poteſt.
Quòd ſi aliquis nimium blandus, nomen vè Gigantis,
Grande ſonans, at vim Pumilionis habens
Impoſuit tibi, quo ſublimem ad ſidera tolli
Cenſueris dignum, qui malè ſerpat humi:
Haud tu te falles, iuuenis lectißime, ſi me
Totum animo, ac ſtudio reberis eſſe tuum:

Ad FABIVM ALBERGATVM, virum clariſsimum.

FELIX, qui laxas linguae moderatur habenas,
Sermo vt inutiliter nullus ab ore fluat.

Atqui

Atqui ego non is ſum, vir praeſtantiſsime. quin ò
Felicem, haec ſi me noxia ſola premat:
Quòd ſi ſolicitus, noſtri cùm docta Sigoni
Conquererer nimium ſcripta latere diu,
Dixi aliquid, tibi quod fuerit fortaſſe moleſtum?
Poenitet, ac potius conticuiſſe velim.
Me tamen ingenua credas tunc mente locutum;
Quanquam animi haud ſemper promere ſenſa decet.
At veniam tandem poſcens erraſſe fatebor,
Et quiduis faciam, perpetiarq́; libens:
Dum nec amicitiae vinclum res vlla reſoluat,
Mutuus in nobis nec minuatur amor.

In Obeliſcum Vaticanum.

IMMENSAE *molis lapidem, quem magna ſecundò*
Erectum tanto Roma ſtupore videt:
Auricomo votum Phoebo ſacrauerat olim
Fertilis Aegypti vana ſuperſtitio.
Tempore poſt longo Tyberina ad litora vectum
Auguſtis patri Caius, auoq́; dicat.
Sed meliore pium auſpicio tranſlatus in vſum,
SIXTI *operum* QVINTI *poſtmodò teſtis erit.*
Felici imperio cuius ſurgebat in ampla
Hac platea, extollens ſigna beata Crucis.
Dum Princeps idem purgat latronibus agros,
Et Vaticanas prouidus auget opes.
Atq; vias ſternit maiora ad templa patentes,

Longinquo & priscas fonte reducit aquas:
Dumq; alios Vrbi ornatus molitur, & Orbi,
Maxima solerti commoda mente parat.
Hae tibi semper erunt artes, Pater optime SIXTE,
Haec studia ingenij sunt memoranda tui.
Sic ille in terris felix tibi proroget aeuum,
Claudere qui Caelos, & reserare dedit.

LATINO LATINIO ALOYSIVS AMORINIVS.

Camillus Palæotus. QVAS *tulit apricis Argenti villula campis,*
En oleae, ne sperne, tui sunt dona Camilli.

LATINIVS AMORINIO.

IMMATVRA *nimis lecta est, me iudice, oliua,*
Argentina mihi quam misit, grata Camillo.

AMORINII nomine ANTONIVS GIGAS.

DVLCIS *ab ore fluit sermo tibi, dulcis & ipse*
Es totus, sunt & dulcia amica seni:
Hinc gustum exiguus tibi torsit amaror oliuae;
Quem tamen Hispanus, totaq; Roma probat.

LATINIVS.

NVLLVS *inest oleis, qui nos offendat, amaror,*
Sed quae dura nimis, sicca, & acerba caro est.
Quam vix conficiunt praestantes robore dentes,
Aut possunt tenuem demere ab osse cutem.

Quae si post paulò legeretur adultior, esset
Grandior ipsa caro, gratior ipse sapor.
Hanc facile & dentes iuniorum, & pigra senectus
Conficeret, genitis viribus orba licet.
Haec si seruetur ratio, maturior ipsa
Protinus haerentem respueret nucleum.
Dulcior ac tenero fieret de corpore gustus,
Et sapidae carnis copia grata magis.
Pendeat in finem librae satura vbere matris
Filia, si nostrum consilium sequeris.

GIGAS.

TANDEM Argentinae didici quid desit oliuae,
Dentibus atq; tuis cur minus apta fuit.
Quòd tamen ante aliter sensi, sit amabilis error,
Quin male opinantem poenituisse piget.
Nomine quandoquidem hoc rursus tua carmina legi,
Qoae plura vt numero, sunt mihi grata magis.
Ibunt & nostro gratißima dona Camillo,
Qui magni, vt semper, te facit, atq; tua.
Excipietq; libens oleae praecepta legendae,
Non secus ac magnus si daret illa Maro.
Cernere iamq; illum videor per aprica vagantem
Rura, oleam, flores quae magè laeta ferat,
Designare oculis, tum sic mandare colonis:
Huic cultum, huic animos, huic adhibete manus,
Grandior vt foetus sit; sed postrema legatur;

Edicam vobis ipse, ubi tempus erit.
Dein bacas ritè ancillis curare iubebit,
Nec spernet coniux ipsa ministerium.
Vt quas tam lepido praescribis carmine dotes,
Lecta suo referat tempore oliua tibi.
O vtinam praesens Paleoto haec dicere posses,
Inq; Argentinis collibus ire comes.
Gaudia quanta forent: vt eum ostendisse iuuaret
Multa, ibi quae solers est operata manus.
Ordine dispositas plantas, topiaria, & hortos,
Prospectu & vario compita, quadra, vias.
Tum pinus longa serie paßim, atq; cupressos,
Quantas Felsineus non ager omnis alit.
Inspiceres & apum vitrea illa aluearia, scriptis
Mellifluis pridem concelebrata tuis.
Denique ni tabulas illic, & signa requiras,
Aut largos fontes, marmoreasuè domos:
Te villae, atq; agri modus oblectaret amoeni,
Et cultus simplex, munditiesq; loci.
Omnia in obsequium tibi tunc gestire videres,
Et fieri aduentu cuncta ibi laeta tuo.
Sed quid ego Argenti nimio pellectus amore
Te Pater illepida garrulitate moror?
Cur desiderio grandaeuum instigo recenti,
Inualidum & longas hortor inire vias?
O saltem liceat mihi te quandoque per Vrbem,
Pratensi aut tecum rure LATINE frui.

Cum

Cùm tepidi referet tibi vires aura Fauoni,
Et pratis flores, arboribusq; comas.
Vt dulci alloquio dulcis recreabor amici,
Quo caruisse diu saeua coegit hyems.
Nuncq; etiam obsistunt operosa negotia, ne te
Saepius inuisam, conueniamq; domi.
Sed tunc praesentes dicemus plura vicißim:
Mutuus interea saepe loquatur amor.

LATINIVS.

IAM *tua dulce sonans numeroso carmine Musa*
Me, fateor, tandem reddidit Harpocratem.

LATINIVS.

SI *in pugnam reuocas senem*
Iampridem sterilis carminis aridum,
Vt victor referas tamen
Cedentis spolia, ecquid tibi gloriae
Hinc sperare potes nouae?
Cùm te Romulidum nobilium chorus
Vnum censeat aemulum
Iam nunc, quos celebrat fama superstites,
Priscorum merito, ac parem?
Quare parce, precor, vincere debilem
Confectum senio virum,
Et fortis validum carmine prouoca.

GIGAS.

DVM tu ais Harpocrates fio, facunde Latine,
Me tacite inclamas, Cherile dure tace.

GIGAS.

NON, si carmine prouocem
Cultorem Aonij vel minimum chori,
Sparsas canicie comas
Sperarem viridi cingere laurea:
Qua te ergo Pater audeam
Spe, quo consilio sponte lacessere,
Tot virtutibus inclytum,
Et palmis toties clarum Heliconijs?
Ah ne magnanimum sinas
Vt cor suspicio tam subeat leuis.
Quòd si nostra loquacibus
Aures Musa tibi versibus obtudit:
Indulge facilis, precor,
Poscenti veniam: siue seuerior
Multandam fore censeas;
Quicquid protuleris, perferet ac lubens.

LATINIVS ad se ipsum.

QVAM per Amorinum deceptus nomine pugnam
Credideras ortam, dum leuis illa fuit,
Haec tibi cum valido verè est suscepta Gigāte,
Cui

Cui quamuis validus, par tamen esse nequis:
Si sapis ergo manus iam nunc da sponte Giganti,
Ne victus media turpiter Vrbe cadas.

GIGAS ad seipsum:

DONEC Amorini poteram latitare sub armis,
Audebam validum segnis adire virum.
Nūc quādo in cāpū vocor, et certamen apertū,
Non sum, qualis eram, fronte, animoq; Gigas.
Quò me igitur vertam? vestigat cuncta Latinus:
Nempe est difficilis res, dare verba seni.

GIGAS.

GARRVLA sic quōdā Cygnū obiurgabat hirūdo,
Dum circum fluuios haec volat, ille canit.
Cur tu non hominū coetus, & tecta frequētas,
Horrida sed vitam per loca solus agis?
Si cantu polles, atq; hoc te nomine iactas,
Cur nunquam resonat cantus in Vrbe tuus?
En ego te multò duco ciuilior aeuum;
Nam siue in parua nidificare domo,
Seu libet in magna, aut Regum laquearibus aureis,
Seu Diûum in Templis, omnia tuta patent.
Ipsos praeterea mortales saepe salutans,
Leniter oblecto gutturis arte mei.
Vix illi Cygnus, quamuis responsa negare
Maluerit, dulci talia voce refert.

Quàm libet obnixè studeas vrbana videri,
Non tamen inde tibi conciliatur amor.
Quin grauis in te omnes odij dant signa, modisq;
Mille aditu prohibent te, domibusue fugant.
Et famulae oderunt, quando labor additur illis,
Tergere quae impuris obruis ipsa notis.
Quòd si aliqui te impune sinunt volitare per aedes,
Non querulae haec laus est vocis hirundo tuae;
Mitis at illorum ingenij: cùm te tamen vltrò
Nemo blanditijs in sua tecta vocet.
At mea conditio tanti est, vt saepe relicta
Vrbe homines syluas, stagnaq; sponte petant,
Longa audire modos dantem per colla canoros:
Quanquam haec inuitus te stimulante loquor.
Nunc quid fabellae tandem sub imagine priscae
Me tardum ingenio Pieri cara mones?
Nunquid vt inculto doctum vexare Latinum
Carmine desistam? dic, precor, istud agis?
Annuis, agnosco id signantem in fronte pudorem:
Atqui non surdis auribus ista canis.
En calamum pono, rauca vt cornice silente
Postmodò more suo concinat albus olor.

Ad Ascanium Libertanum Callensium Episcopum.

ASCANIVM viridi insigniuit Roma galero,
Fama volans Patriae nuntia laeta refert.

Publica

Publica laetitiae confestim signa parantur.
  Hinc pulsa ex altis turribus æra sonant.
Inde caua ingenti reboare metalla fragore,
  Igne micare vias, luminibusq́ domos.
Sacra cohors, populusq; frequens concurrit in aedem,
  Inq; vicem laudant organa, & ora Deum.
Et LIBERTANAE stant paßim insignia gentis,
  Illiusq; decus quisq; suum esse putat.
Tùm verò affines quo sensu credis, & ore
  Cernere, & audire haec nos potuisse tuos.
O dilecte mihi, vt semper, iucundeq́ frater,
  Nunc etiam ò domine, ac mî venerande Pater?
Foemineas voces tecum ipse, & verba, precesq́,
  Iubila, lacrymulas & meditare pias.
Praecipuè nostras optant nunc viuere Matres,
  Laetitiamq; simul participare nouam.
Ipse quidem tot laeta videns, laetißimus ad te
  Mente adij, laeto plurima corde loquens.
Nuncq; eadem breuiter laeta dictante Camoena,
  Absentem absenti significare iuuat.
Nempe tibi ex animo oblatum gratabar honorem,
  Quem te gaudebam iam meruisse diu.
Namq; (vtcunq; alij credant) haec gloria summa est,
  Virtute, ac meritis anticipare decus.
Gaudebam & campum modò te reperisse patentem,
  Quo tua se pietas exeret inde magis.
Et candelabro velut alto imposta lucerna,

Dispelli

Dispellit tenebras, exhilaratq́; domum;
Sic te Callensi iam cernere in Vrbe videbar,
Voce, opere, exemplo cominus, atq; procul
Fulgentem, vt plures tua per vestigia rectum
Ad superas arces ingrediantur iter.
Scilicet hoc opus, hoc studium, atq; haec sedula cura
Mox tibi commisso pro grege Pastor erit.
Vnde ouium maior numerus caelestia carpat
Pabula, & aeternae flumina potet aquae.
Ac tibi supremo in censu Rex CHRISTVS *honorem*
Ampliet, & stabili det requiete frui.
Interea validum te mente, & corpore seruet,
Fortior vt sacrum munus obire queas.

De ANNIBALE MARESCOTO Excellentiss. Iuris Cons. Bononien. ad Firmanum Gymnasium euocato.

QVAE *regio tantum splendorem protulit orbi,*
Nedum Romae ingens, Italiaeq́; decus;
Illa etiam, par est, cumuletur vt vndiq; honore.
Quo mage Piceni fama celebris eat.
Maximus hinc SIXTVS, *patriae telluris amore,*
Munera gratus ei magna subinde refert.
Quodq́; alijs praestat, studiorum, nobile Firmum,
Gymnasio illustrat te, titulisq́; nouis.
Nimirum felix Alti vicinia Montis
Addidit haec meritis nunc decora alta tuis.

Ergo

Ergo Marescottum doctrina & sanguine clarum,
Et culti insignem dotibus ingenij;
Qui patriam pro te linquens, carosq; parentes,
Ad cathedras properat iussus adire tuas:
Excipe vel gaudens, & sponte, diuq; cupitum
Certatim studijs, officijsq; cole.
Quandoquidem sese quicquam praestantius illo
Felsina docta tibi mittere posse negat.

Ad CAMILLVM PALAEOTVM Senatorem Clariss. Conuiuio excipientem multos doctrina insignes viros, cum floribus sericis à Francisca Fontana Excellentiss. Vlyssis Aldrobandi vxore dono missis.

AONAS *in montes cùm primum nuncia venit,*
Fama, ferens tantos hîc coijsse viros.
Doctrina, ingenio, calamo, et sermone potētes,
Quot, qualesq; alibi non habet vlla domus.
Mira chorum Phoebi subijt, dulcisq; voluptas,
Quam non vlla hominum lingua referre queat.
Certatimq; nouem coeperunt laude sorores
Cultorem in Caelum tollere quaeq; suum.
Legibus hic, Sophia ille valet, valet ille medendi
Arte, hic astronomus, ille poeta bonus,
Deniq; cunctorum decies repetita vocarunt
Nomina cum plausu: laus sua cuiq; fuit.

Patronum verò coetus, doctumq́, probumq́
Omnes laudabant ore, animoq; simul.
Tum Phoebus; Quonam ille igitur donatus honore
Se nobis hodie tam placuisse sciet?
Dixit, & hanc laurum, quam circum symbola Musae,
Et flores manibus composuere suis,
Extemplo huc iussit me ferre, & pauca profari:
Ergò alacri munus, verbaq́ fronte cape.
Iure tibi haec arbor Paleote diserte dicatur,
Haud vllo virides tempore tonsa comas;
Nam tu virtutis cultor, virtutis amantes
Vsq; foues, magni pendis, amasq́ viros.
Quo plures igitur carpent hinc te auspice serta,
Hoc meriti fuerit plus, decorisq́ tibi.

Ad IVLIVM CAESAREM LALATAM Priorem Parmensem.

QVAE res, quod studiũ, series quàm lõga dierũ,
Conciliet, foueat, firmet amicitiam:
Edoceat, veterum referens praecepta sophorum,
Doctrina insignis BALDVS, & ingenio.
Me iuuat interea, illustris LALATA, probare,
Quae tu perlepido stringis epistolio.
Nempe quòd exiguo licet ortus tempore, & vsu,
Sit noster tanti, quàm diuturnus amor.
Mutua namq; breui potis est implere voluntas,
Quod multi poterant apposuisse dies.

Camillus Baldius Excellen. Philosoph. Bonon.

Quam

Quam praefers igitur mentem in me sponte benignam,
 Laudo, & amo, vt par est, excipioq; libens.
Iucundè & semper mihi lux memorabitur illa,
 Cernere qua primum te, alloquierq; datum est.
Nobilibus iuuenem studijs, & sanguine clarum,
 Moribus at iam nunc, & grauitate senem.
Quod nisi te fuerim redamare obstrictus amantem,
 Virtutis merito cogar amare tamen.
Illius siquidem vis tanta est, vt quoq; possit
 Absentum miris nectere corda modis.
Quare & nostra tibi venit haec pagella vicissim,
 Syncerae, ac stabilis pignus amicitiae.
Sicq; velim credas, quiduis prius esse futurum,
 Quàm te diuelli pectore posse meo.

In Musæum Excellentiss. Philosophi VLYSSIS ALDROBANDI Bonon.

NATVRAE, atque artis tot rerum millia in vna
 Res certè mira est, cernere posse domo.
Sed mage mirandũ est, haec vnius omnia sumptu,
 Ingenio, ac studio parta fuisse viri.
Quòd verò haec vnus simul omnia mente recondat,
 Multipliciq; memor nomine, quaeque vocet;
Vt videt, atq; stupet praesens, sic forsitan ætas
 Postera narranti est ægrè habitura fidem.
Cuncta tamen cunctis haec ALDROBANDVS VLYSSES
 Re, voce, & calamo vera fuisse probat.

Aliud.

QVI miranda cupit Naturae plurima nosse,
Non opus est, longum currat anhelus iter.
Musæum hoc tantùm lustret, dominoq; docẽte,
Qui voce, & scriptis quemque iuuare studet,
Tot rerum addiscat formas, & nomina, Graij
Quot norunt, Arabes, Hesperijq; simul.
Inde abiens dicat, verè orbis totius instar
Docti Aldrobandi mî domus vna fuit.

Ad GABRIELEM PALAEOTVM S. R. E. Cardinalem, & Bononiæ Archiep. In obitu Camilli maioris natu fratris.

NON quia praeclari fratris te morte dolentem,
Concussum ve adeò, suspicer esse, Pater;
Molli vt amicorũ indigeas solamine vatum,
Nostra ideò nunc te musa licenter adit.
Quin magis vt sese moerori obsistere inertem,
Discat ad exemplum composuisse tuum.
Nimirum exterius vultum, scio, cernet eundem,
Isq; habitus index interioris erit.
Multa vbi germani virtus, probitasq; recurrens,
Tristitiae, & curis non sinet esse locum.
Nam bene pro patria exhaustos memorare labores

Dum

Dum iuuat, & purè vita peracta subit:
Illi etiam aeternam spe designare quietem,
Praemiaq; in caelo, fas erit, atque pium.
Qui verò haec animae contingere credat amicae,
Cur gemitu cruciet cor, lacrymisvè genas?
Nunquid eam cupiat moribunda in membra reuerti,
Et plenum ærumnis currere rursus iter?
Sed te plura sacrae Sophiae de fontibus hausta,
Mente, reor, placida voluere, & ore loqui.
Qualia nempè decet vir sentiat intus, & extra,
Cui ratio praeses cordis, & oris erit.
Tu tamen aduersis rerum constantis in vndis
Pectoris, haud primùm nunc documenta dabis.
Non ignota loquar: siquidem reminiscor, vt olim,
Fortiter Eustorgi funera pertuleris. Minor natu frater.
Cùm tu alios potius solando; Afri illa subinde
Verba recenseres Praesulis eximij; S. Cyprianus de mortalitate.
Qui veluti amissos nobis non esse monebat
Lugendos, quos mors omnibus æqua rapit.
Sed mage laetandum illis ad caelestia regna
Praemissis, viuunt summo vbi cuncta Deo.
Nuncq; mihi illa tuae vocisq;, & frontis imago
Sic animo occursat, auriculasq; ferit;
Vt desiderio tanti licet angar amici,
Lenimen praesens hauriat inde dolor.
Praesertim cùm tu vigeas Patrone superstes,
Praecipuum nostri praesidium, atq; decus.

Quem Romae, & patriae donis caelestibus auctum.
CHRISTVS, & incolumem det superesse diù.

In obitu clariss. viri CAMILLI PALAEOTI Senatoris Bonon. qui obijt die 6. Martij. 1594.

HIc PALEOTE *iaces, illustri functe senecta,*
Et magnis magnae muneribus patriae.
Nunc tibi quae aeternũ cõtingãt præmia, vita
In commune bonum nauiter acta docet.

Aliud.

CVM *tua vel studijs virtus, vel rebus agendis*
Te mille ornaret laudibus, ac titulis;
Tu tamen hoc vno vixisti, & laetus obisti,
Quòd peramans patriae nomine, req; fores.
Iure igitur testantur idem monumenta sepulchri,
Praeq; ferunt paucis multa legenda notis.

Aliud.

QVO *tua vita fuit compluribus vtilis, hoc te*
Plures extincto nunc Paleote gemunt.
Patria praeclarum Ciuẽ, Columenq; Senatus.
Patronumq; cliens, hospes, inopsq́; dolent.
Teq; Academiae fautore queruntur adempto,
Et quisquis Phoebi est cultor, & Aonidum.
Deniq; amicorum gemitus, fletusq; tuorum

Tam

Tam multos, calamo quis memorare queat?
Sic bene de cunctis te promeruisse iuuabat,
Et carus viuens omnibus vnus eras:

Ad OCTAVIVM BANDINVM Prolegatum Bononiæ.

QVICQVID *sacra pijs animis solennia Paschae*
Interius pacis, laetitiaeq; ferunt;
Vt tibi discupio longos contingere in annos,
Sic Deus omnipotens annuat esse ratum.
Externum verò decus, & virtutis honores,
Non tam aueo amplificet maxima Roma tibi,
Quàm laetor, iam te pridem Bandine mereri:
Namq; probi haec verè est gloria summa viri.

In Amicos donis, salibusq; inter se certantes.

NOBILE *amicorũ par, quales cãdida Virtus,*
Et sancta aeterno iungit amore fides,
Dum lepidis certat donis, salibusq; vicißim,
Complures sellas cùm daret alter, ait.
Vnam maluerim tibi sedem aptare merenti,
Qua residens toto summus in orbe fores.
Arcam alter donans, clauem praemisit, & inquit,
Hanc cape nunc, geminam post tibi Roma dabit.
Sic paribus votis animae laetantur amicae,
Inq; vicem officijs se, studijsq; fouent.

PERETE

Ad ANDREAM PERETTVM Collegij Montis alti Rectorem. Bononiæ.

PERETTE Illustris, te SIXTI sanguine Quinti
Quisquis vel tantùm nouerit esse satum:
Magna animo de te & studijs, & rebus agendis
Concipiet: nec spe res erit ipsa minor.
Qui verò moresq; tuos spectarit, & actus,
Audieritq; graui verba lepore lita:
Hoc regimen, tibi quod felix, faustumq; precamur,
Non modo par meritis sentiet esse tuis:
Sed quodcunq; olim tibi deferet inclyta Roma,
Iam nunc te dicet promeruisse decus.

In sacram effigiem S. FRANCISCI.

FLAGRARIT quanto CHRISTI Franciscus amore,
Vberius calamo Stigmata sacra docent.

In effigiem IGNATII LOIOLAE Institutoris Societatis IESV.

IGNATI venerande, tuae pietatis alumnos
Humanum vtiliter spectat vbiq; genus.

In effigiem PII Papae Quinti.

PONTIFICVM prisci exemplum venerabile secli
QVINTVS hic est verè nomine, req; PIVS.

QVA-

In effigiem VRBANI Papae VI.

QVALIS *hic in Petri solio, quantusq; fuisset,*
Vita ante acta docet, sobria, iusta, pia.

In effigiem STEPHANI Regis Poloniae.

NAE *Regale tibi decori est diadema; sed ingens*
Addis ei eximijs dotibus ipse decus.

In effigiem ALEXANDRI Card. Farnesij.

MAGNVM *magna decent: hinc tu quoq; grãdia sem-*
Molirisq; animo, munificaq; manu. (per

In effigiem GASPARIS Card. Contareni.

NON *minus illustrem tua te facit inclyta virtus,*
Quàm Toga Romano murice tincta sacro.

In effigiem REGINALDI Card. Poli.

QVI POLE *virtutesq; tuas, & nescit honores,*
Is neq; Phoebaeum scit iubar esse po lo.

In effigiem PETRI Card. Bembi.

NON *tua Romano virtus fit* BEMBE *sub ostro*
Maior; quin ostrum fit magis inde nitens.

In effigiem IOANNIS Card. Moroni.

MORONI *effigiem cernens, in rebus agendis*
Maiestas viuo, conijce, qualis erat.

In effigiem GVLIELMI Card. SIRLETI.

QVAERITVR, an tua sit probitas, doctrina've maior:
Nam retulit meritum purpura vtriq; decus.

In effigiem CAROLI Card. BORROMAEI.

HIc opere ostendit, quo se mortalia pacto
Pectora viua queant templa sacrare Deo.

In effigiem ALBERTI Card. BOLOGNETI.

TE properè extulerat sublimem candida virtus,
Praeproperè at Lachesis sustulit atra manus.

Ad ALEXANDRVM BEROALDVM.

NI BEROALDE notam perfricta fronte petentis
Extimeam, est abs te quod petijsse velim.
Sed reticens etiam vereor, ne dicar ineptus,
Cùm tu adeò largus sis animo, atq; manu.
Ingenuè ergo loquar : binos mihi trade libellos,
Qui tibi sunt duplices, meq; beasse puta.

In effigiem FRANCISCI PETRARCAE.

SALVE delitiae Aonidum, atq; Heliconis Hetrusci
Gloria Laureolam fronte, animoq; gerens.

In effigiem LAVRAE.

NVLLA ex arboribus, queis se Peruanus, et Indus
Iactat, perpetuò laurus vt ista viret.

LIBER-

In effigiem ANDREAE DORIAE.

LIBERTAS *patriae, & naualia parta trophaea*
Aeternant nomen Doria in orbe tuum.

In Effigiem ALDI MANVTII senioris.

EN *benè de studijs meritus: Virtutis amantes*
Effigiem gratis aspicite hanc animis.

In effigiem MICHAELIS ANGELI BONAROTAE.

SI *non Praxitelem, si non superauit Apellem,*
Ambobus certè par Bonarota fuit.

In effigiem TRIPHONIS GABRIELII nobilis Veneti.

MORIBVS *vt puris referebas aurea secla,*
Sic victus simplex, & tibi cultus erat.

In effigiem LVDOVICI BVCCAFERREI.

FERREA *bucca tibi, nempè indefessa docendo;*
Sensa animi ast referens, aurea bucca fuit.

In effigiem ROMVLI AMASAEI.

HIC *Cicero alter erat, verè omnes, Romule, dicēt,*
Qui vel te audierint, vel tua scripta legent.

De F. FRANCISCO PANICAROLA.

AMBIGITVR, *Phoenix vtrum sit, & vnica in orbe:*
Sed verè hoc omnes aure, oculisq; probant;

Quòd nec habet Soles geminos sublimis olympus,
Nec Panicarolas infima terra duos.

In effigiem eiusdem.

PRISCA *oratorum facundia leniijt aures,*
Sed tua nunc animis pandit ad astra viam.

Aliud.

NON *veterum scriptis quantum facundia poßit,*
Sed proprio exemplo Panicarola doces.

In hortum. Lectori benè viuere, & lætari:

LECTOR *amice vides et formam fontis, & horti:*
Et potes his etiam, cùm libet, ipse frui.
Feci ego, quod potui: non ergo Thessala tempe
Hic animo verses, Hesperidumve nemus.
Quin illam potius terram meditare beatam,
Nos primi vnde procul noxa parentis agit.

In Fontem.

QVI *bibis hanc, iterum sities: ergo illius vndam*
Fontis ama, extinguit quae semel hausta sitim.

Ex S. GREGORIO NAZIANZENO.

CVM *sua cuiq; salus operanda est tempore in omni,*
Tùm mage suprema iam propiore die.
En senij praeco, tibi prospice, clamat; abire
Tempus adest, fiet iudiciumq; breui.

MOLLI-

Ex VGONE de S. VICTORE.

MOLLICVLIS *animis sua tantùm est patria dulcis:*
At contrà patria est fortibus omne solum.
Qui verò patriae flagrant caelestis amore,
Dirum totus eis exilium orbis erit.

Votiua tabella.

ANTINOVS *pictam, Caeli Regina, tabellam*
Hanc tibi persoluens debita vota dicat.
Quam pius inspiciens hospes, te posse periclis
Eripere, atq; tuam poscere discat opem.

In bonum Concionatorem.

DVM *vitae Eulogius praebet se exẽplar honestæ,*
Christicolasq; sacris instruit eloquijs;
Vno ore acclamant omnes, verè optimus hic est
Doctor, qui quod nos edocet, illud agit.

In effigiem GABRIELIS Card. PALAEOTI.

SI *virtute decus meruisse, est gloria vera:*
Nempe quod est summum Paleotus habet.

In effigiem FERDINANDI MEDICIS Magni Ducis Hetruriæ.

PLVRIMA *sunt, meritò queis sese Hetruria iactet:*
Nil verò Magno te Duce maius habet.

QVOD

In effigiem CHRISTIANAE LOTHARINGIAE Magnæ Ducis Hetruriæ.

QVOD poterat summum Thuscis decus addier oris,
Summa huius pietas, nobilitasq; dedit.

In effigiem FEDERICI PENDASII.

CERNITVR effigies PENDASI. at mentis acumen
Exprimere artificis dextera nulla potest.

In effigiem HIERONYMI MERCVRIALIS.

NON hæc Hippocratis, sed Mercurialis imago
Par tamen amborũ gloria, & ingeniũ. (est:

Ad Diuites.
Excerpta ex libris Saluiani Massiliensis ad Ecclesiam Catholicam.

CVI meditaris opes tantas post funera, Diues,
Linquere? num hæc animum seria cura subit?
Haeredi. quis erit? natusuè, nothusuè, vel alter
Sanguine, vel nexu iunctus amicitiæ.
Forsan & ignotus: quid ni? dum insignia gentis
Gestando nomen proroget ille meum?
Quid si hæres, longo quæ sunt tibi parta labore,
Turpiter absumat, dilapidetq; breui?
Hei mihi, defuncto si quisquam id nunciet, eheu

Quàm

Quàm doleam, miseris discrucierq́ modis.
Si sapis ergò, feras tecum omnia. qui pote tantum,
Argenti, atq; auri ferre cadauer onus?
Ne dicam syluas, campos, vineta, domosq́,
Et quæ multa arcas pondere farcta grauant.
Perfacile id fuerit, totum qui sustinet orbem
CHRISTVS, si accedat duxq́, comesq́ tibi.
Quin vt eas leuior, cuncta illi trade ferenda,
Quo tu plura dabis, laetior ille feret.
Nec modo caelesti custos ea fidus in arce
Condet, quò nequeat fur penetrare malus;
Sed tibi perpetuò summa cum pace fruenda,
Munificus decies multiplicata dabit.
Ergo hilaris iam nunc illuc præmittere partem
Incipe, vt interea crescat aceruus opum.
Non tibi vectores deerunt, sed vbiq́ paratos
Perq́ vrbem plures, perq́ videbis agros.
Scilicet ingentes inopum, miserasq́ cateruas,
Quas inter CHRISTVS forsitan ipse latet.
Certè CHRISTVS eis data se accepisse fatetur,
An ne igitur CHRISTO non sit habenda fides?
Da, dum tempus habes, animi sic dilue sordes,
Saepius & lacrymas adde, humilesq́ preces.
Sic & diues eris viuens, & mortuus auctas
Inueniens, tecum semper habebis opes.

CVM

Ad ALEXANDRVM BVRGIVM Mutilianæ Priorem.

CVM tua te Virtus oras clarare per omnes
Sit potis, & clarum ferre per ora virûm:
Nunquid eos censes, quibus impertiris amorem,
Posse etiam decoris participare tui?
Quin caue, ne nostras frustra illustrando tenebras,
Lumen, BVRGE, tuum fulgeat inde minus.
Namq; & Phoebus humo nubem sustollit in auras,
Ast illi nitidum mox tegit atra iubar.

Ad Io. ANTONIVM ZANIVM.

DVLCE tuum nobis, ac magni muneris instar,
Sit licet exiguum, ZANI, epigramma fuit.
Non etenim versus numero, sed pondero mentis
Candorem, & mores, ingeniumq; bonum.
Omnia, quæ coràm mihi nota, libenter, & absens
Agnosco, inq; dies gratulor aucta magis.
Sic igitur pergas & me, patruumq; Camillum
Crebrò carminibus laetificare tuis.

In Epitomem PLATINAE de Vitis Pontificum.
Ad Lectorem.

SVNT peregrinati compendia grata viarum,
Baiulus & gaudet, si minuatur onus.
Terrarumq; iuuat tractus, atq; æquoris omnes
Distinctè exiguo cernere posse globo.

Quid

Quid ni igitur placeant, paruo comprensa libello
Omnia, quae Platinae grande volumen habet?
Hinc tibi & ingenium auctoris, studiumq; patebit,
Et stylus, ò Lector, sicut ab vngue leo.

CLEMENTI OCTAVO Pontifici Maximo
Pro Bernardino Rossato quondam
famulo Genitoris eius
Sanctitatis.

EN *supplex quarto,* CLEMENS OCTAVE, *libello*
Rossatus sacros audet adire pedes.
Annis ille grauis, proprio sed non grauis ære,
Hincq; tuam toties poscere pergit opem.
Prouideat, dixti iam saepè, Datarius; at mî
Nemo dedit. Fiat, dic iterum, atq; iube.
Da, Pater alme, tuum per nomen amabile seruo
Oranti auxilium, subsidiumq; seni.
Da per honorati famam, perq; oßa parentis,
Cui scis, quàm aßiduus nocte, dieq; fui.
Sic tibi Olympiadas plures Regnator Olympi
Annuat imperij dinumerare tui.

In Tumulum IOANNIS LEONARDI, vulgo dicti,
Il LETTERATO.
Obijt Romæ die 15. Feb. 1595.

SERVE *Dei, proprium tibi nomen iure dederunt*
LITERAE, *Euangelij namq; peritus eras.*

Quod sermone rudem te opera seruasse fideli,
Testatur parui cura benigna gregis.
Testanturq́ Vrbi noti sine crimine mores,
Nec non vita piè, ac duriter acta diu.
Terram terra tegit: purae sperare salutem
Nos animae æternam dogmata sacra docent.

Aliud.

MVLTI *multa sciunt: hic omnia nesciјt vnus,*
Quae verbis hominũ culta Cathedra docet.
Re tamen expleuit sacrae compendia Legis,
Quam puro inscribit pectore dextra Dei.

Gratiarum actio pro munusculis Cal. Ian.

O LEPIDAE, *atq; animo dulces, oriq́ Calendae,*
Quae dono dulces tot mihi fertis opes:
Non ego vos albo tantum, de more, lapillo
Signo, sed & grata mente recondo memor.
At schedula haec humilis largo, dulciq́ Patrono
Pro magno exiguum munere munus erit.

De lepida Iuuenum concertatione Mediceorum Hortorum Cupressetum cursim ascendentium. Romæ.

DOCTA *cohors iuuenum studijs certare vicißim*
Assueta, & culti viribus ingenij,

Mem-

Membra etiam exercens, molli tumulũ vndiq; septum
Cupreßis, cursu dum superare studet,
Qui prior ascendit, comiti obstat ponè sequenti,
Et baculo opposito scandere summa vetat.
Illi autem contra nitenti irrumpere, dira
Sorte perexiguo est vulnere laesa manus.
Saucius hinc ridet, gemit alter, & vltor eisdem
In se armis socij discupit esse sui.
Annuit optatis eadem sors, namq; bacillum
Proijciendo, sibi laesit & ipse manum.
Risit & hic plagam; at propriam qui riserat ante,
Huius & ingemuit, condoluitq; vicem.
Sic vno vnanimes affecit tempore amicos,
Ac parili sensu laetitia, atq; dolor.

In Oculos CLOELIAE FARNESIAE.

C*AELI Roma nouus fauor est, quòd copia tanta*
Nunc niuis, atq; gelu tecta, viasq; tegat,
Non etenim tantum, quem latè suscitat ignem
CLOELIA *Luminibus Transtyberina suis,*
Vna potis fuerat restinguere Tybridis vnda.
Perpetuam hanc hyemem Roma precare tibi.

Lusus in Nasum. Ad GASPAREM PVSTERLAM PAVLI CELOTI Foroiuliensis.

Q*Vem reputas Pusterla mihi succrescere Nasum,*
Euasit nondum maior in Vrbe meus.

Si causam exquiras, paruo nil tempore Romae
Crescere conspicies, me neq; despicies.

Ad PAVLVM CELOTVM, ANTONII GIGANTIS.

QVI *Nasum Romae iam nunc grandescere dixit*
PAVLE *tibi, verè Lynceus ille fuit.*
Nam mole in tanta discrimen noscere paruum,
Non quaeuis acies quibat, acuta licet.
Sed si paululum adhuc es permansurus in Vrbe,
Hoc etiam lippis nomine notus eris.

Ad ANTONIVM GIGANTEM, PAVLI CELOTI.

ILLE *quidem, nostri quem non latet incrementum*
Nasi, est, Antoni, Lynceus, & melius:
Cernere nam puro potis est quoque lumine, quantum
Amnibus Oceanus turgeat innumeris.
Quamq́; astra immensi lambentis inania mundi,
Vsq; hausto mare sint grandia facta magis.
Quidue dies rebus sensim crescentibus addat,
Et molli è duris vna peredit aqua.
Haec potuisse, reor maius, quàm monstra Gigantum
Excelsum aggeribus iam superare Polum.
τῶν ῥινῶν ῥὶς.

Aliud ad eundem.

DVLCE *decus nostri, qui prominet ore pedalis*
Nasus, prae se fert non genus hicce tuum?

Quod

Quod ſi conſpicua tantam geſtare daretur
Fronte tibi molem, qui pauor heù ſuperis?

Ad PAVLVM CELOTVM, ANTONII GIGANTIS.

V RSA, *inquis, peperit: quid mirũ? lãbit. et hoc eſt*
Naturae. abſoluit: prodeat. Ecce: quid eſt?
Naſus. monſtrũ erit. isq́ ingẽs. mirabile dictu.
O Naſum ingentem. Roma vide, atq; ſtupe.

Ad ANTONIVM GIGANTEM, PAVLI CELOTI.

N EC *peperiſſe Gigas Vrſam, nec lãbere mirũ,*
Natura generis dicitur illa ſui.
Si Naſum fingit, mõſtri quid? lambitur Vrſus.
Expendas igitur verius, & melius.
Monſtra hominum genuit, peperit quae encomia Naſi,
Roma vides, tibi nec cauta times? ſtupeo.

Ad PAVLVM CELOTVM, ANTONII GIGANTIS.

S I *verba ingenui non aſpernaris amici,*
Intrepidè Naſum, Paule, recide tibi.
Dirum conſilium, dices: ſed reſpice finem,
Quò ſophus, vt tute es, cuncta referre ſolet.
Namq; alium forma pulchrum magis, atq; venuſtum
Talcotij reddet ingenioſa manus. Gaſpar Taliacotius excellen. Chirurg. Bonon.
Inde humor calamis ſiccabitur, ac tibi totus
Pulcher vt eſt animus, ſic quoq; vultus erit.

Ad ANTONIVM GIGANTEM, PAVLI CELOTI.

MVRVM oculos inter ducit Natura, genasq;
Atq; arcem Nasum frontis, et oris habet.
Angustos muros, humiles si struxeris arces,
Nil tutum, optato cunctaq; fine carent,
Quo in latum crescat, sublimi vertice surgat
Nasus, nilq; ipso tutius, aut melius.

Ad PAVLVM CELOTVM, ANTONII GIGANTIS.

ROMA tuũ hoc propriũ est, naturae vt quicquid, et artis
Mirandũ, ex toto confluat orbe tibi.
Immensae molis lapides hucusq; supersunt,
Plurimaq; historiae monstra fuisse docent.
Nunc etiam Tellus quod Iulia maius habebat,
Spectandum cunctis Paulus in ore tulit;
Scilicet ipsius Nasum; quem suspice, & altos
Inter Obeliscos grata repone tuos.

Ad ANTONIVM GIGANTEM, PAVLI CELOTI.

IVLIADVM Tellus formosis inclyta Nasis,
Non secus (vt semper) vatibus atq; bonis:
Nunc misit monumenta heroum visere, Romam
Haec inter lepidos, quem lepidissimum habet.
Nil mage Apollineo hic se cernit carmine dignum,
Vnde oculos in se vertit, & ora hominum:
Gestit teq; suae laudis componere honores,

Et

Et tuam in hoc crebrò iam crepuiſſe lyram.
Quas tibi agam grates, Antoni? quîvè rependam?
Carmina grata facis, carmina grata cape.
Celſa tui fruſtra tentarunt aſtra parentes,
Tu maiora. caue, deficias, moneo.

Eiuſdem ad Muſas.

HACTENVS haec Muſae; ſacros iam claudite fon-(tes,
Vel cunctae in Naſi cedite delitias.

Ad IVLIVM CAESAREM STELLAM Romanum, in Aulam ALOYSII CARAFAE Sablonetae Ducis, & Oſtiliani Principis honorificis conditionibus euocatum.

IVLI Caeſar abis: doleam ne? an laeter? vtrumq;
Vno, eodemq́ mihi tempore ſuadet amor.
Namq; meam ſi alia Stellam regione micantem
Mox oculis nequeam cernere, iure querar.
Triſter item, Cygnum quando exaudire canorum
Non dabitur, patrio dum volat amne procul.
Multiplici at contrà ſolans me nomine, curas
Protinus ex animo, triſtitiamq́ fugo.
Dum mihi tam cari capitis tot commoda, honorumq́
Inſignes titulos commemorare libet.
Quos virtutis amans, & Phoebi cultor alumno
Pieridum eximijs dotibus ingenij

Conspicuo, Princeps clarissimus obtulit vltrò,
Hoc quoq; dans animi nobilis indicium.
Quaerere namq; viros, digneq́; fouere merentes,
Magnum est, sed rarò conspicit orbis, opus.
Quare etiam par est, tua, vates magne, CARAFAM
Maiori celeberet carmine Musa Ducem.
Illius & nomen studeat tot ferre per oras,
Fama Columbeidos quot peragrabit ouans.
Sic igitur gaudens te discedente dolebo,
Sicq́; mihi per te dulcis amaror erit.
Vsque adeo praesens oculos, animumq́; vel absens
STELLA *potes radijs exhilarare tuis.*

Ad GVLIELMVM SEPRAEVM Anglum Sacræ Theologiæ Doctorem.

NON *surdũ alloqueris, bone mi Gulielme, sodalẽ,*
More tuo exemplis, voceq́; recta monens,
Dũ grauiora doces legere argumenta camoenã,
Nempe ea, quae pridem tempora cana decent.
Illi igitur dixisse nouis me crede calendis,
Quas tibi det faustas, propitiasq́; Deus.
Incipe Musa nouos versus, nouus incipit annus,
Quos multorum instar laudet, ametq́; meus
Semper honorandus, semperq́; SEPRAEVS *amandus,*
Tàm bene qui nobis consulit, atq; piè.
Cui pauca haec cursim dictata ingentis amoris,
Propositiq́; noui carmina pignus erunt.

ANTO-

Dialogus cum Angelo Custode.

ANTONI, *Antoni, te appello, atq; alloquor vnũ,*
Surge, audi, surdus num mihi semper eris?
Quæ vox tã validis implet clamoribus aures? Ant.
Infensus'ne hostis, an mihi amicus ades?
Fidus, amansq; tui (vanum depelle timorem) Ang.
Custos diuina sum tibi sorte datus.
Angele Sancte Dei, immemorem memor ergò reuisis, Ant.
Nec tanta infectum labe relinquis adhuc?
Ah miser, vt potero te deseruisse, salutis Ang.
Tanta mihi cùm sit credita cura tuae?
Tu verò ingratè nimium, nimiumq; scelestè
In me iam pridem te geris, inq; Deum.
Illum scis quoties, & quantis perdite noxis
Laeseris; horresces, si memorare velis.
Me quàm contristas crebrò, dum recta monentem
Spernis, & in praeceps, deteriusq; ruis.
Parce precor, precor: agnosco, fateorq;, pudetq;: Ant.
Eheu me miserum, hei mihi iam quid agam?
Hinc scelerum facies, & mens me conscia terret,
Nunc siquidem tenebris eruta cuncta patent.
Illinc horribilis stat pandis faucibus Orcus:
Tristis vbiq; pauor, saeuus vbiq; dolor.
Iam veniae spes omnis abit, fiducia cessit:
Nam mea me nimio pondere culpa premit.
Infelix quid ais? verbum hoc magis officit vnum, Ang.

Quàm quae patrasti noxia facta prius.
Corrige te, veniamq; pete, & sperare salutem
Aude humilis: fuge iam praua, operare bonum.
Nam licet immensae fuerint, numeroq; carentes,
Quae tibi nunc sordes commaculant animam:
Arte Deus potis est omnes abstergere mira,
Agni caelestis nempè cruore sacro.
Ant. Gratia magna Deo, atq; tibi Sancte Angele, qui me
Commiserans recreas mollibus alloquijs:
Et veniam sperare iubes, quam pectore ab imo
Expreßis lacrymis, suppliciterq; peto.
Sic ò praeteritas culpas ignoscat Olympi
Rector, & vsq; sua me comitetur ope:
Vt mihi iam certum est, ludicris rebus omißis,
Diuina impigrè post modò iussa sequi.
Tu verò, vt semper, nobis fidißime Custos
Adsis, & gressus, cunctaq; membra rege.
Iudicis vt tandem magni tutam ante tribunal
Hanc animam sistas victor ab hoste truci.
Ang. Annuat optatis, atq; haec pia vota secundet,
Et rectum signet, quâ gradiaris, iter
Rex CHRISTVS, pastorq; bonus, tandemq; supremo
Te censu electas collocet inter oues.

De noxijs cogitationibus in animum recurrentib.

VOs ò qui pelagi sulcando nauibus vndas,
Tot noua lustratis litora, totq; sinus:

Et vos immensum pedites, equitesq; per orbem
Assueti longas ire, redire vias.
O & queis rerum cupidus miranda nouarum
Visendi, huc illuc currere suadet amor:
Dicite, num superis vsquam reperistis in oris
Prorumpens Lethes quâ fluat amnis aqua?
An tantùm infernis sese regionibus abdit,
Quò viuens hominum nullus adire queat?
An veteres illum potius finxere poetae,
Miscere vt veris plurima vana solent?
Ipse equidem magno mercarer fluminis haustum,
Quo mens praeteriti nil memor inde foret.
Quando adeò infestum, noctesq; diesq; misellam
Agmen monstrosis turbat imaginibus.
Illis nempe, quibus multos malè cauta per annos
Ipsa volens aditus, hospitiumq; dedit.
Nunc licet horrendas facies exosa repellat,
Non tamen aut vi illas, aut procul arte fugat;
Quin tamquam rapidae volitent hinc inde volucres,
Quae nidis cupiant incubuisse suis.
Languidior siquidem obsistit, nec vt hostis in hostes
Irruit, at priscae parcit amicitiae.
At veluti hoc ludens agat exitiabile bellum,
Nec penitus vinci vult, neq; vincere amat.
Hinc mihi nec pacis, nec spes est certa quietis,
Hinc doleo, heu miseris discruciorq; modis.
Quid prodest oculos auertere? quid iuuat aures

Claudere, ne quid mens hauriat inde mali?
Ipsa per occultos calles admittit in arcem,
Hostilesq́ acies in sua damna fouet.
Quòd si aliquo efficere id valeam medicamine, notas
Ne formas cernens postmodo noscat eas:
Aut incursantes arcebit fortior, arctis
Aut vinclis victas, compedibusq; premet:
Inuitam foedis ne spectris vsq; fatigent,
Qualia multa diu sustinuisse queror.
Sed quid ego hæc frustra meditor? quid ve eloquor amēs?
Vnde recens animum vana cupido subit?
Hoc nihil est aliud, quàm curis addere curas,
Atq; aegro hinc morbos quaerere, & inde nouos.
Quin vereor laticis dum ficti obliuia quaero,
I[illegible] verè factus sim immemor ipse mei.
Nam quid longinquas opus est discurrere in oras,
Id cupiendo magis, quod minus esse queat?
Cùm vera ante oculos gratis mihi pharmaca prostent,
Gestiat & medicus ferre benignus opem?
Illis nequaquam auxilium praesentius vllum
Infirmis animis, corporibusq; venit.
Arte adeò hic valet, vt non sit praestantior alter
Inter mortales, caelicolûm ve choros.
Ipse etenim caeli, terraeq; est Rector, & idem
CHRISTVS IESVS homo est, omnipotensq́ Deus.
Quaecunq; ille iubet, dicto ocyus omnia fiunt,
Et vult aequè omnes, atq; iuuare potest.

Hinc

Hinc animae porrò afflictae medicina, salusq́;
Hinc finis belli est, hincq; petenda quies.
Te te igitur supplex adeo, sanctissima proles
Virginis, exaudi vota, humilesq; preces.
Da trepido pacem cordi, da gaudia menti
Solicitae, & pauidam protege ab hoste truci.
Fac, simul audierit venerandum nomen IESV,
Diffluat inferni pessima turba ducis.
Et tua Tartareae paueant vexilla phalanges;
At mihi tutamen sint, precor, atq; decus.
Sic ò CHRISTE *Dei Verbum, Sapientia, Virtus,*
Concede, optata postmodo pace fruar.
Vt voti compos laeto tibi pectore grates
Semper agens, laudes ore, styloq; canam.

Ad se ipsum Sexagenarium.

COLLIGE *sarcinulas, me sexagesimus annus*
Inclamans, abitus tempus adesse monet.
Nec tantùm validis torpentem vocibus vrget,
Sed speculi stimulos saepe adhibere solet.
Hoc mihi non fictè rugas, canosq; reuelans,
Ostendit, quàm non sim modò, qualis eram.
Et fidos addit testes, languentia membra,
Atq; hebetes oculos, iam tremulasq́; manus.
Ast ego me longae assuetus spe fallere vitae
Durus, inersq́; moras mille subinde trahens,
En (inquam) tot me longè praeeuntibus, aeui

Tam

Tam breue cur ſpatium mî ſupereſſe rear?
Quin hilaris potius viuam, dum ſuppetit aetas,
Poſtrema iſta animum cura moleſta premat.
Talia iactanti vox eſt mihi viſa minaci,
Horribiliq; aures, corq; ferire ſono.
Ergo ſub extremam, puer ò longaeue, ſenectam
Ludicra ſectando, deſipuiſſe iuuat?
Nec pudet hac luſiſſe tenus? nec ſpicula mortis
Horreſcis, miſerum iam feritura caput?
Siccine, dum fas eſt, noxas abolere vetuſtas,
Tu cumulum perges amplificare nouis?
Quî tibi adhuc audes annos promittere plures,
Si nulli eſt hominum craſtina tuta dies?
Quid ſi animam ſuperi repetant hac nocte miniſtri,
Et trepidam ſiſtant protinus ante Deum,
Quo ſe ingrata modo tutabitur? heu dolor, eheu
Quàm ſero, & fruſtra poenituiſſe velit.
Tunc ego nil audens contrà, perterritus haeſi,
Spes vitae ſubito mortis abacta metu eſt.
Atq; diem meditans coepi trepidare ſupremam,
Criminis omnigeni conſcius ipſe mihi.
Non tamen aut facies ſcelerum, aut immenſus aceruus,
Nec quicquid pauido ſuggerit hoſtis atrox,
Optatae mihi ſpem veniae extorquere valebunt,
Quam praefert CHRISTI dextra benigna reis.
Illum igitur cruce pendentem proſtratus adoro,
Vtq; mihi ignoſcat, voce, animoq; precor.

Oro

Oro & praeteritas culpas cbliteret omnes;
Nec me foedari post modo labe sinat.
Idq; tuo in primis Mater Sanctißima virgo
Auxilio praestet filius esse ratum.
Tu quoq; discipule ò magno dilecte Magistro,
Supplicis, atq; humilis sume patrocinium.
Et tu peccatrix Solimae famosa per Vrbem
Quondam, ast Empyreis nunc celebrata choris,
Debita cui largè CHRISTVS *per multa remisit,*
Effuso ex oculis dum lauis imbre pedes;
Plurima debenti fautrix, veniamq; precanti
Aßistas, miseram commiserata vicem.
Vos ego praecipue appello, nam nomina, & ora
Vestra mihi aßiduè picta tabella refert.
Dextrum Virgo latus CHRISTI, *laeuumq; Ioannes*
Obseruant, stringit Magdala prona crucem.
Nec minus ò diui, & diuae, Angelicaeq; cohortes
Vos veneror, vestrum praesidiumq; rogo.
Pluribus vt pro me vnà intercedentibus, aures
Inclinet placidas ad pia vota Deus.
MDXCV.

IVLII SIGNII AD ANT. GIGANTEM,
Cum Libello recens excuso, & inscripto:

POEMI VOLGARI, ET LATINI
nella partenza del Molto Illust. & Eccell.^mo
Sig. GIROLAMO PERBENEDETTI
Auditore del Torrone
di Bologna.
Al Molto Illustre Sig. ASDRVBALE
PERBENEDETTI.

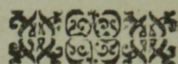
NON vatũ expleti numeris sunt omnibus, ad te
Quos mitto, numeri te sine magne Gigas.
Perfice opus nostrum perfectis versibus, oro,
Ars tibi quos diues dictat & ingenium.
Iudicis exemplar perfecti tu potis vnus
Exprimere, & grandis grandia facta viri.
Mente alta penetras rerum penetralia, Phoebus
Est pater, & genitrix est tibi Calliope.
Eia age sume chelyn, recreabis cantibus orbem;
Et bene Gens dicet PERBENEDICTA *tibi.*

Ad IVLIVM SIGNIVM.

LEGI pulchra lubens, quae pectine carmina Tusco,
Et Latia cecinit Felsina docta chely:
Dum laudum egregijs titulis insigne trophaeum
Erigit insigni nobilitate viro:
Insigni & studijs Astraeae, & fascibus aequis,
Prae-

Praestantisq; animi dotibus, atq; pij:
Iudicis exemplar perfecti vt postera noscat
Aetas, quem praesens suspicit, atq; colit.
Nempe tuo, IVLI, magno haec oblata Camerti,
Consensu plebis vnanimi, atq; Patrum,
Innumera exuperant argenti, auriq; talenta,
Quanta vtcunq; alius parta referre studet,
Iurgia qui pendat parui, & quae plurima vulgus,
In proficiscentem mox maledicta iacit.
At meritus benè de cunctis hic, diues honorum,
Ominibus faustis, laude & onustus abit.
Iure igitur tali se patria iactat alumno,
Et consanguineo PERBENEDICTA domus.
Praecipuè tanto MARIANVS germine gaudet, Marianus Perbenedictus Card. Camerinensis.
Piceni eximius, non modò gentis honos.
Purpureos inter Patres quem Roma sedentem
Miratur meritis, & pietate grauem,
Cuius & ingenium solers in rebus agendis,
Et faciles aures, consiliumq; probat.
En tibi quae calamo, SIGNI, properante Gigantis
Debilis Echo instar, reddere Musa valet.
Tanti namq; viri virtutem, & facta decenter
Laudibus haud potis est amplificare nouis.
Praesertim cùm tot nitidi tecum omnia Cygni
Lustrarint, miris extulerintq; modis.
Quòd si ego sat (culpa ingenij) fecisse nequiui
Nunc tibi, tu facias, sit voluisse satis.

ANTONII GIGANTIS FOROSEMPRONIENSIS CARMINA LYRICA.

In LVDOVICVM BECCATELLVM Ragusinorum Archiepiscopum, & Præpositum Pratensem.

VOT ante agresti carmina arundine
Lusi, perenni pressa silentio
Syluæ recondant, quæ strepentem
Sæpe meam excipiunt Camœnam:
Nunc te inclyte ò Latoe, potēs nigras
Orci tenebras lumine splendido
Lustrare: nunc & vos precabor
Castæ Heliconiades puellæ,
Mirè scientes temporis improbi
Fraenare cursum: hæc annuite, vt diu
Pagella sit nobis superstes,
Vtq; virûm volitet per ora;
Insigne nomen cui BECATELLII
Mandare (quamquam pertenui stylo)
Audemus, haud hac mente, nostris
Clareat vt magis ille chartis.
Verùm id mihi vnum sat fuerit, pius

Si seruus olim dicar in optimum
Fuisse patronum, & fideli
Sedulus obsequio, atq; cultu.
Nae maximis pro muneribus genus
Mortale summo Caelicolum patri
Obnoxium est: multis & ipsos
Nominibus colimus parentes.
Tum qui benignum tramite in arduo
Virtutis almæ nactus erit ducem,
Rerumq; honestarum magistrum,
Quas habeat, referatve grates
Illi pares unquam? Hoc ego nomine
Debere multùm me fateor tibi,
O aurei secli, ò imago
Nobilium LVDOVICE morum:
Quando libenter iam pateris tuum
Me dici alumnum. quo mage glorior,
Quàm si potentum assecla Regum
Conspiciar dibapho refulgens,
Auriq; magnum pondus, & vberes
Agros, & amplas possideam domos.
Atqui nec ore blandienti
Vana loquor, neq; corde ficto.
Te Regiae regnator Olympiae,
Latere cuius nil oculos potest,
Testor: meis tu semper esto
Sic placidus, facilisq; votis,

Ut ipse puro è pectore profero
Modò haec, & aura dum aetheria voles
Me vescier, nunquam pigebit
Saepius haec eadem referre.
At tempus, index certus, id arguet:
Nunc optimè de me meriti viri
Thalia quas laudes nouello
Instituis memorare plectro?
Prudenter illum magna negocia
Tractare, norunt & Veneti patres,
Dum Tertij Legatum IULI
Insolito exciperent fauore.
Summi & gerentem Pontificis vices
Mirata Roma est, & pium, & integrum.
Sacerq; Conuentus Tridenti
Consilium illius, atq; rectam
Mentem probauit. Tum vigilantiam,
Curamq; commissum aßiduam in gregem,
Quis non adhuc nouit? quis illum
Praecipua hinc decorare laude
Non certat? hinc Urbs Ragusidum inclyta
Praesenti honorem sedula praestitit
Vel debitum, absentemq; amore
Nunc quoque prosequitur tenaci.
Iam litterarum quot studia, & bonas
Sit doctus artes, scripta volumina
Testantur, ac perfusa dulci

Carmina Castalio liquore.
Sed clariora haec luce Hyperionis
Cursim recenses Pieri, floreq;
Multo virens pratum peragrans
Colligis exiguas corollas.
Quin laudum aceruo pro innumerabili
Illustre magni iudicium Ducis
Hetruriae connecte nostris
Versiculis, neq; plura garri.
Non verba COSMVS fundere inania
Consueuit: hic ergò BECATELLIO
Antistitem vllum sanctiorem
Hesperijs negat esse in oris.
Nec non apertis indicijs idem
Ostendit, illum cùm sua florida
Acciuit vltrò in regna, largè
Prospiciens meritae senectae.
Quàm carus & mortalibus, & Deo
Nunc Prati amoeno degit in oppido,
Sacris vacando, deq; multis
Assiduè benè promerendo.
Quod restat, oro te prece supplici
Rex magne diuûm, qui pia respicis
Mortalium facta, & benigna
Pro meritis trutina rependis:
Hunc tu virum serua incolumem diu,
Huic & quieto da senio frui

Longos

Longos in annos: da feraci
Ingenio, ac animo vigere.
Multos iuuare vt pergat, & integrae
Vitae institutis, oreq; dulcia
Fundente mella, ac liberali
Inq; bonos, inopesq; dextra.

Ad LAELIVM TAVRELLIVM virum clarissimum.

NE *me rogantem Musa diutius*
Terrere pergas; & mihi LAELII
TAVRELLII *est perspecta virtus,*
Carmine, laudeq; maior omni.
Cui si quid ausim luminis addere,
Illum've coner tollere versibus,
Deridear iure, atq; cursus
Icarios iterasse dicar.
Sed nota nobis est itidem viri
Benigna mens, ac insita comitas;
Quae me profari hortantur ambae,
Dantq; animum calamo trementi.
Ergò optimarum nobilis artium
Cultor, sacratiq; Aonidum chori.
LAELI *sacerdos, hoc serena*
Fronte tui exiguum clientis
Admitte munus; nec rudibus tuum
Si illustre nomen versibus insero,

Feras

Feras moleſtè: nam neque auro
Extenuat pretium nitenti,
Indocta quamuis artificis manus
Conflando turpem formet imaginem;
Nec liuido interſerta plumbo
Gemma minus pretioſa fulget.
Sed quis tam iners ſplendentia ſidera
Latè ſereno ſuſpiciens polo,
Non obſtupeſcat, nec deorum
Inde Patrem colat, ac celebret?
Praeclara virtus ſic tua, & integri
Actus in omni tempore, & innocens
Vita, atq; mores elegantes,
Conſiliumq́, animusq́ honeſti
Amans & aequi, in te excitat omnium
Vbiq; mentes, oraq́; vt vndiq;
Sermonibus te, paginisq́
Quiſq; ſuis decorare certet.
Benè, ac beatè grandia munia
Geßiſſe, magnum eſt: ſed meritis pares
Audire laudes, ſaepe triſtis
Liuor, & aſtra vetant maligna.
Te verò & amplis ſemper honoribus
Florere, & alto Principi Hetruriae
Placere, iam multis ab annis
Flora probat, penitusq́ gaudet.
Quin & merentem non minus exteras

Ingens per oras gloria te manet,
Quacunq; ius ciuile gentes,
Pieriasq; colunt sorores.
Minoa iactet Graecia, & Aeacum,
Orci & tenebris praeficiat nigris,
Vt iudicent, dignoq; manes
Supplicio afficiant nocentes.
At nos (Olympi gratia maximo
Regi) intueri te vegetum iuuat,
Legumq; seruantem, & peritum,
Praesidioq; reos leuantem.
Miramur & te, dum grauioribus
Interdum omissis rebus amabiles
Pangis modos, mentemq; dulci
Alloquio exhilaras Camoenae.
Sanè tuarum non id in vltimis
Vir magne laudum ponere nos decet;
Quando hinc Metauri, Arniq; tantus
Subsequitur fauor, atq; plausus.
O si canoro promere carmine
Possim, mihi quae plurima suppetunt,
Dùm corde te mecum silenti,
Dumq; tuos meditor honores.
Nam grata vernis quàm varios refert
Pratis colores aura Fauonij,
Viuacibus tàm multa de te
Quippe forent referenda chartis.

Sed

Sed ne phaselo litora paruulo
Cautè legentem me in pelagus trahant
Vastum resorbentes procellae,
Tempus erit cohibere velum.
Idq; ipsa tuti Musa silentij
Amica poscit. non tamen interim
Cessabo diuos deprecari,
Nestoreos superantem ut annos
Consueta firmo corpore munia
Obire te omnis Tuscia sentiat,
Fanumq; Fortunae diu te
Gaudeat incolumi, & Metaurus.
Item precabor, natus ut optimus
Virtute, magnisq; auctus honoribus
FRANCISCVS, omni ex parte laudes
Vsque tuas studet æmulari;
Sic & Nepotes indole nobili
TAVRELLIAE genti amplificent decus,
Tuamq; felicem inuidenda
Laetitia cumulent senectam.

LAELII TAVRELLII Annum agentis LXXXIII.
Ad ANTONIVM GIGANTEM.

SI clara virtute Virum, aut Heroa videres,
Qui meritis posset proximus ire Deis;

Tolleret hunc rectè pulchro tua Musa labore,
Insereretque astris, quà via lacte micat.
Aemula Dircaeis incassum at fulgura fundis,
Dum mihi tot geminas lumina, culte Gigas.
Ipse quidem numeros aptas, orbesque reflectis,
Maeandrisque ornas, multiplicique lyra.
Extollisque, agitasque, rotundior undique, puro
Purior Electro, candidiorque niue.
Has ego diuitias Thebani gurgitis expers
Vix capio angusto pectore, corde rigens.
Obruor oceano laudum, Phoebique quadrigis
Vror, & in saxum Phorcidis ore feror.
Sic cumulo premor attonitus, sub fasce fatisco,
Inque suum auctorem gloria tota redit.

Ad APOLLINEM.

ME Phoebe grates assiduè tibi
Par est habere, ac dicere maximas,
Libare quòd primis ab annis
Castalios dederis liquores;
Et mox adulto, quòd iuga visere
Concesseris Parnassia, & intimas
Sedes Sororum, nuncque demùm
Esse aliquo in numero tuorum.
Num fortè vanus memet amo, & mea?
Verique falsa ludor imagine?
Nil prorsus à nostro remotum

Ingenio

Ingenio magis esse possit.
Nam mî vigil nec somnia fingo, nec
Vulgi imperiti auram inhio leuem;
TAVRELLII sed me peracre
Iudicium, potius frequentis
Plausu theatri, cogit ab infima
Tellure paulùm tollere verticem,
Mihiq. desumpta pudenter
Laureola redimire frontem.
Is nanque nostrae non nihil æstimat
Cantus Camoenae; quin etiam suis
Dignatus est me perbenignè
Egregijs decorare scriptis.
An me ille pura candidior niue
Lactet spe inani, laudibus efferens
Fictis meos versus, vt ipsum
Vatibus inserat immerentem?
Id credere ausit liuidus, & procax.
Me nanque tanti iudicio viri
Iuuat probari; ac inde nomen
Posse meum tenebrosa spero
Vitare Lethes flumina. Sic mihi
Adsis precanti numine dextero
Latoe, digna vt te, tuisq.
Saepè viris placitura cantem.

Ad LAVRENTIVM FRIZOLIVM.
De LVDOVICO BECCATELLO Ragusinorum Archiepiscopo, ac Præposito Pratensi.

SPIRANTES Michael calluit Angelus
Vultus de Pario ducere marmore,
Quos miretur & ætas
Praesens, seclaq; postera.
Vrbinas etiam nobilis artifex
Mira compositis arte coloribus,
Dextraq; haud superanda
Viuas pinxit imagines:
Tu verò mi anime hunc si cupis optimum
Aeternare virum; si BECATELLII
Inquam nomen aues, &
Laudes tollere ad aurea
Caeli sidera; ne tu artificum manus
Solertes adeas; nam neq; marmora,
Nec praestare colores
Id possunt melius tibi,
Quàm docti egregius FRIZOLII *stylus.*
Quem pridem Venusinae citharae æmulum
Agnoscunt, meritoq;
Illi à finibus vltimis
Vatum non humiles Ausonidum chori
Assurgunt, auido cum studio illius

Sic

Sic praeclara legentes
Scripta, atq; aurea carmina;
Mercator veluti strenuus assolet
Gemmas percupidè quaerere lucidas,
Et bacas, pretiosas
Merces æquoris Indici.
I tu ergò, & properè te in celeberrimam
Vrbem Flaminiae transfer Ariminum
O Musa, ille ubi tantus
Vates curat Apollinis
Sacra, atque assiduis æthera cantibus,
Et litus resonat nobilis Adriae,
Nunc facta alta virorum,
Nunc laudes referens Dei.
Quem nostro simulac nomine iusseris
Saluere (haud equidem suspicor, infimi
Etsi ignota poetae
Illuc nuntia veneris,
Te sacro illius è limine pellier)
Quàm verbis, precibusq́; est pote maximis
Exorare memento,
Vt doctam admoueat manum
Felici calamo, qui valet è styge
Quemuis eximere, & secla per omnia
Conseruare celebrem:
Qualis Mercurij aurea
Virga ex Persephones dicitur horrido

Regno

Regno posse animas eripere, & Iouis
Celsa in tecta referre.
Tum magnas BECATELLII
Laudes grandiloquis versibus inserat;
Quas iam fama volans vexit in exteras
Gentes; at decoratas
Claris FRIZOLII notis
Nequicquam volucres temporis inuidi
Cursus imminuent; quin nitidas magis
Ipsa lampade Phoebi
Omnis posteritas leget.
Ac nempe eximium dum celebrat virum,
(Quamuis perpetuò maxima suppetat
Illi copia laudum)
Ingens materies fluet;
Seu dotes animi, & fertilis ingeni,
Seu mores libeat dicere amabiles,
Seu vitae integritatem,
Et recti studium, ac fidem.
Seu quae sanctè obijt publica munia
Percensere iuuet; siue pio vt gregem
CHRISTI pascat amore, &
Quàm purè peragat sacra.
At mi difficile est, innumerabiles
Vel laudum titulos carmine persequi;
Ni fortè haec sapienti
Vati sint satis, ac super.

Nil

Nil ergò vlterius te decet addere,
Cùm testata deos, Pieri, dixeris,
Te non posse GIGANTI
Vllum iam pretiosius
Munus ferre, sui quàm meritissimi
Quae laudes domini pagina continet,
Praesertim egregio quam
Signet FRIZOLIVS *stylo.*

Ad MARIVM COLVMNAM Stephani F.

D*ETERGE longo puluere sordidum*
Plectrum, & sonoras adde fides lyrae,
Illudq; mî dextrae, hancq; laeuo
O puer admoueas lacerto.
Cessasnè? magnus sic MARIVS *iubet:*
Nihil negandum est, cui superi bona
Tot, tantaq; vltrò detulerunt,
Cuiq; volens teneris ab annis
Phoebus reuinxit fronde sacra comas:
Quo tempore omnis Pieridum chorus
Cum Gratijs certauit, illum
Eximijs cumulare donis.
Sed tu, MARI, *quidnam obsecro vis tibi?*
Unde haec cupido, Vatis vt infimi
Poscas agrestem audire cantum,
Et citharam malè garrientem?
Nae tu videris (pace loquar tua)

Pertae-

Pertæsus Vrbis Lautitiae, rudes
Escas colonorum, & Falerno
Pro liquido appetijsse vappam.
Quod fortè si nunc taedium (vt euenit)
Seuerioris te studij capit:
Nunquid tibi me posse reris
Languidulam recreare mentem?
Nom Musam Apollo ditat adhuc meam
COLVMNA *tanto munere: non chelys*
Haec eualet, plectro insuaui
Tunsa, graues animos leuare.
Nanque obstrepenti fingere gutture
Anser canoros non potis est modos,
Tuscas quibus BARGAEVS *oras*
Dulcè solet resonare cygnus.
Quocunq; verò nomine id imperas,
Parere certum est: quin tibi maximas
Grates ago, quòd memet aure
Tam facili, atq; adeò benigno
Sermone dignas: quòdq́ etiam mea
Legenda me vltrò carmina flagitas,
Musaeolum nec te secundò
Poenituit subijsse nostrum.
Hinc & vetusto Romulidum satum
Agnoscimus te sanguine, parua qui
Non despicis, cùm tu inter omnes
Sis, meritoq́ habeare magnus.

Quan-

Quanquam iocosa id tùm grauitas tua,
Tùm verba miris sparsa leporibus,
Tùm fortis æquè ac docta dextra
Indicijs perhibent apertis.
Blandirier nulli ingenitus pudor
Me siuit vnquam: quod si ego te inclyta
Vel stirpe, vel virtute clarum
Nobilium iuuenum Italorum
Florem esse dicam: Romaq́, Floraq́
Vno ore longè vera fatebitur
Dixisse me, nec non frequenti
Excipiet mea verba plausu.
At quid minutis carminibus tuas
Perstringo laudes, si numero carent,
Vt astra, quae fulgere Caelo
Plurima suspicimus sereno?
Praestabit ergò reddere stridulam
Testudinem clauo; indeq́ mox eam,
Et forsitan cum molliori
Pectine te meditans, refigam.

Ad PETRVM VICTORIVM.

N OBILIS *Florae meditanti honores,*
Siue quos prisci peperere longis
Seculis ciues opibus potentes,
Inclyti & armis;
Siue quos illi Medicum beata

In dies auget soboles, perenne
Italae gentis decus, atque regni
Robur Etrusci;
Obuiam sese tua, docte PETRE,
Fert mihi virtus, animumq́, & omnes
Occupat sensus, aciesq́ claro
Lumine stringit.
Qualis Astrorum numerum, & figuras
Ante Lucanas cupide intuenti
Aureis Sol vectus equis Eoa
Surgit ab vnda.
Hinc tuum nostro celebrare plectro
Nomen audemus, licet omnis impar
Sit tuis longè meritis futurus
Laudis aceruus.
Tu mihi ò cultrix Heliconis adsis,
Nunc chelym praeter solitum canoram
Redde, nunc & digna viri aure tanti
Carmina dicta.
Quem toga illustri, & senio decorum
Ciuium cunctus veneratur ordo,
Et ducem morum sequitur proborum
Tota iuuentus.
Sicuti quondam Sophiae parentem
Pars Athenarum melior fouebat,
Ac velut cultum tribuit senectae
Roma Catonis.

Quip-

Quippe nil tantum est homini expetendum,
Recta quàm mens, & studio bonarum
Artium flagrans, animusq́ rebus
Pronus honestis.
Quae quidem puro renitens in auro
Gemma, VICTORI, tibi singulari
Obtigit dono superûm: nec ipse
Munere tanto
Vteris frustrà tibi diues uni;
Sed tuae largus patriae, atque Tuscis
Sedulò impertis, penitusq́ toti
Diuidis orbi.
Nanque ubi sermo colitur Latinus,
Enitent docti ingenij labores,
Et stylo quae tu egregiè diserto
Plurima pangis.
Tu libris magni Ciceronis æuo
Obsitis longo decus & nitorem
Reddis, ac plures alios ab omni
Labe repurgans,
Insuper sensus aperis repostos.
Tantus ignaris simul, & peritis
(Quod potes multùm) benè consulendi
Te tenet ardor.
Teq́ priscorum meliora Graiûm
Scripta praebentem Hesperijs legenda,
Nunc manet laus, & peritura nullo
Gloria seclo.

Ast honoratam subiens cathedram
Dij boni, quanta grauitate, quanto
Fonte verborum monumenta vatum
Sacra recludis?
Et tuam sanctus Pater eruditam
Audijt vocem, sacer & Senatus,
Atq; te admirans hominum corona
Astitit ingens:
Cum Duce à magno veniens ad Vrbem
Missus orator, populi frequentis
Verteres in te, quasi Marcus alter
Tullius, ora.
Proinde summis ò decorata donis
Flora, cultisq; ingenijs, & auro
Affluens, vt iure Italis ferare
Vrbibus esse
Pulchrior, tanto fruere, atque gaude
Ciue, splendorem tibi qui togatus
Addit, & pubem studijs, bonisq;
Moribus ornat.
Nae viris prudens Plato Ciuitatem
Talibus censet fore perbeatam:
His opes, clarum genus, & triumphi
Laurea cedat.
Sed meae quanquam tenues Camoenae
Spiritus insint, neq; pene quisquam
Sit potis finem reperire laudum
PETRE tuarum;

Attamen

Attamen rhythmos ego longiores
Rursus ordirer, nisi iam moneret
Me pudor, ne te grauiora semper
Mente agitantem
Demorer cantu, citharaq́ agresti.
Ergò sat magna haec tibi sint, precamur
(Parua sint quanuis) animi, atq; cultus
Pignora nostri.

PETRVS VICTORIVS ANTONIO GIGANTI Sal.

NON *mihi primum nunc, cum in manus meas venit nouum carmen tuum, vel meum potius, cognitum, & perspectũ fuit elegans ingenium tuum, Gigas suauißime, & naturae bonitas singularis, qua impelleris ad ornandos amicos, & in Caelum summis laudibus ferendos: legeram enim multo antea nonnulla tua carmina, plena venustatis, & artis, quibus celebrabas honestos viros, & magna virtute praeditos, in ijs fuit grauis Ode, qua laudasti clarißimum virum, & tuo praeconio dignißimum, Laelium Taurelium, cuius sanè carminis non facilè dixerim argumentum ne fuerit verius an facultas scribendi ipsum, & omnibus artis coloribus pingendi maior. Iam tum igitur mihi placuisti, & ijs omnibus de causis in animum meum amanter irrupisti: non minus enim delector laude amicorum, quàm mei ipsius; semper autem amaui optimum hunc, & doctißimum virum, & eximias ipsius virtutes valde admiratus*

miratus sum: cepi igitur voluptatem non paruam, cum vidi ipsum dignè, ac meritò commendatum. Vtinam materiam parem nactus esses, cum induxisti in animum me illustrare, sed quanto minora sunt, & tenuiora mea merita, tanto magis apparet, atque illustrior est tua virtus, & ingenij vis, ac potestas, qua tractasti hoc exile argumentum, vt si opimum, amplumque foret, splendorisq; ipsi plurimum attulisti, ob diuitias tuae naturae, & artificium mirificum pangendi carminis. Similem igitur te iudico veteribus illis melicis Graecis, Simonidi, Stesichoro, Pindaro, & vni Latino Flacco, in quorum palaestrã magno animo ingressus es, imitarisq; illos egregie, vel potius certas cum ipsis de loco honeste, quod si in isto itinere perseueraris, humanioresq; has musas toto pectore colueris, spero fore, vt eandem gloriam, quam illi nacti sunt, consequaris, quorum nomen adhuc post tot secula viget, ac semper florebit, quamuis ingeniorum monimenta, iniquitate superiorum temporum magna ex parte perierint. Non dubito autẽ quin id facturus sis: qui enim semel dulces hos fructus musarum gustauit, non potest ab illis discedere, nec vllo casu pati se inde abripi: esset nãq; laudi, & gloriae suae inimicus, et eodem tempore ab honore, & fama excellentium virorum paenè alienus, quã potest facile augere, et dignitati eorũ non paruum cumulũ addere. Sed haec tibi praeclare nota sunt, nec necesse erat cursui tuo ardenti stimulũ admouere, sed volui tecum aliquantulum per litteras loqui, familiari hoc meo, &

humili

humili sermone, postquam pari studio, & poetica ubertate compensare beneuolentiam tuam me posse diffisus sũ: cum autem te antea dilexerim, ob dotes animi tui, & studium, quo flagras dilaudandi claros, & probos uiros, putare debes, in quo non decipiere, me magis te amare, postquam cognoui tàm pronum esse in honorem meum, et effundere omnes vires in me commendando: etsi enim me non magnopere auidum gloriae puto, praesertim falsae, tamen fateor me delectatum, cum legi carmen tuũ, in quo undiq; collegisti, quae similitudinem aliquam in uita mea ante acta, honesti facti habebant, & umbram tenuem dignitatis. Vale.

Ad Io. BAPTISTAM CAMPEGIVM Episcopum Maioricensem.

QVAS ab immenso cumulo, atq; honorum
Fonte inexhausto tibi singulares
Seliget laudes, referetq; digno
Pectine Clio,
Magne CAMPEGI? neq; enim parentis
Inclyti, & fratrum decus optimorum,
Ac opes tantas breuiore coner
Stringere uersu.
Nec tuas certo numero carentes
Penè virtutes memorare cunctas
Audeam, uanus poli, & Africanae
Mensor arenae.

Nempè

Nempè si prisca probitate, & aureis
Moribus cultum, & facilem te in omnes,
Et pium dicam, Sophiae, atq; verae
Laudis amantem:
Floribus paucis tenuem coronam
Texero; ast illam tibi prorsus uni
Debitam agnoscet, nitidis adornans
Felsina gemmis.
Nam tui claras animi ipsa dotes
(Vt solet) pleno celebrabit ore,
Dulceq; & doctum eloquium, styloq;
Scripta diserto.
Addet & magno excipiente tota
Plebe cum plausu, vt tua liberalis
Dextra de multis benè promereri
Sedula curet.
Quo quidem humano generi, deisq;
Gratius nil est, neque, quàm iuuando
Plurimos, diuis homines propinquant
Re magis vlla.
Si quis immensum tumet affluenti
Copia rerum, sciat infidelis
Dona Fortunae sibi non perenne
Credita in æuum.
At modum quisquis tenet his fruendi,
Nec dolens sumptus refugit decentes,
Et suis largè, populoq; partem
Ponit egeno:

Ille

Ille nequicquam tenebrosa duri
Regna Plutonis metuet, nec ora
Saeua Minois, neque tempus atra o-
blivia ducens.
Sed, velut celsas Iouis ales oras
Aetheris penna celeri penetrat,
Sic leuis nubes super ipse, & astra
Lucida scandet,
Hinc & hinc gratas bene deprecantum
Audiens voces, calamosq; centum
In suas cernens properare laudes,
Plectraq; centum.
Tanta sed virtus licet inter omnes
Clarior Phoebi radijs nitescat,
Ipsius lucem tamen haud frequenter
Suspicit orbis.
Quo magis de te tua glorietur
Ciuitas, & te colat, ac celebret,
Vt tuum nomen Dacus, atque vterq;
Audiat Indus;
O vir Illustris, citharaq; Vatis
Digne Thebani, Lachesis seuerae
Immerens dextra subigi potente;
Ne decus vnquam
Tale mortales doleant ademptum.
Sed Patris summi maneat voluntas,
Plurimos qui te incolumem, ac beatum
Seruet in annos.

De Cosmo Medice Magno Hetruriæ Duce.

Antonius. QVA laude, vel quo, Pieri, carmine
Dignè canemus nomini Itali,
Hetruriae nedum potentis,
Eximium decus, atque robur?
Musa. Ne tu id pusillis versibus audeas,
Sed magna Magnum plectra sonent Ducem:
Quem Mincij cygnus deceret
Elysijs reuocandus oris.
A. Quis ergò laudes illius inclytas
Feret per orbem? quis venientibus
Testabitur seclis recentem
Impositam capiti Coronam?
M. Ignare, nescis, Tuscia quot viros
Alat celebres dotibus ingeni?
Hi Maximi COSMI tum auitos,
Tum proprios referent honores.
A. Non immerentem, Diua, redarguis:
Verùm hoc roganti dic age, Quis sibi
Tam grande opus praestantiori
Pectine concelebrare sumet?
M. PETRVM inter omnes ANGELIVM meae
Fouent sorores (tabificus procul
Hinc liuor esto) insignem Apollo
Huic citharam dedit, atque cantum.

Vatem

Vatem ò beatum, quandoquidem tuus
Tantam cothurnus materiam manet:
Tu nomine hoc vno vetustis
Haud eris inferior Poetis.
Ducem ò beatum, quem magis in dies
Caeli benignus prosequitur fauor:
Heroibus næ iure priscis
Postera te annumerabit aetas.

In Diem Festum omnium SANCTORVM

QVID me canorae suauiloquas lyrae
Chordas mouentem nunc potius decet
Cantare? dum curis soluta
Mens placida fruitur quiete,
Et membra nullus sollicitat labor,
Non est silendum: te moneo tamen,
Versus die festo profanos
Abstineas memorare Clio.
Quin ò beatae vos animae precor,
Altas olympi quae colitis domos,
Diui, atq; Diuae, queis Nouembres
Sacra simul referunt Calendae;
Adeste vatis carminibus pij,
Edatq; vobis auspicibus nouum
Rhythmum, & sacras luces decentem
Pulsa chelys grauiore plectro.
Teq; inter omnes praecipuam rogo

Regina Caeli; tu modò barbiton
Doce tuas laudes sonare,
Ingeniumq; foue pusillum.
Verùm quibus te laudibus efferam,
Quando Angelorum te nequeunt satis
Laudare linguae? sed quis vnquam
Verba queat reperire digna
Virtutibus, quae Caelicolûm Patri
Prae caeteris mortalibus vnicè
Te reddiderunt caram: Vt, alto
Consilio reparare lapsum
Cùm vellet orbem, condiderit tua
Pudica in aluo mirificis modis
Suum ipse Verbum, vt se inde veram
Indueret hominis figuram?
Hinc te piorum coetus honoribus
Summi parentem prosequitur Dei,
Lateq; terrarum per orbem
Maxima templa tibi dicauit.
Te, qui molestis opprimitur malis,
Et quem periclum commouet imminens,
Votis adit supplex. at ipsa
Suscipis aure preces benigna.
Itemq; vestram sentit opem, integro
Qui corde vobis supplicat, ò boni
Diui, supremo ab Rege cuncta
Cùm prece, tùm merito impetrantes.

O quàm

O quàm libenti nunc animo iuuat
Delubra quaedam me reminiscier,
Quae aut Italas vidi per vrbes
Ipse oculis, alijsvè in oris
Structa esse miris artibus audij.
Surgunt vbi arae Caelitibus sacrae,
Odore fragrantes Sabaeo;
Stant & vbi simulachra Diuûm,
Vel sculpta laeui marmore, vel cedro
Dolata, vel depicta coloribus;
Murisq́ votiuae tabellae
Innumerae, ac laqueare pendent.
Hic nempe priscis mos patribus fuit;
Hunc deinde in omni tempore postera
Seruauit aetas; hunc minores
Nos etiam retinere par est.
At improborum concidat insolens
Manus, vetustos quae studet impiè
Delere ritus, & verendas
Effigies violare Diuûm.
Nos verò honorem imponere debitum
Iuuabit aris; nos venerabimur
Diuos decenter, sicut olim
Edocuit pietas auorum.
Sic vos benigni Caelicolûm chori
Iuuate vestra Christicolas ope,
Quicunque vobis dedicatam
Ritè diem celebrare gaudent.

IN DIEM FESTVM DIVI MARTINI.

FESTVM concelebrans diem
MARTINI, grauibus non ego poculis
Fundam, vina sodalibus,
Indulgens genio perditus, & iocis,
Nec lautas epulas amans,
Ut vulgus rude mos impius edocet.
Cultoresne igitur Dei
Bacchantum indecorem ritum imitabimur?
Istum non ab olympijs
Diuus respiciens sedibus approbat
Cultum, & barbaricos modos
MARTINVS. qui agitans duriter admodùm
Aeuum, sobrius, & vigil,
Non his delitijs CHRISTI aluit gregem.
Rex Caeli & mihi, & omnibus
Da, quaeso, melius consilium pijs.
Me sacrata tibi, & tuis
Diuis Templa frequenter iuuet ingredi,
Et puris manibus sacro
Frontem spargere rore, atq; animo preces
Casto fundere supplices.
Verùm ad laetitiam sobrius interim
Si mentèm furor excitet:
Dum te, ò perpetuae laetitiae dator,

Ae

Ac laudes resonet tuas,
Dulcem non renuam tendere barbiton.

In diem Festum D. NICOLAI Myræ Episcopi, & Confess.

OPTATAM, *socij, bruma refert diem*
Festam NICOLEO. *hanc agedum sacris*
Ut par est, celebremus
Unà laudibus, & modis.
Pompas ne pigeat ducere supplices,
Concordiq; preces fundere pectore,
Quas Rex summus olympi
Aequis audiat auribus.
Ardentes manibus tollite iam faces;
Ad templum iuuat ire. incipe iam puer
Crines cincte virenti
Lauro promere carmina.
Dic ternos tacita nocte pecuniae
Porrectae loculos sollicito patri,
Castis dote pudicos
Vt natis generos emat.
Dic saeuo innumeros æquore nauitas
Seruatos. tumidis dic quoq; fluctibus,
Ereptasq; furentis
Euri turbinibus rates.
Nostris nec sileas auxilium choris
Praesenti toties numine praestitum,

Dum

Dum rerum inscia pubes
Incerto ferimur pede.
Patronum meritò te pueri vocant,
Solennemq; tuam ritè colunt diem:
Nam te, Diue, sequuntur,
Et morum, & studij ducem.
Adsis supplicibus sancte pater tuis,
Et nostri faueas cursibus ingeni;
Quin haec laeta quotannis
Da ferre incolumes sacra.

Ad LAVRAM BATTIFERRAM AMANATAM.

EGREGIAE formae laudes, seu carmine prisco
Concelebratas, siue recenti,
Vt lubet assumat mulier sibi pulchra licenter,
Ac multùm se iactet in illis:
Dum nitidis oculis, & laeui gratia fronti,
Atque comis insederit aureis.
Sed mox paulatim deflorescentibus annis,
Aut vltrò, aut inuita reponet.
Ast animi quaecunq; bonas est foemina dotes,
Et pectus sortita pudicum:
Haud quaquam tristis metuens erit illa senectae,
Nec cultu exultabit inani.
Quin Regum quauis vxore beatior aeuum
Transiget. vt facere admiramur

Te te ope nobilium virtutum LAVRA *tuarum.*
Quarum splendorem haud nitor auri,
Nec gemmae æquiparare valent, quas vtraq; plu-
Diuersis fert India ab oris. (res
Iure igitur tanto te Flora illustris honore
Excipit, & quocunq; locorum
Tusci Heliconis adit praeclarum nomen, eodem
BATTIFERRAE *fama peragrat.*
Quod nostra haec ætas, melioribus æmula seclis
Graiorum, te laeta vocare
Iandudum Sapphona suam consueuit, in vno
Hoc etiam felicior illis;
Nam cultrix tua Musa sacri intemerata pudoris,
Carmina castis auribus vsque
Digna sonat, laudesq; Dei plectro aptat Etrusco,
Quas numeris caelestibus olim
Iessaeus cecinit Vates. quo hîc gratior aura
Te sequitur, maioraq; longè
Praemia deinde manent: æqua cum lance rependens
Facta benè; ac benè dicta piorum
Rex Caeli, æternis redimitam tempora sertis
Aetheria te in sede locabit:
Angelicis vbi iuncta choris, animisq; beatis
Perpetuos modulaberis hymnos.
Sed tu LAVRA *tamen, dum mente haec concipis al-*
Exiguos ne despice flores, (ta,
Quos tibi, ad indicium studij, atq; ingentis amoris,

Legit parui Musa Gigantis,
Dum Prato in viridi terit ocia, nec sibi visus
Est laudum expers esse tuarum;
Nobilis Vrbini cùm non procul vrbe Penates
Ipse suos veneretur, apricas
Quà valles secat, & Semproni moenia laeto
Subter labitur amne Metaurus.

De Coniugio FRANCISCI MARIAE Vrbinatum Principis, & LVCRETIAE ATESTINAE.

NOBILIVM eximias laudes, & fortia facta
Heroum, claramq; vetusto
Sanguine progeniem, armis, imperioq; potentē,
Tum plectro, tum carmine digno
Dicere, formosus paucis concessit Apollo.
Me verò tam insana cupido
Non agit, vt sperem QVERCVS ingentis honores
Exiguis comprendere chartis.
Pauca tamen liceat laetanti corde profari,
Dum felicia fata Metauri
Admiror: qui Italos inter celeberrimus amnes
Laetitiae dans signa recentis,
Splendidior solito, ac penè exultantibus vndis
Adriacum procurrit in æquor.
Cùm coetus passim per ripas cernat ouantes
Laetis indulgere choreis,
Et festos agitare dies, ac instar olorum

Ferre

Ferre sui super æthera cantu
FRANCISCI MARIAE laudes, eiusq; beatos
Certatim celebrare hymenaeos.
Salue dijs gratum superis, ac nobile flumen,
Tuq; ò felicißima tellus
Salue, haud obscuris meritis dignißima tanto
Principe. quem florente iuuenta
Ingentes decorant animi, moresq; benigni,
Et prudentia grandior annis.
Cuius & egregias mirata Hispania dotes
Nuper magno excepit honore.
Hinc etiam Italia illum planè suspicit omnis,
Magnanimûmq; agnoscit auorum
Dignum stirpe genus, seu quâ gens FELTRIA nomen
Dat ducibus memoranda vetustis:
Seu quâ alto gemini clarent de ROBORE summi
Pontifices, & Martia proles.
Fortunatae Vrbes, queis tam felicia Parcae
Stamina neuere, atque secundo
Numine Caelicolum longa iam pace quietis
Nunc GVIDO moderatur VBALDVS
Lenibus imperijs, felix pater, inclyta cuius
Insistens vestigia natus
Sceptra reget. Quidnam te nobilis ora Pisauri
Non olim sperare decebit
Illius auspicijs? alij ditißima regna
Iactabunt, finesq; patentes:

Tu tamen hoc proprio superûm laetabere dono,
    Quòd tales tibi semper habere
Dent dominos: quorum meritis (quando optima lar-
    Compensant Dij facta piorum) gè
En tibi, cùm toto saeuit Mars tristis in orbe,
    Praecipuam dextro omine fundunt
Laetitiam, priscosq; nouis splendoribus augent.
    Dum LVCRETIA, clara propago
Stirpis ATESTINAE, gemmis insignis, & auro,
    Ac procerum comitata cateruis,
Coniugis eximij gaudens subit aurea tecta.
    Quam genus alto à sanguine Regum
Ducentem exornat miro Venus alma decore:
    Et centum cui pectus honestum
Artibus erudiunt Pallas, doctae q; sorores.
    Huius in aduentu omnia plausu
Litora pulsa sonant, amnes, collesq; virentes,
    Et latè nemus omne resultat.
Quò mage fausta licet praenoscere fata nepotum,
    Quos terrae, caeliq; fauores
Praeueniunt tanti. Soboles hinc maxima surget,
    Quae quondam protendat auitum
Imperium, & decus augeat immortale parentum.
    Sic, ò sic cuncti omina firment
Caelicolae, inq; dies ipsis noua gaudia sponsis
    Amplificent, populoq; fideli.

5. Aprilis 1570.

NVM

Ad IVLIVM FELTRIVM de RVVERE Cardinalem Amplisſ.

NVM me, quòd meritis pro tantis, Inclyte IVLI,
Grates tibi non egerim
Praeſenti, nec ſigna humilis dederim vlla
Vel fronte, vel curuo genu, *(clientis*
Ingratum dices? nec dignum, quem amplius ipſe
Fauore tueris tuo?
An potius (tua quae bonitas eſt plurima) agreſti
Parces pudori, & quem ſemel
Officijs vltrò fouiſti, hunc protinus omni
Iuuare mox perges ope?
Nempè tui hoc animi eſt proprium, ingenijq́ benigni;
Mutare nec te erit potis
Aut mens cuiuſquam rudis, aut inſcitia rerum,
Aut benefici obliuio.
Aſt ego, quàm meriti immemoris tibi nomine ſiam
Suſpectus, optarim prius,
Cuncti vt inexpletis odijs hominesq́, deûmq́
Me proſequantur numina.
Hac igitur ſine me tutam ſpe ducere vitam,
Quocunque fata deferent;
Vt me, ſeu primo reuocatus amore Metauri
Sedes paternas incolam:
Seu iubeant alia dij me conſiſtere terra,
Credas tibi addictiſsimum.

Quam

Quam si ego te veniam exoro, iucundius aeuum
Beatiusq́ transigam;
Quàm si diuitijs pleno sors aurea cornu
Me ditet, atque honoribus.

Ad GEORGIVM GOTIVM Ragusinum. Romam.

G*OTI, meorum amabilissime omnium*
Sodalium, quot nunc mihi
Sunt, aut fuere, aut post erunt, dum spiritus
Haec membra vitalis reget:
Cur literas sitire me dulcißimas
Diutius sinis tuas?
Nam quinq; iam ferè peractis mensibus
Tuum queror silentium.
Nunquid tibi fluxisse me dicam sinu?
Sed absit, hoc vt suspicer,
Notamuè turpem amico inuram candido.
Quid ergò? num te forsitan
Minus valere cogitem? at menti omina
Dij tristia auertant piae.
Quin optimè tibi esse, teq́ mutuo
Gigantem amore prosequi,
Tam continenter credo, quàm lubens velim.
Ast interim mihi malè
Scito esse, GOTI: non quòd artus langueant,
Sed quòd laboret anxia

Mens,

Mens, dum tabellas tandiu expectat tuas.
Quòd te per omnes Gratias
Oro, hanc vt illi deleas molestiam.
Sic te vicissim caelites
Ament benigni, ac iam tibi diutinum
Bené explicent negocium.

Ad CAESAREM CAVANILIVM.

INGENTES CAVANILIO
Grates Musa, precor, nunc age CAESARI,
Quem non esse mei sinunt
Oblitum spatia aut temporis, aut loci.
Et nuper mihi pyxidem
Misit perlepidam, vt pluribus vndiq;
Musaeum decoret meum:
Quam longè pateris me iuuat aureis
Praeferre, atque ebori Indico
Caelato egregia Praxitelis manu.
At me obstrinxerat antea
Multis ille quidem nominibus sibi;
Dum sermonibus, & iocis
Me dignat, placidusq; officijs fouet.
Ergò illi magis ac magis
Me addictum fateor, nec meriti immemor
Lethes lurida flumina
Tranabo; & mea si quid poterit lyra,
Nomen nobile CAESARIS
Ediscet superum litus, et inferum.

Ad ALBERTVM ALBERTANVM Collensem, Prætori Pratensi assessorem.

O COLLIS *altis nobilior iugis,*
Cingunt potentem quot quot Hetruriam,
Insignium ò sator virorum,
Fertilibusq; opulente glebis;
Hunc laetus hymnum suscipe, quem sacras
Bisenti ad Vndas condidimus, tuum
Praeconio Ciuem efferentes
Non humili, neq; laude ficta.
Praeclaram in illo nanq; peritiam
Boniq;, & aequi dicimus insitam,
Mentemq; ab omni labe tutam,
Muneribusq; manum abstinentem.
His nempè quisquis praeditus artibus
Iudex tribunal scandet, is omnium
Hinc inde virtutum cateruas
Ordine conspiciet decoro
Sibi assidentes; nec superùm Pater
Nequicquam ab altis Verticibus poli
Spectabit illum iudicantem,
Aurea nec Themidis puella.
Quae, vt fertur, olim moribus improbis
Infensa terras deseruit graues,
Caelumq; sublime, & parentis
Sidereas repetiuit arces.

ALBER-

ALBERTE sed tu, quiq; tibi pares
Intaminatos iustitiae gerunt
Fasces, eam feliciori
Omine conciliatis orbi.
Dum nec seueras parcitis in reos
Inferre poenas, nec sinitis mala
Quenquam opprimi fraude innocentem,
Aut hominum rabie potentum.
Vos & benignam patre carentibus
Praebetis aurem; vos viduas (pium
Opus) tuemini, aduenasq;
Praesidio, atq; inopes fouetis.
Dij magna vobis praemia pro bene
Factis rependant; praemia, quae vorax
Nec tempus vnquam auferre possit,
Nec Lachesis violenta dextra.
Tum vestra doctis nomina paginis,
Vestrasq; laudes carmine praedicet
Amabili, cuicunq; dexter
Cynthius adfuerit canenti.
Me nanq; grati (quicquid id est) tibi
Praestasse amici officium iuuat,
Meisq; te ALBERTANE dulcis
(Quod potui) voluisse paruis
Ornare scriptis; dum populus frequens
Pratensis actus approbat integros,
Tuamq; procurationem
Egregio celebrat fauore.

Ad INGHIRAMVM INGHIRAMIVM Pratenſem.

MVLTAM INGHIRAMO dic Muſa rogata ſalu-
Sodali amabilißimo. (tem
Quem modò languentem quamuis inuiſere ceſ-
Cauſſa impeditus non leui: (ſem
Non tamen ille mihi ex animo, non illius vnquam
Ab ore nomen excidit.
Atq; haec vera quidem teſtantem nomine noſtro
Te, non ſinet RENERIVS
Mentiri, noſtri ſyncerus pectoris index,
Idemq́ conſors omnium
Sermonum. At ſi quo obſequio me poſſe leuare
Nunc illius morbum rear:
Haud equidem pigeat totas aßiſtere noctes.
Quin frigus acre perferens,
Iuſſus in Alpinis etiam nunc montibus auſim
Herbas ſalubres quaerere.
Sed quando auxilium illi ferre aliunde nequimus,
Non interim ceſſabimus
In vota, & caeli ſupremum poſcere regem;
Vt priſtinas ocyßimè
Reſtituat vires ægro roburq́ ſodali.
Sic me pia aure exaudiat,
Atq; reum voti genitor me reddat, vt ipſe
Promiſſa perſoluam libens.

Ad Eundem.

QVEM modò ſolicitum, ac languentem triſtis adi-
Nunc laetum, recteq́; valentem (bas,
Tu quoq; laeta meum INGHIRAMVM inuiſe
Quosq́; recens mandauit honores (Thalia:
Magnanimus Princeps, ſoboles Magni inclyta Cos
Quod poteris, gratare merenti. (MI,
Sed caue, ne longo fruſtrà ſermone moreris
Res multas, abitumq́; parantem.
Quin ſatis officio paucis feciſſe putato:
Nanq; tuis augeſcere verbis
Iam nequeunt noſtri, nec item decreſcere amores.
Quod felix, fauſtumq́; precata
Illi iter, ac laetos faſces, haec tum breuis adde.
Annua te, INGHIRAME, tenebit
Praetura abſentem Fiuiſani: Antonius Vrbem
Felſineam fors antè reuiſet,
Quàm Phoebi currum feriet vis ſaeua Leonis.
Sic diuerſae hoc tempore habebunt
Vos terrae; ſed amor ſpatijs non diuidat vllis,
Dum reduces iterum, incolumesq́;
Ambos Caelicolae Biſenti ad flumina ſiſtant;
Cum lepidisq́; ſodalibus vnà
Dulcia libantes interdum pocula Baccho,
Villula vos Pimontis obumbret.

Ad ACHILLEM BECCATELLVM Cæsaris Filium.

SIT acre quamuis ingenium tibi,
Dilecte ACHILLES, adsit & optimas
Propensa ad artes singulari
Munere Caelicolum voluntas;
Tamen recessus Pieridum sacros
Adire nullo cum duce praeuio
Frustra laborabis, nec unquam
Castalij hauseris ore fontes.
Errore multos nam via lubrico
Anceps fefellit, nec minus in dies
Fallet, sibi dum quisque fidens
Gaudet iter tenuisse rectum.
At quem recursus turpis ad ultimum
Limen reducit, sibilus, & procax
Viciniae risus dolentem,
Et nota consequitur perennis.
Non expedito tramite certior
Te sistet index, quàm veterum aurea
Vestigia: haec insiste fortis,
Huc acies, animumq; flecte.
Hos te sequentem non pudor, aut metus
Vexabit ullo tempore deuium;
Sed dulcis hinc victorem oliua
Te manet, & requies laborum.
Qui destinatum dirigit ad scopum

Certus sagittas, proposito minus
Aberrat. ergo aude optimos iam
Nunc studio puer æmulari.

In Obitu MARCI TVLLII BEROI Bononiensis.

MARCI *funera* TVLLII,
Quem longè et propè deflent Heliconiæ
Quot quot sacra petunt iuga,
Lugubri ipse etiam carmine prosequar;
Etsi, dum capitis mihi
Tam cari memoro saepius exitum,
Maior me cruciat dolor.
Sed quî non animo semper erit tua
Impressa effigies meo
BEROE? *aut spatium quod mihi temporis*
Posthac tam breue defluet,
Quin docti vsque tui sim alloquij memor,
Musaeq́, & lyrae amabilis?
Qua, campos vbi opimos minor irrigat
Rhenus, nulla sonantior
Molles detinuit Naiadum choros.
Infelix hominum genus,
Subiectum & miseris conditionibus;
Cui nullo Superi bono
Dant longis proprio temporibus frui.
Eheu mors nimium potens,

Et nobis nimium immitis, & inuida,
Quanto moenia Felsinae
Nunc moerore reples; quo gemitu optimam
Matrem conficis, & piam
Vxorem, & puerum spem patris vnicam.
Me verò vt facis intimo
In corde aßiduam ferre molestiam.
Ergò exinde Bononiam
Visens, te, vt soleo, non ibi, candide
Tulli, conueniam? ò diem
Atrum, quo sine te conspiciam tuas
Aedes, hospitium modò
Musis, & lepidis dulce sodalibus.
Sed tu, quandoquidem nequis
Flendo Caelicolûm flectere numina, &
Fati iura resoluere,
Intermitte grauem barbite naeniam.

Ad OLIVERIVM Fratrem.

IAM *iam seuerum rumpe silentium*
Clio, & iocosam nunc quoq; barbiton
Clauo refigens affluentes
Laetitia meditare versus:
Quando acriori solicitudine

Frater

Frater ſolutum me fore nunciat,
Iuncta viro frugi, ac honeſto
Connubio ſtabili ſorore.
O mî ſuaues fratris epiſtolas,
Longo & cupitum tempore nuncium,
Iucundior quo nullus vnquam
Antè meas hilarauit aures.
Tandem benigni Dij pia vota, Dij
Bonae puellae, matris & optimae
Exaudierunt, exituq;
Damna morae reparant ſecundo.
Agè ergò veſtes exue lugubres
Germana dulcis, teq; nitentibus
Stolis amictam oſtende ſponſo
Ducq; libens hilares choreas.
Audis canentes dulce puellulas?
Audis ſonora cum fide tibiam?
Cernis faces? cernis cateruam?
Sponſus adeſt, age laeta prodi.
Sponſus, beati contulerunt bona
Cui multa diui, ſanguine nobili
Sato, cui & alma Aſtraea dignos
Iam peperit, parietq; honores.
Nunc tu quae in imo gaudia pectore
Dilecta mater concipis? Vt preces,
Vt gratias, Vt thura ad aras

Fers, genero decorata tanto?
Hinc frater & te quàm pote maximè
Amo merentem. tu mihi ab unguibus
(Sic est) tenellis praebuisti
Te studio, atque animo parentem.
Per te Patronum sortior optimum
Primum quod inter munera Caelitum
Repono: per te nulla mentem
Cura mihi subijt molesta.
Nam tu paternam rem benè prouidus
Curas, tuorum & subsidio domum
Leuas laborum: idem & sorores
Dote bonis socias maritis.
Sume ergò, multis quae tibi millibus
Pro gratijs nunc carmina mittimus
Tuscis ab oris, gestiente
Laetitia modulata plectro:
Cùm te viderer cernere, & alloqui,
Tecumq; eodem tempore nuptias
Ornare: sic ingens repente
Me mihi surripuit voluptas.
O si reducant ad patrios lares
Me fata quondam, & sede quiescere
Certa sinant; vt laetus ora
Aloysius Bentiuolus Iurisconsul. Forosemproniensis.
BENTIVOLI inspiciam, vtq; tecum
Eius libenter colloquijs fruar.
Vt me iuuabit grata suburbia

Lustra-

Lustrare vobiscum, Metauri
Et virides peragrare ripas,
Collesq; apricos. Saepe Bionium
Visemus, & trans flumen agellulum,
Nunc in virenti considentes
Gramine, nunc nitido in recessu.
Tunc & Camoenam vos propius meam
Quandoq; magnas dicere FELTRII
Laudes IVLI exaudietis:
O vtinam cithara, atq; plectro,
Dignisq; tanto Principe versibus.
Laudare quisquam si tamen eualet
Dignè virum virtute clarum
Eximia, eximioq; honore.
Quem Roma primis ordinibus patrum
Spectat sedentem, & dotibus inclytis
Latè relucentem, vt sub axe
Emicat Arctophilax sereno.
Nil ille celsa mente agitat prius,
Quàm plurimis prodesse clientibus
Et maximis Semprorienses
Officijs cumulare ciues.
Illius & nunc auspicijs chori
Nostras ouantes laetificant domos:
Quare ille nobis hoc vel vno
Nomine semper erit colendus.
Sed tu decentem pone modum meae

Iulius Feltrius de Ruuere Card.

Nimis procaci Musa licentiae;
Nam gaudio exultans recenti
Mens refugit reperire finem.

Ad NICOLAVM TALAMIVM Presbyterum Regiensem.

NON ego, quae hospitibus proceres dant splen-
Eualeo tibi munera paruus (dida magni,
Largiri. at nostro ne non donatus abires
Musaeo, dilecte sodalis;
Pauca haec, exiguum monimentum ingentis amoris,
Carmina dat tibi ferre Thalia:
Carmina Pierio nequicquam sparsa lepore,
Nec verbis contexta disertis;
Nomine at hoc vno fors non ingrata futura,
Quòd calamo sunt scripta Gigantis.
Cuius amore, cadens caelo nix lenta quieto,
Candidior non insidet aruis.
Hic Venetis olim cum primùm coepit in oris,
Tam altas nostro in pectore fixit
Radices, inde vt nequeat diuellier vnquam.
Hinc est, quòd mihi tempore nullo
Effluis ex animo, seu dulcis patria, siue
Te Ferraria magna moratur:
Franciscus Martell. Episcop. Regiensis. *Seu cum MARTELLO docto, lepidoq; patrono*
Sacra tenent te moenia Romae:
Vnde ego post sextum nunc te laetissimus annum

Accipio

Accipio incolumem. ò mihi faustum
Hunc, hilaremq́ diem, tua quo exoptata videre
Contigit ora, audireq́ verba.
Iam modò te aspiciens possum quoscunq; labores,
Curasq́ obliuiscier omnes.
Quòd si perpetuam hanc Superi dent esse benigni
Laetitiam, nihil amplius optem.
Tu verò vixdum posita en calcaria rursum
Irrequietis calcibus aptas,
Vt pinguem Eridanum, atq; Estensia regna reuisas,
Et patrios exinde penates.
Cui desiderio planè dulciq́, pioq́
Ipse meum haud praeponere tendam:
Nempe exorando, vt tibi mecum pluribus vnà
Hîc libeat remanere diebus.
Quin animo praecepta senis memoranda reuoluens
Maeonij, vt laetus venientem
Excepi, sic te patiar non tristis abire.
I felix ergò, atq; secundo
Omine; & ad sanctas vbicunq; accesseris aras
Facturus pia sacra sacerdos:
Tunc (tua quae bonitas, Talami, est plurima) nostrũ
Praecipuè reminiscere nomen.

Ad Amicum Epitaphia scribentem.

QVAE *noua te pietas cogit, quae cura, quod arctũ*
Amoris vrget vinculum?

Cuncta tuis paßim scriptis onerare sepulchra
Omni carentibus sale?
Non ne esset satius, quod nos te hortamur amanter,
Vt tu tibi nunc conderes
Viuens, quae tumulo inscribi post funera velles;
Nec posteris relinqueres
Curã hanc? quam, mihi crede, sibi si sumere quisquã
Volet (quod auguror) mala
Multa, nec immeritò mordaci carmine dicet
De te. Ergò si sapis miser,
Mitte aliena tuis scriptis turpare sepulchra
Posthac, tibiq; consule.

Ad PHILIPPVM GERIVM Episcopum Assisiatem.

NVNC imbre tristi, flamine nunc truci
Iandudum iniquè nos Boreas premens,
Vix Baziano rure tandem
Cogit abire minus volentes.
Sic molliori tempore amoenitas,
Et grata iuuit temperies loci,
Tuis videri nempè digni
Luminibus venerande GERI.
Circumuolabunt iam volucres vagae
Impunè saepes, prataq;, & arbores,
Nec rete, nec viscum tenacem,
Nec celeres metuent sagittas.

Magna vnde earum cum nece plurimos
Nobis voluptas maxima per dies
Obuenit, exercente membra
Perlepido, ac salubri labore.
O rus apricum quàm repetam libens
Mox te, sereni cùm aura Fauonij
Nouos tibi inducet colores,
Arboribusq; comas reponet.
Sic tum beati dij quoq; sospitem
Hîc te intueri dent mihi, candide
Patrone, perq; vt hanc opimam
Planitiem comiter vagantem.
Curis solutus tum grauioribus
Gaudebis amplae mirifico domus
Prospectu in agros, elegantum
Et seriae, & studijs nepotum.
Nostrae nec interdum fugies rudem
Cantum Camoenae; quae (tibi gratia)
Dudum ocio dulci, ac honesto,
Et placida fruitur quiete.

In IOANNEM AVSTRIACVM CAROLI V. Imp. Aug. F.

HEROA & alto sanguine, & inclyta
Virtute clarum, qui modo barbarum
Capta & fugata classe magnis
Hesperias decorat trophaeis,

Laetanti

Laetanti & ore, & pectine concinens,
Dicam decentes principiò tibi
Rex CHRISTE laudes, qui perenne
Praesidium es, columenq; nostri.
Tuae refertur nanq; potentiae
Accepta tanti gloria praelij:
Tuae Crucis vexilla nobis
Eximiam hanc peperere palmam.
Nam tu sacrato foedere Maximum
PIVM, & potentem fortis Iberiae
Regem PHILIPPVM, principemq;
Magnanimum Veneti Senatus
Mirè obligasti. tu ducibus bonum
Rebus gerendis consilium, & piam
Mentem, atq; dextras praeualentes,
Militibusq; animos dedisti.
Tibi imperanti paruit illicò
Ventusq; & aequor, cùm tremor, et metus
Inuasit hostes, tot per annos
Innumeris spolijs superbos.
Suisq; tandem foedifragi Scythae
Docti ruinis, nos tibi sentiunt
Fuisse cordi, quem piorum
Immemorem fore cogitabant.
Tibi ergò in omni tempore debitas
Pro singulari munere gratias
Reddemus, & sacris honorem

Prae-

Praecipuum faciemus aris.
At ſedibus iam cantum ab Olympijs
Clio pudenter retrahe, lucida &
Conuexa contemplare mecum:
Quamq; alijs magis emicantem
Stellam notabis, AVSTRIACI decus
IOANNIS illi confer: in infimo
Hoc orbe quando ipſius aequaè
Omnia ſunt meritis minora.
Proindè paulùm non aberit ſcopo,
Excelſa laudum culmina qui petet
Tanti Ducis, quanquam arte pollens
Pindarica benè tendat arcum.
Verùm quis addat lucem Hyperioni?
Quis caelum, & omnes aetheris ambitus
Metetur? aut maris procellas
Dinumeret, Lybicasve arenas?
Nempè haec profari me decuit, tuos
Dum ſtrictim honores carmine perſequor;
Ne quando te illuſtrare dicar
Exiguis voluiſſe chartis,
O clara imago, certaq; CAROLI
Proles, ab vndis occiduis recens
Exorte Sol, eclipſim Eoae
Perpetuam impoſiture lunae:
Obtuſa quae iam cornua contrahit,
Nec non tepenti ſanguine turbida,

Quo

Quo caede inaudita refuso
Ionij rubuere fluctus.
Vbi supremi militiae ducis
Mirè executum munera te refert
Dispersa iam totum per orbem
Fama, iuga exsuperans, & vndas.
Ast ipse non tam praeualidas manus,
Et forte pectus, dulceq; milites
Sermonem ad arma concitantem,
Consiliumq;, animumq; magnum
Admiror: illudq; facinus, pio
Dignum te alumno Caesaris, & Dei
Cultore. nempè quòd supernum
Auxilium ratibus, virisq;
Duxisti, & omni praesidio prius,
Quodcunq; summus Romulidum Pater,
Fratrisq; regna, & Adrianum
Imperium tibi contulerunt.
Praeconijs te multimodis licet
Vates amici Pieridum, & tuas
Cùm pace, tùm bello enitentes
Concelebrent sine fine dotes.
Non vlla certè sic tibi splendida
Crines ouanti laurea vinciet,
Vt illa, quam summè decoram
Imposuit pietas coronam.
Haec gloriosos semper in arduis

Bellis triumphos rettulit optimo
Quondam parenti. testis Albis,
Qui (insolitum) vada persequenti
CHRISTI rebelles obtulit. ipseq;
Sol testis, illo qui IOSVEM die
Spectans secundò praeliantem
Segnior oceanum subiuit.
Quid ergò tanta te duce praedito
Virtute nobis post modò non erit
Sperandum? hyems nimbosa, & Eurê
Cedite iam Zephiris serenis:
Sterne aequor vndas: en iuuenis Deo
Dilectus hostes rursus in impios
Praegestit inuictas triremes
Soluere Trinacrijs ab oris.
Videre lembos iam videor citos
Cypri receptae currere nuncios,
Graecumq;, & Afrum audire litus
Christiadum imperijs subactum:
Et quicquid omnes fatidici canunt,
Vno ore nostris prospera classibus
Praenunciantes; at Selimo
Exitium, miserasq; clades.
Sic ò tuorum vota fidelium
Exaudi Olympi rector, & annue,
Vt finis hoc spe maius omni
Principium melior sequatur.

Quo vera latè religio, & tuum
Nomen colatur, quoq; recentibus
Subinde palmis, atq; opimis
Clareat AVSTRIACVS *triumphis.*

In diem Festum D. NICOLAI Myræ Episcopi, & Confess. MDLXXI.

FESTA *lux Diui* NICOLAI *ad aras*
En redit, mecum celebrate laeti
Quotquot ipsius properastis ædem
Visere sacram.
Nunc boni vos ò pueri, & puellae,
Vos & ò Matres, iuuenes, patresq;
Hanc piè, & purè colite, atq; inanes
Mittite curas.
Garrulas hîc nos cohibere linguas,
Et vagas par est reuocare mentes:
Ah leues absint, precor, hinc susurri,
Vanaq; verba.
Haec Dei summi domus est, honores
Hanc decent, odesq; sacrae: benignas
Ergò nunc praebete mihi, meisq;
Cantibus aures.
At chely ò ne te pudeat sonoras
Pectini chordas sociare, dum nos
Ipsius Diui meditamur altas
Dicere laudes.

Nam

Nam Dauid vates quoq; fertur olim
Ad lyram certis cecinisse metris
Misticos hymnos, quibus vniuersus
Vtitur orbis.
Sed prius quidnam referam? an parenti
Anxio iactos loculos sub atra
Nocte, quo natis emeret pudica
Dote maritos?
Te te id inprimis facinus benignum
Diue clarauit viridi iuuenta,
Cùm ducem iam tum sequerere toto
Pectore CHRISTVM.
Haec fuit quondam tibi prorsus vna
Cura, de multis bene promereri,
Ac opes sic te penitus paternas
Fundere iuuit.
Mox tuae postquam Patarae fuisti
Vtilis multùm, tua vt eniteret
Latius virtus, populus Myrensis
Numine sancto
Percitus, rerum sibi te sacrarum
Praesidem asciuit, regimenq; magno
Vrbis applausu tibi deneganti
Detulit vltro.
Iam quis ingentes numeret labores
Pro grege exhaustos, animiq; curas,
Dum lupos arcens aleres tenellos
Prouidus agnos?

O Myram planè nimium beatam,
Ora dum tanti patris & magistri,
Sanctaq́ illius documenta quondam
Cernis, & audis.
At nimis versa vice nunc misellam
Te dolens dicam, Lyciamq́, & omnes
Proximas oras nimiùm misellas
Usq; vocabo;
Donec à falso Mahomete latam
Respuant legem, indecoresq́ ritus,
Et piè, ac rectis animis IESV
Nomen adorent.
Magna sed Regis bonitas superni
Forsitan caecas miserata gentes
Nunc eis summi dabit intueri
Lumina Solis:
Quando iam nostras adeò secunda
Aura fert classes, Asiam petentes,
Cultũ ibi vt priscum renouẽt, Crucisq́ insignia figant.
Sic Deus faxit citò, sic precemur,
Vt bonos coeptus melior sequatur
Exitus: sic tu Nicolae nostra
Vota, precesq́
Perfer ad sanctae Trinitatis aures,
Semper & nobis faueas patronus,
Vt tuis grati referamus aris
Sacra quotannis

QVA-

Ad GABRIELEM PALAEOTVM Card. amplißs. ac Bononiæ primum Archiepiscopum.

QVALIS *Arctoas rediens ab Austro*
Nunc plagas grata vice Sol reuisit,
Atq; humum leni recreans tepore
Vestit, & ornat:
Ad tuam felix reditus cathedram
Pontifex magne, exhilarat decorae
Felsinae vultus, animisq; laeta
Cuncta reducit.
Sospitem nunc te pia sponsa plausu
Excipit gaudens, venerata sacrum,
Quo recens ornas humeros, monile,
Sanctaq; summi
Regis elata ante oculos Trophaea:
Corde quae puro tamen ipse semper
Sculpta circunfers, humiliq; seruas
Mente reposta.
Nae tuae iuge est pietatis vnum
Hoc opus, votumq;, iuuare caram
Optimis non tam patriam institutis,
Consilijsq;;
Quàm nouis semper decorare donis:
Insubrum vt pridem rediens ab oris,
Cum sacros Diuùm cineres, & ossa
Sacra tulisti.

En

En modò illuſtrem titulum merenti
Addis, vt ſeptem caput, atq; Mater
Vrbium, ſacrae ditionis aucto
Iure, vocetur.

Maximo ſic GREGORIO *probante.*
Singulas ſed iam memorare longum eſt
Res tuas rectè, & ſapienter actas,
Laudeq; dignas.

Noſtra nec tantùm tenuis Camoena
Audet: externas neque tu libenter
Suſcipis laudes, meditans beata
Praemia caeli.

Ergò dum fauſto populi frequentis
Excitor plauſu, peragente ſacra
Te modò, ac dio aurea proloquente
Verba lepore;

Me ſtylo incultis, numeroq; paucis
Verſibus, ſummè tibi gratulantis
Sit ſatis parua haec voluiſſe mentis
Edere ſigna.

De Torque Ordinis TOSONI ab OCTAVIO FARNESIO Parmæ Duce, PHILIPPI Hiſpaniarum Regis nomine, FRANCISCO MARIAE FELTRIO de RVVERE Vrbini Duci, ſolemniter collato. Bononiae die 15. Septembris. MDXXCV.

VRBINI DVCIS *inclyti*
Laudes egregias, vix celeberrimus

Digno

Digno dicerè carmine
Praeco sufficeret fortis Achillei.
Ergò illis humili stylo
Ne tu Pieri speres decus addere:
Sed tantum modò Principem
Vt par est, venerans, quaere, quid indicet
Torques circa humeros, recens
Munus magnanimi Regis Iberiae.
Atqui fabula Iasonem
Non hîc auriculis commemoret pijs:
Nec taurum aeripedem dolis
Medeae domitum, raptaq; vellera.
Quin sit credere dignius,
Signari historiam Gedeonis sacram.
Qui nunc rore madente, nunc
Sicco vellere, magni auxilium Dei
Expertus, comitum manu
Vel parua innumeros perdidit hostium.
Hinc & qui prior ordinem
Tam clarum instituit, velleris aurea
Insigniuit imagine
Delectos proceres: rebus in arduis
Diuinae vt memores opis
Discant, non proprijs fidere viribus.
Ipsorum quoq; in omnibus
Scintillet pietas, iustitia, & fides:
Et quo mens magis anxia

Aduersis

Aduersis premitur, tum magis ac magis
Virtus cedere nescia
Erecta, atq; hilari fronte refulgeat.
En quid pectore pendulum
Vellus, quidve micans è silice arguit
Flammarum globus undiq;,
Ignarum nisi me fallit opinio.
Quòd si tu quoq; id approbas,
Hunc hymnum finito mixtum alijs ferat
Pennis fama celerrimis,
Quocunq; ibit ouans nuncia nobilis
Pompæ, quam modò Felsinae
Plausu, atq; omnigenis laetitiae notis
Spectauit populus frequens,
Ac permagna virûm nobilium cohors.
Dum consanguinei Duces,
Altae ambo Italiae fulgida lumina,
Felici vnanimes idem
Congressu subeunt hospitium simul:
Et dum mox ab Auunculo
Ante aras (GABRIEL purpureus Deo
Praesul cùm faceret sacrum)
Praeclara Austriaci munera Feltrius
Heros sumit, & additum
Virtuti eximiae eximium decus.

Gabriel Card. Paleotus.

In Translatione SS. ZAMAE, & FAVSTINIANI primi, & secundi Bononiæ Episcoporum celebrata die 4. Maij. MDXXCVI.

In S. ZAMAM.

TE ZAMA *sancte concinit*
Bononiensis Ciuitas:
Primumq; CHRISTI *dogmatum*
Suum magistrum praedicat.
Tu nanq; primus horridas
Eius tenebras discutis;
Quas impiorum daemonum
Obduxerant fallaciae.
Romanus olim Pontifex
Te misit huc Dionysius,
Praesagiens diuinitus
Laetum laboris exitum.
Pastore tunc te praeuio
Ouile CHRISTI *Felsina*
Inuenit, & mox prosperè
Grex auctus est fidelium.
Deinde per tot secula
Precum tuarum munere
Cultus Dei purißimus
Magis magisq; floruit.
Hinc omne semper abstitit
Lethale virus haeresum:

Templisq; & aris debiti
Sunt hîc honores redditi.
Nos ergò nunc piè patrum
Ritus sequentes optimos,
Tuis sacratis ossibus,
Pompam celebrem ducimus.
Hanc ò Beate poscimus,
Vt actionem comprobes,
Tuos nec vnquàm supplices
Patrocinando deseras.
Te deprecante gloriae
Rex CHRISTVS *Indulgentia*
Culpas remittens, largius
Nos muneretur gratia.
Qui gloriosus inferi
Arcem tyranni diruens
Caelo triumphum rettulit,
Terrisq; pacem reddidit.

In Eundem.

ECCE *qui summo placuit sacerdos*
Caelitum Patri, vigil, atq; solers
Crediti pastor gregis. ecce prudens
Ille minister:
Qui domus curam benè diligentem
Gessit, & seruos domini benignè
Pauit. en cultor sibi destinati
Impiger agri.

Hic

Hic micans latè veluti lucerna,
Aureus quin Sol veluti refulgens,
Deuias mentes hominum tenebris
Traxit ab imis.
Nam Dei leges populum docebat
Verbo, & exemplo. pietas, fidesq́;
Huic erat cordi, & sine labe sacrum
Munus obibat.
Nempè mortalis tibi dum manebat
Vita, te talem legimus fuisse:
Plurima & de te monumenta patrum
Prisca loquuntur.
Sed quis enarret, ZAMA sancte, qualis
Nunc poli celsa residens in arce
Fulgeas, & quem tibi Rex Olympi
Donet honorem?
Non eò humanae penetrare mentes
Eualent. ast ò liceat precante
Diue te nobis fragili solutis
Corpore quondam,
Sic te ibi laetis oculis videre,
Vt tua hìc laetis animis reperta
Ossa honorantes loculo, & decora
Condimus ara.

In S. FAVSTINIANVM.

FAVSTINIANVM *Felsinae*
Antistitem sanctißimum
Ornare sacris laudibus
Par est in omni tempore.
Hac luce verò cantibus,
Hymnisq; vela pandere,
Eius beata pignora
Piè colentes condecet.
Iam mille Solis circuli,
Centumq; bis, vel amplius
Fluxere, quòd non nobili
Loco iacebant condita.
Metropolis at nunc dignitas,
Recensq; splendor pulchrius
Parando conditorium,
Felix trophaeum protulit:
Id tu videns Bononia
Laudes vicißim concine,
Puroq; voces pectore,
Et signa prome gaudij.
Sed ante Regi gloriae
Persolue grates debitas:
Qui te nouorum copia
Ditat subinde munerum.
Eius benigno numine

Nostres

Nostros tuente fertiles
Pax alma fines incolit.
Et aeris salubritas.
Non hìc dolosus improbae
Auditur hydrae sibilus:
Sed orthodoxus dogmatum
Vbique cultus emicat.
Haec tanta Diue commoda
FAVSTINIANE *poscimus*
Nobis tuo suffragio
Longaeua CHRISTVS *annuat.*
Sic deinde temporalibus
Det rebus vti sobriè,
Vt sempiternae gloriae
Post consequamur praemia.

In SS. ZAMAM, & FAVSTINIANVM.

SALVETE *sancti Ecclesiae*
Bononiensis Praesules:
Saluete Patres inclyti,
Et Ciuitatis lumina.
Tu ZAMA *primus arduis*
CHRISTO *gregem laboribus,*
Hìc comparasti, & pabulo
Sacri educasti dogmatis.
Mox latè in orbe saeuijt
Extrema persecutio,

Cùm

Cùm grex tenellus obuius
Fuit luporum faucibus.
Sed pace terris reddita,
FAVSTINIANVS affuit,
Qui dißipatos vndiq;
Agnos ouili rettulit.
Exinde veri Numinis
Cultum vigere Felsina
Vidit, Crucisq; insignia,
Et sacra templa surgere.
Nos ergò vestra nomina,
Et haec sacrata pignora
Laude, ac honore debito
Piè colentes tollimus.
Dum se recens haec Metropolis
Ornare tanto munere
Praegestiens, eis locum
Honestiorem dedicat.
Sic vos, Beati, pergite
Vrbem fauore prosequi,
Benignus hinc vt omnia
Pericla CHRISTVS arceat.
Nos charitatis mutuae,
Pacisq; nexu colliget:
Det puritatem cordium,
Det sanitatem corporum.

Qui

Qui mortis atrae vinculis
Virtute fractis propria,
Victor resurgens imperat
Cum sempiterna gloria.

In Translatione corporis S. GAVDENTII
Ariminensis Episcopi,
& Martyris,
Celebrata die 3. Aug. MDXCIIII.
In oppido Montis Bodij Diœc.
Senogallien.

IN *hoc triumpho Martyris,*
Et Praesulis GAVDENTII,
Nil triste mentes cogitent,
Nemo sit expers gaudij.
Laetanti & ore, & pectore
Nunc sexus, ac aetas simul,
Et omnis ordo Ciuium
Hymnos vicißim concinant.
Colles aprici, & fertiles
Campi, marisq́;, & amnium
Laetentur vndae, & litora
Pijs resultent cantibus:
GAVDENTII *dulcißimum*
Nomen subinde proferat,
Qui nescit eius inclytas
Laudes disertè proloqui.

Nanq;

Nanq; ipse Caeli è sedibus
Nostras libenter audiet
Voces, precesq; Gloriae
Regi benignus offeret.
Sic te rogamus, optime
GAVDENTI, vt agro, & Oppido,
Ne quâ hostis obsit improbus,
Patronus adsis sedulus.
Qualem sacrorum dogmatum
Te vidit olim vindicem
Ariminensis Ciuitas,
Mundusq; totus audijt.
Mendosa quando, & impia
Scripta execrando pessimi
Coetus, sacrata discidit
Manus timere nescia.
Vnde Arrianus te furor
Neci cruentae dedidit:
Sed CHRISTVS in caelestia
Mox regna ouantem sustulit.
O CHRISTE quàm magnis tuos
Ornas trophaeis milites,
Clarans in orbe nomina,
Et iam sepulta corpora.
Sed illa, quae sublimibus
Parasti in aulis praemia,
Mens debilis mortalium

Nec

Nec cogitando percipit.
Nos ergò sancta pignora
Efferre pompa nobili,
Et haec iuuet solennia
Piè, ac decenter exequi.
Vt Rex supernus Martyrum
Gaudentibus GAVDENTII
Sacro Triumpho, gaudijs
Det sempiternis perfrui.

Ex D. GREGORIO NAZIANZENO.
De Vitæ vanitate, communiq; omnium fine.

QVIS *mihi det celeres Aquilæ, vel hirūdinis alas,*
Vt auolem ex mortalium
Coetibus, ac deserta vager per lustra ferarū,
Ibiq; contubernio
Illarum assuescam? quas iam mortalibus ipsis
Fideliores autumo.
Nanq; ita fors possim leuius traducere vitam,
Tot hîc refertam fraudibus.
Sed tamen hoc vnum, generi haud commune ferino,
Exors mihi dari velim:
Nempe Dei gnaram mentem, & caelestia semper
Curantem, omissis perditi
Illecebris secli, ac abrupta compede saeua
Immanis Orci principis.

Sin minus effugere hinc liceat, nec me esse malorum
Rex Caelitum expertem annuat:
At cuperem aeriam in speculam conscendere, vt orbis
Me posset omnis cernere:
Ac etiam exaudire procul, dum talia voce
Saepè intonarem maxima.
Mortales homines, fluxum genus, atq; caducum,
Quousq; tandem somnijs
Delusi falsis, leuia & ludicra sequendo,
Summum relinquetis bonum?
Inspicite ò miseri, cuncta vt sub Sole creata
Sint morti, & vmbris debita.
En viridi hic nuper gaudebat flore iuuentae
Membrisq; robustißimis.
Hic forma egregia, & praestanti corpore dudum
Vertebat in se se omnium
Lumina, vt ante diem cunctis formosior astris
Caelo renidet Lucifer.
Martia hic arma manu forti tractabat, honore
Fulgebat hic Olympico.
Optimus hic agitare feras, & vincere cursu
Damas, & apros viribus.
Hic mensas vino, dapibusq; grauabat opimis,
Et terra, & aere & mari
Ingluuiem explebat. Sed contemplamini, vt omnes
Nunc curui & infirmi sient,

Corpo-

Corporis exceßit decor, & subeunte senecta
Defloruerunt omnia.
Languent effoetae vires, ventrisq́, gulaeq́
Omnis voluptas occidit.
Nil propè adhuc retinēt hominis, similesq́ sepulchris
Ducunt anhelum spiritum.
Rursus & huc acies, ac sanam aduertite mentem,
Et vera falsis cernite.
Hic sermone potens est. hic insignis auorum
Alto superbit sanguine.
Consilio valet hic. naturae hic omnia nouit
Arcana. hic est dux maximis
Strenuus in bellis. hic opes sibi condidit amplas,
Talentaq́ auri plurima.
Hic rigido torquet populos examine iudex.
Ostro hic nitens, & laurea
Sic tumet, vt regem ipsum paruipendat Olympi.
Veruntamen iam omnes breui
Momento exiguum in cinerem vertentur, et omnes
Aequabit vnca falce mors.
Seruos, & dominos, inopes, opibusq́ potentes
Vnae tenebrae, vna & domus
Excipiet cunctos, quanuis sibi marmore priua
Sepulchra viuentes struant,
Ac titulos frustrà scalpant, & nomina saxis;
Nanq; aequa lanx omnes manet.

Et iam iam nudatae erimus caluae, aridaq; ossa:
Iam desinet superbia,
Pauperies, morbi, rixaeq; ac tristia bella,
Et efferae libidines.
Omnia corporea simul haec cum mole peribunt,
Donec sub horrendum tubae
Clangorem rursus iussi consurgere, magnum
Sistamur ante iudicem.
Cuius ad imperium poena malè facta perenni
Plectentur; at pij optima
Praemia percipient, ac tuta pace fruentur
Celsis locati in sedibus.
Proinde meis dictis praebete fidelibus aures,
Grauem & veternum pellite.
Eia agite & mundum fugite, & quaecunq; dolosus
Fomenta serpens suggerit.
Et genus, & formam, & fasces, & opes infidas,
Vt stercora arbitramini.
In Caelumq; oculos, animumq; attollite, verae
Vbi sunt opes, & gaudia:
Quae non tempus edax, non vlla iniuria tentat
Mutare. nanq; ibi Deus
Verax illa pijs animis bona tanta parauit,
Quae nec oculus vidit, neq;
Auris percepit, nec item mortalia possunt
Corda meditando assequi.

QVIS

Ex eodem.
De Vitæ itineribus, & imbecillitate.

QVIS sum? vel unde veni in hanc miserrimã
Lucem? ast ubi insatiabilis terrae sinus
Me acceperit, quis rursus atro è puluere
Ero resurgens? num Deus me maximus
Seruabit, in tutissimum portum ferens?
Multas quidem vita haec fragilis habet vias,
Et quenq; diuersae obruunt angustiae.
Nec ullum hominibus sine malo accidit bonum:
Vtinamq; maiorem malum non occupet
Partem. Hîc opes sunt infideles, hîc honos
Est umbra prorsus, atq; larua insomnij.
Parere, durus est labor. mendicitas,
Compes grauis. formae autem abit nitens decor,
Vt fulgur. ac perexigua mortalium est
Gratia, velut florum, ocyusq; deficit.
Iuuenta verò aetatis est feruor breuis,
Senecta, vitae permolestus exitus.
Pompa eloquentiae celerrimè fluit.
Gloriaq;, fastusq;, tumidusq; sanguinis
Splendor vetusti, sunt propè instar vellerum,
Quae Solis illicò attenuat ardens iubar:
Itemq; robur, hispidi quamuis apri.
Iniuria est, & contumax opulentia.
Vinclum tenax sunt nuptiae. deinde soboles,

Cura

Cura est necessaria, molestia orbitas.
Occasionem Curiae frequentia
Praebet malorum. at otium est infirmitas.
Tractare sellularias artes pudet.
Panis alienus mixtus est sudoribus,
Et colere terras, est inexhaustus labor.
Pars nauitarum maior vndis mergitur.
Est penè carcer patria, & vagarier
Modò huc, modò illuc, liberum haud sanè decet.
Sic cuncta demùm hîc sunt labos, & omnia
Risus, cinis, visum, vmbra, ros, flatus, vapor.
Insomnium, vnda, fluxus, & vestigium
Nauis, per aequor quam Noti fert impetus.
Aut alitis liquidum secantis aera
Praepetibus alis. Estq; vita circulus
Semper volubilis, eadem semper rotans
Iugi vicißitudine: dies scilicet,
Noctes, labores, funera, aegritudines,
Curas, dolores, commoda, atq; incommoda,
Casusq; nunc contrarios, nunc prosperos.
At hoc bone deus optimum sapientiae
Tuae fuit consilium, vt inconstantia
Hîc omnia forent, & caduca; vt nos amor
Caelestium teneret, ac tolleret humo.
Mentis equidem pennis diu vetera, & noua
Omnia peragrando, nihil imbecillius
Homine esse comperi, nec aliud hîc bonum,

Firmumq́ miſeris accidere mortalibus,
Quàm extollere Crucem, & continenter lacrymis
Vacare; mens vt purior caeleſtia
Meditetur, ac totam Dei ſe cultui
Dedat, ſoluta corporis tyrannide.
Nam carnis vbi retunditur ſuperbia,
Exultat animus, ac magis in illo viget
Imago, quam ſortitus eſt diuinitus.
Hoc ergò noſtrum ſit opus, hanc & viuere
Vitam eligamus, reſpuentes noxius
Quaecunq; mundus pollicetur gaudia.
Contraq́ pro ſupernae amore patriae,
Onera hîc libenter perferamus omnia.

LATINI LATINII, Ad CAMILLVM PALÆOTVM.

CAMILLE PALEOTE *Felſinae decus,*
Nunc Tullianae compar eloquentiae,
Lumenq́ noſtri ſeculi clarè nitens:
Vetus ſodalis, ac ſenex LATINIVS
Silentium diutius negat tuum
Perferre poſſe, & maximum putat nefas;
Cùm vel breues hinc inde miſſae epiſtolae
Leuare poßint ſaepe defeſſos graui
Labore ſtudiorum, atq; publicae rei.
Redire nunc te ad priſtinum morem rogat:
Decumbo nanq; ſemper, & crurum tenus
Vigore prorſus captus adeò debilis,

Vt si bacilli firmioris robore
Firmetur etiam, corruat gradus tamen,
Opemq́ fixo debeat repagulo.
Status LATINI *est talis, haec conditio*
Post deuolutos octies cyclos decem
Solis. caligat oculus, at scribo tamen,
In nocte quicquid mens abortu fuderit.
Scribe ergò, si me diligis, tu quoq; . Vale.

Ad Eundem, ANTONII GIGANTIS.

DECVMBIT *aeger artubus* LATINIVS,
Grandi & senectae praegrauatus sarcina:
Sed non dolori languidus, nec taedio
Sucumbit ingeni vigor: quo firmius
Innixus ille, quàm bacilli robore,
Aut seruulorum brachijs valentibus,
Sacros subinde Apollinis visit choros,
Ac nota peragrat Pindi, & Heliconis iuga:
Libethrae & vndas affluenter hauriens,
Vel mox amicis lectulo assidentibus,
Vel dissitis longè bonis sodalibus
Propinat eleganter: vt nunc obtigit
Tibi CAMILLE *Paleote Felsinae*
Decus, bonarum magne cultor artium.
Te quando nectare vndiq; , & leporibus
Manante compellauit ille carmine
Senex disertus, aurei index seculi.

Quod

Quod ipse ter quaterq́ legi, & amplius
Legendo, plus delectat. Ergò te optime
Patrone deprecor per omnes Gratias,
Tuis vt illum candidis Epistolis
Crebrò lacessas, quò Cycni tam nobilis
Crebrò vicißim recreemur cantibus.

Ad THOMAM NALDIVM Fauentinum.

NALDI *Pieridum cura, & amor chori,*
Quî nam te iuuenem viribus ingeni,
Et membris validum praeuiridantibus,
Ausim iam senior debilis insequi
Scandentem iuga Pindi, aut Heliconios
Montes? quin potius me decet infimis
Ignotum, ac residem degere vallibus,
Et surdis numeros arboribus rudes
Interdum querula spargere fistula.
Tu verò celeri perge viam pede,
Optatam valeas tangere vt ocyus
Metam, & laureola cingere tempora;
Quam si praecipuis propitiae bonis
Fortunae anteferes, nae tibi gloriam
Longo diminui tempore nesciam,
Et certum senij praesidium, ac decus,
Praecana iuuenis mente paraueris.

ANTONII GIGANTIS FOROSEMPRONIENSIS CARMINA HENDECASYLLABA.

Ad OLIVERIVM Fratrem.

RATRI *Musa meo diu roganti*
Dic, quo Pieridum choros amore
Amem, & quo studio placere nitar
Praesertim tibi, sedulus beatos
Dum te VIRGILII *sequor per hortos,*
Aut tecum per amoena rura FLAC-
Vagor, perq; rosarium CATVLLI: (CI
Seu leuem arboribus comam niualis
Decutit Boreas, seu agris virentes
Herbas verè Fauonius reducit.
Seu flauam Cererem terunt coloni,
Seu rubrum pedibus premunt Lyaeum.
Quin illi numeros Thalia perfer,
Quos lusi vacuus Bisenti ad vndas,
Dum per regna equitaret ipse Ibera,
Atq; auri biberet Tagum feracem:
Vt saltem hinc tibi sit fides habenda,
Vtq; ille hinc animum laboriosis
Curis implicitum leuare poßit.
Si nostros tamen hoc honore Phoebus

Dignat versiculos, queant vt atras
Menti solicitae leuare curas.

Ad PETRVM ANGELIVM BARGAEVM. Pisas.

FRANCISCVS *tibi* VARVS *has tabellas*
Vatum maxime perferet, qui Athenas
Nunc vestras proficiscitur nouellus
Tyro, & nomine se hoc putat beatum,
Isthic copia quòd tui videndi
Fiet: quippe tuum celebre nomen
Toto pectore diligit, colitq́.
Illo nec mihi amicior, nec vllus
Est hîc carior: illiusq́ molle
Cumprimum ingenium, & perelegantes
Mores inspicies, amabis æquè
Ac doctos iuuenes soles, probosq́.
Te tantùm excipias eum benignè,
Vt mos est tuus, obsecramus: ipse
Mox viam inueniet suo lepore,
Qua tuam sibi gratiam aucupetur.
Me pridem tibi deditum esse nosti,
Nec longißima tempora, aut locorum
Interualla animum meum mouere
Tantillum poterunt, tibi nec vnquam
Obseruantia nostra defutura est.
Nos Prati quid agamus, ipse VARVS
Abundè referet. valemus omnes,

 Patro-

Patronus viridi viget senecta,
Tui semper amans, memorq́ semper,
Et mecum tibi plurimam salutem.

Ad FRANCISCVM VARVM.

DVDVM, VARE, *taces, meosq́ dudum*
Congressus fugis, & meam Thaliam.
Si culpa accidit id mea, molestum:
Sin minus, tamen est mihi molestum.
Nam quocunq; modo carere dulci
Cogar alloquio tuo, & lepore,
Est aequè, mihi crede, permolestum.
Sed hoc nempè molestius futurum est,
Si causam retices tui silenti.
Quòd si pergis adhuc tacere, longè
Molestissimum erit molestiarum.

M. TVLLII BEROI, Ad ANTONIVM GIGANTEM.

GIGAS *optime, & optimi Patroni*
Ocelle, Aonidumq́ amor sororum:
Non possum amplius hos tibi pusillos,
Quos diuo cecini PETRONIO *hymnos*
Debere. hos etenim tibi petenti
Promissos, poteras mihi moranti
Iam condicere iure non iniquo.
Bonum nomen amo & haberi, & esse:

Tu,

Tu, quod ſoluo bona fide, memento
Acceptum facere in tuis tabellis.

Ad MARCVM TVLLIVM BEROVM.

T*VOS accipiens, diſerte* TVLLI,
Verſus Pierio vndiq; affluentes
Lepore, haud ego rettuli in tabellas
Quo iubes animo, arguant vt vllum
Te nomen ſoluiſſe; ſed perenni
Vt ſint indicio tui in me amoris,
Nec non perſpicuæ benignitatis.
Pro qua noſtra tibi Thalia grates
Dicit innumeras, & has viciſsim
Audet mittere paginas legendas:
Quæ ſaltem auriculis tuis ob vnam
Hanc cauſſam minus accident moleſtae,
Quòd laudes celebrant mei patroni.

Ad GVLIELMVM DONDINVM Bononien. Raguſij.

N*VNC deſiderium vales, & acrem*
Tibi explere ſitim ſatis ſuperq;
Studendi, bone GVLIELME. *ceſſent*
Iam triſtes querimoniae: ò mihi vnquam
Det tantum Deus ocij, & quietis,
Vt quandoq; animum bonis libellis
Defeſſum nimio labore, & atris

Curis

Curis implicitum queam leuare?
Librorum tibi copia haud pusilla
Parta est, parta quies, labor recessit
Omnis, & locus ocium ipse, & ipse
Longum spondet herus: iam iter secundis
Capesce ominibus diu cupitum.
Fies, spero, breui optimè peritus
Legum: non tibi parum, inelegansvè
DONDINE ingenium est: breuiq; disces
Aequè ac qui Pataui, Bononiaevè
Annos contereret decem studendo.
At nos interea ocijs fruemur
Iisdem, sed studio impari, minusq;
Seuero. me etenim iuuat Maronis
Carmen doctiloqui, iuuatq; Flacci.
Interdum quoque peruagari amoenos
Colles Aonios iuuat, chorosq;
Musarum, & placidas adire sedes.

Ad BERNARDVM LVPVM. Ragusij.

IBis *Italiam reuisum, & almam*
Iucundissime mi sodalis Vrbem.
Regem Caelicolum precor, simulq;
Omnes Caelicolas, tibi vt fauentes
Semper sint, & vbiq;, siue magni
Secas nauibus aequoris procellas,
Siue iter facis essedis, equove.

Cùm

Cùm verò Tyberim sacrum bibes, &
Amoenas latij tenebis oras:
Caueto, LVPE, ne tui Gigantis
Reddas te immemorem, sodaliumq;:
Quorum tu ex animo, ac tenaci amore
Vix labi poteris die supremo.

Ad BALTHASAREM FINIVM.

FINI, quem series breuis dierum
Vinclo amicitiae mihi perenni
Iunxit: quàm modò te libenter optem
Adire, ac lepidae tuae camoenae
Ad dulces numeros meum excitare
Pridem nescio quo graui veterno
Torpescentem animum, nihilq; pridem
Curantem citharae fides sonorae,
Et molle alloquium bonae Thaliae.
Sed me tristis hyems vetat niuosas
Per Alpes equitare, blandi amicum
Veris, & Zephyri tepentis aurae.
Tu verò mihi fer, precor, vel absens
Opem, & languidulae medere menti,
Non herbis, neq; pharmacis; sed illa
Mira Apollinis arte, qua sepulti
Manes ad superas vocantur auras;
Nempè carminibus tuis politis.
Quae CELLESIVS, optimus tuarum

Vincentius Cellesius I. C. Pistoriensis

Virtutum ſpeculator, ore pleno
Collaudat, meritoq; ad astra tollit.
Atqui illi hinc mage cogor inuidere,
Quòd praeſens fruitur tuo lepore,
Et ſermone diſerto, & eleganti.
Me ſolor tamen, ac vtrumq; veſtrum
Interdum memorem mei futurum
Spero: quin etiam (vt boni, atq; comes
Eſtis) colloquijs me adeſſe veſtris
Fors optabitis. ò ne inanis ipſum
Spes ludat, prohibete: ſic benigni
Vobis omnia vota dij ſecundent,
Et Phoebus facilis vocatus adſit.

POENITENTIS Carmen.

IAM *riſi, & cecini, ſatis ſuperq;*
Indulgens genio, ocioq; inerti:
Nunc tempus miſerè fleo peractum;
Tempus quod ſpatio haud breui dierum,
Sed multos malè perdidi per annos.
Namq; ex quo didici bonum, malumq;,
Nil vnquàm niſi praua perpetraui
Aut facto, aut animo, aut nocente lingua.
Eheu quid volui mihi miſello?
En quò tempora floridae iuuentae
Contuli, en melior quò abiuit ætas;
En mihi modò quos refert amaros

Fru-

Fructus segnitia, & leuis voluptas.
Tu verò omnipotens Deus benigne,
Cuius est proprium, suas fatenti
Noxas parcere, sume poenitentis
Hoc rei indicium, meisq; sacrum
Admisce lacrymis tuum cruorem,
Illas qui faciat valentiores
Ad sordes animae meae luendas.
Ac ne tot maculis onusta foedis
Laedat mox oculos tuos decoros,
Fac eam tui amore sic calere
Clementißime IESV, *vt omnia illi*
Prae te gaudia sordeant, & vni
Obnixè studeat tibi placere.

Ad LVDOVICVM VILLANIVM.

QVID *ò Pieridum nouelle cultor*
Vis tibi, numeris tuis ad astra
Me tollens minimum omnium poetam?
Num ranam philomenae, et obstrepentem
Anserem æquiparas cycnis canoris?
Agnosco tamen, approboq; mentem,
Quam præfers cupidam viros colendi;
Dignè qui sacra Apollinis ministrant.
Quos ego & veneror libens, honore
Et omni reor esse prosequendos.
Versus caetera mî tuos fuisse

Pergratos bone LVDOVICE *credas,*
Quòd sint & lepidi & perelegantes.
Quare te magis hinc amo, tibiq;
Grator moribus hoc tuis venustis
Additum decus, in diesq; tantum
Augeri cupio, vt tuae Camoenae
Cantu non modò gaudeant Bisenti
Nymphae, sed quoq; Flora, et Arnus illã,
Tota & Tuscia laudet, ac celebret.

Ad IOANNEM CVRTERIVM GALLVM Virum doctiss.

CVRTERI *optime, amabilis, diserte,*
Ergò Pieridum te amore captum
Fateris? neq; quas virente quondã
Amplexus fueris semel iuuenta,
Iam canum quoq; dispudet fouere?
Nimirum iste animus mihi probatur
Tuus, teq; etiam hinc magis magisq;
Amo: cum tamen antè plurimarum
Virtutum merito, atq; comitatis,
Et docti alloquij tui lepore
Tractus; quàm pote maximè te amarem.
Quin nostri vt tibi pectoris recludam
Sensus, & fidei id tuae rependam;
Et me nescio quam nouem sororum,
Vel quandam magis (vt reor) sacrati

Ipsa-

Ipsarum famulam chori, iuuabat
Olim deperiisse: quae per imos
Me colles Heliconis euagari
Interdum, & liquidas sinebat vndas
Summis Castalij attigisse labris.
Sed tristes aliò cor inquietum
Iampridem reuocant, premuntque curae.
Tum me segnities, malusque torpor,
Quàm truncos hedera, arctius reuinxit:
Vt lentos nequeam mouere gressus,
Nec viam reperire, qua priores
Illius repetam libens amores.
Neminem tamen inuidis ocellis
Prospecto, celeri pede, ac secundis
Scandentem ominibus iugum beatum
Parnaßi, & viridi comas corona
Cingentem inter Apollinis sodales.
Quin planè meritos eis honores,
Sicut nunc tibi, gratulor, IOANNES.
Tantùm in desidiae meae leuamen
Magno te studio rogo, suaues
Cantus eximiae tuae Camoenae
Meas ne prohibe venire ad aures.

MARINO BENVENVTO CINGVLANO,
Annum agenti LXXIIII.
ANT. GIGAS Annos natus LV.

SENI iam senior Gigas MARINO
Nouo carmine plurimam salutem
Dicit. quippe nouum libet vocare
Carmen, quod residi, ac diu silenti
Dictauit calamo recens Thalia.
Sic & vere nouo nouos solemus
Flores dicere, & arborum nouellas
Frondes, queis hyeme, ac gelu soluto
Iam tandem reuirescit alma Tellus.
Huius tu facie noua, & colore
Distincta vario, Nouam colendo
Villam, non oculos modo, atq; sensus
Oblectas, per agros vagans apricos,
Vel per roscida prata, vt est tuus mos,
Herbas inde legens, & hinc salubres:
Sed mentem quoq; recreas, alisq́,
Illum dum meditare, cuius ista
Surgunt imperio: vndiq́, & peramplam
Rebus materiam elicis pusillis,
Qua grates referas Deo, atq; laudes.
Paruoq́ è silice excutis micantem
Scintillam, vnde magis cor incalescat,
Ac caelestia purius penetret.

Villanoua, Rus Gozadinorum.

Haec

Haec curae tibi semper esse noui,
Huc & omnia, quae vides, legisvè,
Refers ingenio piè sagaci.
Hac te de sophia oppidò beata
Re, verbisq́; subinde disserentem
Ipse audire libenter assuetus,
Per calles populo minus frequentes
Dum comes comitem sequor fidelem,
Immo vt discipulus bonum magistrum,
Vel vt filius optimum parentem,
Aegrè iam triduum fero te abesse.
Quin desiderio tui recessum
Istum iam tibi cogor inuidere:
Moraeq́; impatiens te adire gestit
In horas animus; sibiq́; demum
Satis si faciet, tuo lepori
Verè comperies inesse vires,
Quales creditus est habere magnes
Ignotus, nisi fortè fabulosus:
Mirandis siquidem modis ab illo
Mortalem perhibent trahi, ac teneri. Albertus Magnus li. 2. cap. 6. de Mineralib.
Hoc tamen tua BENVENVTE *virtus*
Longè maior erit, valentiorq́;
Quòd breui spatio haud homuncionem
Distantem, sed ab vrbe ter, quatervè
Passus mille procul trahet Gigantem.

Bononiae. MDXC. *Apr.*

SVM-

Ad IOANNEM ANDREAM CALIGARIVM Britonori Episcopum, CLEMENTIS VIII. Pont. Max. à Secretis.

SVMMI *Pontificis negocioso*
Ministro auriculas leui morari
Pagella, graue crimen esse ducens,
Iampridem calamum silere iussi.
Magna nunc igitur, Patrone dulcis,
De re scribere me tibi putato:
Quando ipsam quoq; desidem Camoenã,
Torpentemq́ diù stylum excitauit.
Quin magna est adeò (vt mihi videtur)
Tanti & ponderis, vt subinde pressi
Renes, atque humeri gemant Gigantis.
Nam centum mihi pensio aureorum
SIXTI *lege onus addidit molestum,*
Veste incedere non prius sueto
Marinus Benuenut° *Talari: tunica licet* MARINVM
Nostrum, pileoloq́, pallioq́
Libens sponté mea antea æmularer,
Si barba, & studio id minus valebam.
Nunc ægrè duodena lustra fractis
Portans viribus, ægrius grauantem
Hanc circunfero sarcinam coactus.
Seu quandoque viam ire per lutosam,
Siue puluere sordidam necesse est,

(Non

(Non enim leuiter iuuat per Vrbem
Vagari, hoc onere implicante gressus)
Eheu quàm male post domum reuerso,
Heu quantum est mihi taedij, ac laboris:
Cui nec seruulus est, nec illa forsex
Arridet celebris TRIPHONIANA.
Sed ne incommoda longius querendo
Nostra, sim tibi forte permolestus:
Te quantum pote maxime rogamus,
Vt nobis aliquâ feras leuamen:
CLEMENTEMq́ *prece optimum fatiges,*
Supplici hanc veniam annuat benignus;
Priore vt liceat resumpto amictu
Expedire minus laboriosè
Aeui quod superest iter supremum.
Id si FIAT, *ero deinde verè*
Exultans veluti gigas, & ipsum
Hinc debere magis tibi fatebor,
Quàm si cum titulo mihi decoro
Impetres reditus duplo auctiores.

Triphon Bencius Assisias tondebat sibi vestes lutosas

Ad Eundem.

SI *centum mihi linguae, & ora centum*
Sint, dignas nequeam, Patrone, grates
Tibi dicere; tantum abest, vt vnquam
Potis sim meritis pares referre.
Nam si pluribus antea teneri

Ipsum

Ipsum nominibus tibi fatebar;
Nempe quòd lepida allocutione
Dignares, & epistolis disertis,
Nec non hospitio pereleganti:
Adde & munera, queis meum subinde
Musaeum decoras, vel vsquè ab Istro,
Longinquisvè aliis petita ab oris:
Quid censes modò me, stylo silente,
Tecum corde loqui, intimoque sensu,
Cùm tantum mihi gaudij pararis,
Quin me, vt verius eloquar, bearis?
Per te nanque meae preces Camoenae
Maximus Pater audijt benignè;
Quo nihil poterat magis cupitum
Nobis, vel magis obuenire gratum.
Vnde me tibi vinculo obligasti
Tam firmo, vt nequeat die supremo
Potenti Lachesis manu resolui.
Sed plures numero deinde versus,
(Vellem dicere posse cultiores)
Ni frustra id mihi Musa pollicetur,
Grati pectoris indices te adibunt.

Ad Eundem.

NVPER *versiculos fide obligatos*
Bona, iure quidem optimo reposcis,
Praesul optime, & acribus subinde

Sponsorem stimulas pigrum libellis:
Cùm prorsus nihil hiscere ipse contra
Ausim. quin ea, quae penes seuerum
Iudicem quoq; forsitan valerent,
Minus profero: nempe iam labantis
Aequè ac corporis, ingeni senectam:
Eiusdem & steriles, velut malarum
Prouentus segetum; sed haec omitto,
Ne tuae videar benignitati
Parum fidere, dum pudenter abs te
Tardae oro veniam solutionis.
Verùm ne tibi me moras dolosè
Nectendo imposuisse suspiceris,
Et nil iam fore carminis daturum;
Paucos interea arrhabonis instar
Hos sume hendecasyllabos, aprico
Quos in colle Arientis exaraui:
Caeli temperies vbi salubris,
Et ruris varius lepos amoeni
Tam bellè rabidi ab Leonis aestu
Corpus incolume hactenus tuentur;
Quàm doctè PALEOTIVS diserto Camillus Palæotus Senator.
Sermone, & numeris valentiore
Doricis, animum mihi serenat.
Sed gratißimus ille vtrique nostrûm
Sermo saepe recurrit, aureos qui
Mores, ingeniumq;, caeterasq;

Virtutes CALIGARII *recenset.*
Cuius obsequijs, ut ante semper,
Addicti ex animo, manus sacratas
Nunc ambo reuerenter osculamur.

CAMILLI BALDII Ad ANTONIVM GIGANTEM
Virum suauiss.

ANTONI *pater eruditionum,*
Et quondam pater omnium leporum,
Musarum omnium, & elegantiarum:
Canis cum senibus probus, grauisq;,
Idem inter iuuenes senex venustus.
Nunc non amplius. Hæc fuere quondam,
Cùm gratus tibi erat tuus CAMILLVS,
Quem tu plus oculis tuis amabas,
Amariq; etiam ille se putabat,
Vt pulchras iuuenes amant puellas,
Amabatq; etiam ille te vicißim,
Vt pulchrae iuuenes amant puellae.
Verùm tu modò peßimè abscidisti
Omnes candiduli moras amoris:
Cum primùm es meditatus ominosam
Fugam. tu hinc tacitus pedem abstulisti?
Num quid me Hercule te pudet, pigetq;?
Fatere obsecro. Quid? pudet fateri?
Tu hinc discedere nescius volebas,
Quò nulla, minimauè derelictum

Con-

Consolarier allocutione
Cogerere hominem, tuumq; amicum.
Credebas me, homo belle, cogniturum
Non esse insidias tuas? sed erras:
Omnes certè inhias vorare ficus,
Et omnes pepones vorare solus,
Sed erras: venio, voloq; partes
Meas; sin minus, euocabo musas,
Quae te more Lycambis impotenti
Proscindent malè deprecatione.
Deuotis male versibus petitus
Flebis, ast ego risero vicissim.

Ad CAMILLVM BALDIVM virum doctiss. suauissimumq;.

ERGO candide, dulcis, ac diserte
BALDI, tam leuis illicò mouere
Quiuit suspicio grauem, & quietam
Mentem? qualem ego vos sophos habere
Olim credideram, & supra esse curas,
Affectusq; humiles homunculorum.
Nunc sentire aliter tuum coegit
Me carmen, lepidum illud, ac venustum,
Sed nimis stomacho obsequens, gulaeq;,
Ficus, & pepones ligurienti.
Pro qua nec metuit bono sodali
Iras Pieridum, ac truces Lycambis

Exitus etiam male ominari.
Hæccine ergo erit illa Temperantis
Virtus, quam è cathedris ad astra ferre
Verbis sesquipedalibus soletis?
Iustas praeterea adderem querelas
Laesi non leuiter boniq́, & aequi;
Dum tam praecipiti simul tabella
Absentem insimulas, reumq́ damnas.
Sed stylum iubeo esse continentem,
Tuum quando fuisse temperatum
Nego; ne videar pari referre
Par, quod te quoq; mordeat vicißim:
Cùm versus cupiam meos vocari
Liberas potius iocationes,
Quàm dicteria mordicus regesta.

Ad LIVIVM LIELMETIVM Patauinum Sodalitatis Diui GEORGII ab ALGA Canonicum.

MVLTO *cellula cui penu referta est,*
LIELMETI, *vt tibi, semper ille mensas*
Quit lautas in Apolline apparare.
At secus mihi sentio euenire,
Cui & cellula inanis est, & arca.
Nam pridem mea nil recens Thalia
Condidit, studijs bonis omißis:
Nec si id gestiat, ocij, & quietis

Nunc

Nunc tantum superest moranti in Vrbe,
Vt concepta queat stylo referre.
Non quòd vsqueadeò negociorum
Mole hîc me querar obrui molesta,
Expertem penitus negociorum:
Sed quòd Curia viuere absq; curis
Non sinat, neq; liberè ociari.
Ni velim omnia (si tamen daretur)
Vitans officia, & sodalitates,
Sermonesq; hominum elegantiorum,
Rustici, ac tetrici subire nomen,
Aut si his est aliud mage odiosum.
Hinc fit, vt nequeam nisi obsoletos,
Et paucos numero, tibi legendos
Versus mittere, ne tuos rogatus,
Livi *candide, negligi putares;*
Qui vt Regis mihi iussa praepotentis
Sunt, vt ante fuere, eruntq; semper.
Nos verò aurea pro rigente ferro
Abs te munera poscimus vicißim.
Nempe carmina, melle dulciora
Hybleo, tibi quae velut perenni
Fonte, doctiloquo fluunt ab ore.

In obitu Io. Leonardi vulgò dicti il Letterato.

Vidit *maxima Roma* Literatvm
Ignarum penitus scientiarum.

Eum-

Eumdemq́ diu omnium indigentem
Mirata est, studio, ac paterno amore
Plus minus pueros cibasse centum.
Postremò stupuit, iacens cadauer,
Quod viuens erat horridum, ac lutosum,
Multorum labijs piè osculari.
Haec hospes quoq; curiose, par est,
Commentariolis tuis reponas.

Epitaphium eiusdem. in Ecclesia
Confraternitatis Mortis.

CORPORI *hîc requiem laborioso*
Repperit rudis ille LITERATVS,
Vir vitae integer, ac paternae egenos
Notus in pueros benignitatis.

Obijt anno Christi MDXCV. die XV. *Feb.*

Ad IVLIANVM CORBELLIVM Iuriscons.
Ex libero Oppido Pennarum S. MARINI,
Octuagenarium.

CAVSAM, *quam toties mei silenti*
Audisti, bone IVLIANE, *eandem*
Puta mensibus his tribus fuisse.
Ex quo nempe tuas ego tabellas
Accepi, gelidis datas diebus
Brumae, at non gelido stylo exaratas,
Nec longo senio labante dextra.

Easdem

Easdem siquidem notas, & aequo
Ductas ordine lineas videre
Nunc mihi videor, quibus iocosos
Scribebas numeros Damonis, atq;
Montani, viridi calens iuuenta:
Iam tũ, cùm Oppida Montis Orbiani, et
Fortini regeres. mihi vnde pernas,
Caseos, pyra, & oua mißitabas:
Dum fratrem puer optimum, an parentem — Oliuerius Gigas.
Dicam? illum vnanimem tui sodalem,
Sectarer studij ducem, ac magistrum.
Non ignota loquor tibi: sed ò quàm
Iucunda haec animo est, eritq́ semper
Recordatio temporum, & locorum;
Sortita est vbi nostra tam beatum
Ortum amicitia, vt decem peractis
Lustris se incolumem, atq; parte ab omni
Integram hactenus exstitisse iactet.
Quot verò addere vel dies, vel annos
Decrerit superûm Pater, nefas est
Nobis quaerere: debitas at illi
Ore, & pectore gratias agamus
Accepti memores. & hoc precemur,
Vitae vt curriculum annuat supremum
Nos piè, atq; decenter expedire:
Quod verè diuturnioris aeui
Bonum est praecipuum, ac mage expetendum.

MDXCV. Mart.

QVID

Ad Librum suum.

QVID nigrae opprobrium fugis liturae,
Vel acri impositas notas ab vngue
Rudis pagina tandiu perhorres?
Ah cur non mage sibilum vereris,
Et risus iuuenum procaciores?
Nunc ergò potius mei sodalis
Feras iudicium subire, aduncos
Quàm multo in populo pauere nasos.

IVLII SIGNII

Ad ANTONIVM GIGANTEM.

QVÒD te Roma colat, miretur, non ego miror;
Ingenio miros suspicit illa viros.
Quòd GABRIEL retinere sua te gestiat aula;
Quid mirum? doctos hic fouet, ornat, alit.
Quòd sit amabilior, nullus te carior vno,
Hoc tua vult virtus, lingua diserta, fides.
At satis id nequeo mirari, clare poeta,
Cur tua non promas aurea scripta, GIGAS.
Prodeat ille Liber, celebri quem laude CAMILLVS
Extulit, & quem omnis voluere lector auet.
Cultum profer opus, tibi quod dictauit Apollo:
Sic alios vates, vincere teq; potes.

Ad IVLIVM SIGNIVM.

VT nullum expellit venientem ad limina Petri
Maxima Roma, Orbis totius alma parēs:
Sic quoq; me ignotũ excepit, retinetq; negoci
Expertem, nec quis sim, rogat, vnde, domo.
Munificus pascit seruum PALEOTVS inertem, Gabriel Card. Palæotus.
Saepius & rheda dignat, & alloquio.
Apparent rari veteres mihi in Vrbe sodales,
Nec iuuat obsequio deinde parare nouos.
Odit Musa senem, stylus aret, dextera friget,
Sola animum recreat lectio, parua tamen.
En meus hîc status, & multum diuersus ab illo,
IVLI, quem nimius fingere suasit amor.
Non tamen esse alium contendo, vel anxius opto;
Obstat nanq; aetas, ingeniumuè magis.
Hoc monet, vt viuam paruo contentus, at illa
Vertere iam me aliò spemq;, animumq; iubet.
Hinc mihi et ille, boni excierant quē iussa CAMILLI, Camillus Palæotus Senator.
Ardor sub gelido pectore pressus hebet:
Scilicet edendi mea carmina. pergis at ipse
Torpentem lepidis extimulare modis;
Et dulces libuit cantus adhibere Camoenae,
Queis fera Cyclopis frangere corda vales:
Nedum tè magni, vt par est, facientis amici
Aures, atq; animum flectere, quò ipse velis.
Saepe etiã eximius mihi idem SPANNOCCHIVS vltrò

 Con-

Consuluit, longas increpitatq; moras.
Cur non ergò libens, vel non inuitus, amori
Iam faciam vestro, consilioq; satis?
Pareo vtriq; : librum vobis en dedo, tenebris,
Luceuè sit dignus, vos statuisse decet.
Me penes haud aegrè latuit; nunc desinit esse
Iste meus, vestri postmodo iuris erit.

IVLII SIGNII Ad ANGELVM SPANNOCCHIVM
Iurisconſ. Celeberrimum.
In ANTONII GIGANTIS Poemata.

CORPOREAM *molem vastã, insanósq;* GIGANTVM
Prisca aetas ausus, impia facta refert.
At liber hic orbi testatur, noster vt alto
Ingenio praestans sit, calamoq; GIGAS.
Tentantes illi superum rescindere Caelum,
Sensere irati fulmina dira Iouis.
Hic verò certans veteres aequare Poetas,
Et rhytmos illis surripere, atq; stylum;
Immortale decus Studijs acquirit honestis,
Quoq; latere magis vult, minus inde latet.
Tergemina virtute, altis ceu Montibus astra
Scandit, & vt Phoebus fulget vbiq; nouus.
Palladis vnus amor, Themidis lux, ANGELE *Diuũ,*
Gratia, SPANNOCCHI, *semper habenda tibi.*
Nam tua Suada monet, monitis & flectit amicis,
Vt tam praeclarum proferat auctor opus.

FINIS.